

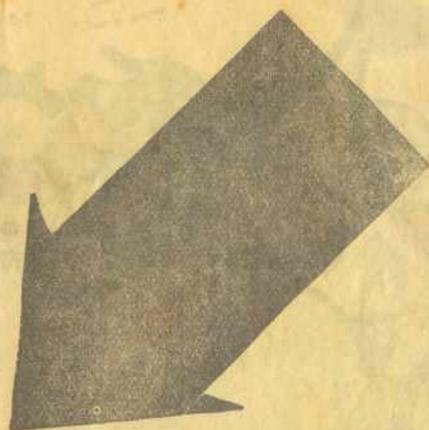
EVANGELIČANSKI 1938 KALENDARI

PETANJSKA

SLATINA

BOGATO OGLJIČNA KISELI
NATRON-LITHION KISELICA
EVROPE

ZDRAVILNA VODA

LASTNIKI:

JOSIP in IVAN VOGLER
pošta, brzojavna in železniška postaja
SLATINA RADINCI.

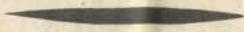
PRIPOROČENA IN SPOREDNA Z ZNAMENITIM BILINEROM.

1897/17

EVANGELIČANSKI
KALENDARI
za 1938. návadno leto.

XX
XVII. LETNI TEKÁJ.
XX

Vödàni po
PREKMURSKOJ EVANGELIČANSKOJ SINJORIJI.

1897/17
Cisti dobiček se na cerkvene dobrotivne cíle obrné.

N 8537 / 1959

**Rěč boža i návuk Lutherov
nikak neprěde.**

Potrêbna znánja na 1938. leto.

Od račúnanja vrêmena.

Krstšanskoga vrêmena računanja tekôče 1938. leto od Kristušovoga rodenjá mao račúnamo. Tô je návadno leto, štero z-365 dnêvov, ali z-52 tjédna i z-1 dnêra stojí. Začne se z-sobotov i dokonča se z-sobotov. — Cêrkevno leto se začne z 1. adventskov nedelov.

Stároverskoga kalendarija 1938. januára 1. dén na naš januára 14. dén spádne.

Židovje lêta od stvorjenja svêta mao račúnajo. Svoje 5699. leto májo od 26. septembra 1938.

Tôrki i Mohamedánskoga vadlúvánja drúgi nasledníci vrêmen od Mohameda pobêga z-Mekke v-Medino začnejo, ka za Hedsra imenujejo i njihovo 1357. leto se začne 1938. marca 3.

Lejtni čas:

Sprotolêtje se začne márcia 21-ga ob 7 vóri 43 min. Nôč i dén sta toga časa ednáko dúgiva.

Leto se začne junija 22-ga ob 8 vóri 40 min. Prinás je toga časa najdúgši dén.

Jesén se začne septembra 23-ga ob 11 vóri 50 min. Nôč i dén sta zdaj pá ednáko dúgiva.

Zíma se začne decembra 22-ga ob 13 vóri 14 min. Prinás je toga časa najkračši dén.

Préstopni svétki:

Velki pétek aprila 15, Vüzem aprila 17, Krist. v nébo zastopenjé mája 26, Risálka nedela junija 5, Sv. Trojstva nedela jun. 12, 1. adventska nedela nov. 27.

Fašenski tekáj:

Fašensko vrêmen se začne po Trê králi na drúgi dén, to je januára 7-ga i trpelo bode do márcia 11-ga, vsevkúp 53 dni.

Preminjávanje mêseca se znamenúje:

☉ mlád, ☽ mladanič, ☿ pun, ♀ starič.

Sunce z svojimi planetami:

Na sredi svôji planet je naše sunce.

Glávne planete so: **Merkur**: skoron 8 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 88 dní.

- Venus:** 15 milijon mil od sunca; leto na njê trpi 225 dni.
Zemla: 20 milijon mil od sunca; leto na njê trpi 365 dni.
Mars: 32 milijon mil od sunca; leto na njem trpi 687 dni.
 1204 máli planêt do 1925 leta; ali zvezdzbrodjávci ji ešče vsáko leto naj-
 dejo več na tistom táli pod nébov.
Jupiter: 107 milijon mil od sunca; okôli sunca obhodi svojo pôť v 12
 létaj ednôk, záto na njem 12 naši lét trpi edno leto.
Saturnus: 194 milijon mil od sunca; svojo pôť okôli sunca obhodi v 29
 leti i 116 dnévi, záto na njem edno leto tak dugo trpi.
Neptun: 621 milijon mil od sunca; okôli príde ednôk v 164 létaj i 216-
 dnévi, leto na njem záto tak dugo trpi.
Uranus: 396¹/₂ milijon mil od sunca; okôli sunca obhodi svojo pôť v
 84 létaj.
 Planet-planete, štere se náimre okôli vékši planet vrtijo i z-vékšimi vréd pa-
 okôli sunca, se za mēsece zovéjo. Zemla má 1, Mars 2, Jupiter 8,
 Saturnus 10, Uranus 4 i Neptun 1 mēsec.

Národní svétki :

28. junija : Vidov dan ;
 6. septembra : Rojstni dén Njegovoga Veličanstva kralá Petra II.,
 1. decembra : Ouzvetek národnoga vjedinjenja Srbov, Hrvatov i Slovencov..

Planet znamejnje :

Sprotolétje :	Leto :	Jesén :	Zíma :
Koš 	Rak 	Vága 	Bak
Bik 	Oroslán 	Roglác 	Deždžev.
Dvojki 	Devojka 	Stréla 	Ribe

POŠTNA TARIFA:

- Za návadna písma.** Za písma do téže 20 gr. po vsej držávi pristojbina 1·50 D; za 20—50 gr. 2 D; za 50—250 gr. 3·50 D; za 250—500 gr. 5 D; za 500—1000 gr. 10 Din. — Vu zvónske držáve do téže 20 gr. 4 D; za vsáki nadalni 20 gr. pa 2 Din. več.
- Dopisnice (kárte).** Znamka za 1 D; dopisnica z odgovorom znamka 2; — vu zvónske držáve dopisnica 2 Din.
- Tiskovine.** Poština za vsáki 50 gr. je 25 par. — Vu zvónske držáve 50 par. (Téža samo do 2 kg, knjige pa do 3 kg.)
- Vzorci blága.** Pristojbina za téžo do 100 gr. je 50 par. Za zvónstva 1 D.
- Priporôčeno.** Za „priporôčeno“ je ešče posebna pristojbina 3 Din. Za zvónstvo 4 Din.
- Ekspresne pošiljátve.** Pristojbina za písma i dopisnice 3 Din; vu zvónske držáve 6 Din.
- Za vrédnostna písma.** Pristojbina do 100 Din je 4 Din; do 500 Din. 5 Din. Obvestnina 50 par, dostavnina 1 Din.
- Poštne nakáznice (Utalvánj).** Pristojbina do 50 Din 2 Din; do 100 Din. 3 Din; do 300 Din je 4 Din itn. — Do 5000 Din se lahko pošle:

po nakáznici. — V inozemstvo do 100 3 Din: za vsaki nadaljni 100 Din 50 par i 10/0 ážio.

Položnice (ček). Pristojbina do 500 Din 50 para, do 2000 Din 1 Din.

Za vozno poštno pošiljátve (závoje-vreče, pakete) se pláča do 1 kg. 3 Din, do 5 kg (v daljávi 100 kilometrov) 8 Din, do 10 kg 10 Din, do 15 kg 15 Din, do 20 kg 20 Din.

Telegram vsáka reč 70 par; na Vogrsko 2·32 Din, v Austrijo 2·61 Din, v Francijo 3·91 Din, v Nemčijo 4·06 Din.

Telefon v lokálnom prest. 3 min. 1 Din, do 25 km 5 Din, do 50 km 9 Din, do 100 km 14 Din, do 200 km 18 Din, do 400 km 22 Din.

Krstšanskoga vrémena račúnanja náznamenitéši časi :

Tek. leto je od Jezúš Kristušovoga rojstva mao	1938.
Od I. krst. rim. casara Vel. Konštantina povrnénja mao	1627.
„ grúntanja rimpápeštva	1236.
„ razlôčenja záhodne i zhodne cérkvi	884.
„ gorinájdjenja pükšenoga práha	596.
„ „ knigštampanja	498.
„ Dr. Luther Mártona rodstva	455.
„ gorinájdjenja Amerike	445.
„ začétká reformácie	421.
„ notriprinešenjá krumpišov v Europo	353.
„ dokončanja 30 létne bojne	290.
„ gorinájdjenja lokomotive	239.
„ grúntanja Amerikanske republike	162.
„ potrplívosti zapôvedi II. Józefa	157.
„ gorinájdjenja obrambnoga ceplenjá	148.
„ núcanja lokomotivnoga hajóva	135.
„ prvoga probanja železnice lokomotiva	132.
„ gornájdjenja telegráfa	90.
„ začétká svetovne bojne	24.

Vladárska hiža králevčine Jugoslávije.

Njegovo Veličanstvo Král Peter II. rojen v Beogradi 6. septembra 1923. — Proglášen za kralá 9 oktobra 1934. zavolo smrti Vitézrnoga krála Aleksandra I. Zedinitela 9. okt. 1934 v Marseilli. — Po čl. 41. in 42. ustáve Krájevine Jugoslávije vršijo krájevsko namestniško oblást: Nj. Kralj. Visočanstvo knez Pavle Karadjordjevič, dr. Radeško Stankovič in dr. Ivo Perovič.

Njéno Veličanstvo Kralica Marija, rojena v Gothi (Nemčija) 27. dec. 1899.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Vis. kraljevič Tomistáv, rojen 19. januára 1928, v Beográdi.

Brat Nj. Vel. kralja Nj. Visoč. kraljevič Andrej, roj. 28. junija 1929. v Bledi.

Rodovnica dinastije Karadjordjevičev.

Peter, spadno v boji z Tórkami 1733—1784, njegova žena Marica, vmrla 1811.

Sin: Karadjordje Juri Petrovič, rojen leta 1762 v Viševci. Vmorjen v noči 12. na 13. junija 1817 v Radovani pri Smederovci, vrhovni srbski vojskovodja od februárja 1804 do septembra 1813; žena Jeléna, hči kneza Nikole Jovanoviča v Maslovševa, rojena leta 1765, vmrla 11. februárja 1842 v Beogradi.

Toga sin: Aleksander Karadjordjevič, rojen 26. septembra 1806 v Topoli. Njegov prvi vučitel je bio Dositej Obradovič. Leta 1814 je šou z očom v Austrijo,

odkéc je v jesén tistoga leta odišao v Rusijo, gde se je vöosnouvo. Leta 1839 se je vrno v Srbijo, leta 1840 je postao kotruga beogradske okrožne sodnije, leta 1841 adjutant knéza Mihala, leta 1842 pa je bio izbráni za kneza Srbije. Leta 1858 je po zaprtji Národne skupščine odstopo, šou je v Austrijo in živo do smrti 22. aprila 1885 v Temešvári. Pokopan je na Dunaju. Njegova žena Persida, hči Jevréma Nenadoviča, rojena 1813 v Valjevi, vmrla je 26. márcia 1873 na Dunaju.

Njegov sin: Peter, rojen dne 29. julija 1844 v Beográdi, od 2. junija 1903 kral Srbije, od 1. decembra 1918 kral Srbov, Hrvatov i Slovencev, vmrou je 26. augusta 1921. Njegova žena Zorka, hči črnogorskoga knéza Nikola I., rojena 11. decembra 1864 v Cetinji, vmrla 4. márcia 1890 ravnotam.

Deca: Jelena, rojena 23. oktobra 1884 na Reki, poročena z ruskim velikim knezom Jovanom Konstantinovičem Romanovim, vmorjeni leta 1918 od bolševikov; sin Vsevolod Jovanovič, rojen leta 1914 v Petrogradi.

Gjorgje, rojen 27. aug. 1887, se odpovedao stolonasledništva 27. marca 1909.

Aleksander I., rojen v Cetinji 17. decembra 1888. leta. Prestolonaslednik od 27. marca 1909. Králevsko oblást je vršo od 24. junija 1914. leta kak namestnik. Po ustávi je naslednik kralá Petra I. Velikega Osloboditela od 16. aug. 1921 do 1929 oktobra 3. kak kral SHS i od 3. oktobra 1929. kak I. kral Jugoslavije. Vmro 9. sept. 1934 v Marseillu.

Jelena, žena bivšega srbskoga poslanika na Dunaju Gjeorgje Simiča.

Arsen, rojen 4. aprila 1859 v Temešvári, poročen z Auroro, knézinjov Demidovov di. S. Donato, razporočena 1896, vmrla 1905. Sin: princ Pavel rojen 15. apria 1893 v Petrogradi.

Sunca i mēseca potemnēnje v 1938-tom leti :

V 1938-tom leti bode 2 sunca i 2 mēseca potemnenje. od šteri de se vu Europi samo cēlo mēsečno potemnēnje vidlo med nov. 7. i 8.

Največjo izbiro vseh vrst KOLES kakor tudi
ŠIVALNIH in PISALNIH STROJEV, RADIO APARATOV,
FOTOGRAFSKIH APARATOV dobite vedno pri tvrt.

ŠTIVAN ERNEST

TEHNIČNA VELETRGOVINA

Murska Sobota.

Solidna postrežba ! Najnižje cene ! Vse na obroke !

KUPUJTE VEDNO SAMO DOBRO BLAGO,

KER JE ISTO NAJCENEJŠE !

PREDGOVOR.

Lübléni evangeličanski verebratje ! Gda naš kalendari sedemnájstikrát püštímo na njegovo pôt, té predvsém pozdrávlamo vás, katerim je vu pretečeni létaj naš evangeličanski kalendari veren pôtni pajdáš-, dostakrát pomôč bio vu tom, naj pri vas moči evangelioma májo valánost. Vu tom nôvom leti rávnotak, kak vu príšestnosti tüdi dosta blagoslova bode ponüdjávo onim, kateri ga notrivzemejo vu svojo hižo.

Naš kalendari vu svoji lêpi pripovêstaj, žítka kêpaj, veršusaj našega církevnoga žítka fontošnéše zgodbe, naše cêrkvi zgodovino, naše vere vitêzov blagoslovení žítek, vidme evangelioma dáva i s svojimi glásmi vse proteštante vküperprikapčüje enzdrügimi. Zevsém šcé vçíti, evangeliomski karakter osnávlati i razveseljávanje vedrnoga žítka prinesti.

Našoj evangeličanskoj cêrkvi edna velka môč je pošteni, čistí, zidajúči evangeličanski štamp. Ete štamp krepiti trbê, naj potom té krepí vsáko naše dobro dugovánje. Záto naj nebode nikomí vseedno tó, ka kakši kalendari má, nego naj vsáki evangeličanec pomága ete evangeličanski kalendari razšírjávati med poznánci svojimi.

Gledêc na težke pênezne razmere je cêna našega bogatoga zdržétka i z vnógimi kêpami ilustriranoga kalendarija samo 8 dinárov.

Primte tak zdá tüdi z lübéznostjov, z prijaznívostjov naš kalendari, naj nájde notriidênje vu kêm več evangeličanski hiž i naj spunjávle svojo blagoslovljeno slúžbo vu srdci, vu familiji i vu cêrkvi !

Puconci i M. Sobota, 1937. oktobra mêseca.

FLISÁR JÁNOŠ

vp. vučitel, pomožni reditel.

LUTHÁR ÁDÁM

ev. dühovnik, glávni reditel.

Od regulov vrêmena.

Regule telko valájo,
Kelko blódní na njé dájo.
Či nede tak, te de ovak,
Či de ovak, te neo etak.

Bôg te gléda doli z nébe,
Ka on šcé ; dené pred tébe.
Ravnánje on vu rôki má,
Ka smo vrêdni, tisto nam dá.

Človek nemre prebroditi,
Číle njegve vózbroditi . . .
Neprevidjene so poti,
Po šteroj on vodi lüdi.

Delo, skrbnost, previdênje
Ino čedno prerazmênje.

Naj bô naše nakanênje,
Nê pa pred njega idênje.

Na brezpametno činênje,
Što zná na kakše znamênje ?
Na blodnikov šatrúvanje
I norčekov modrúvanje :

Nika več nê trbê dati,
Témbole čedno delati ;
Vu Bôgi se prav vüpati,
Z šoršom vrêlo bojúvati.

Nigdár nê vnemar vcagati,
Nego vsigdár krepko státi :
Tak vse mámo obládati
I sebé gor' obdržati.

Január má 31 dní, Sečen

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sobota	Nôvo leto	Nôvo leto	7 48	4 19	7 21	3 28
1. tjeden.	Epist. Gal. 3, 23—29. Evang. Luk. 2, 21.					
2 Nedela	Ábel	Jez. sv. imé	 7 48	4 20	7 38	5 25
3 Pondélek	Benjamin	Genoveva	 7 48	4 21	8 29	6 28
4 Tork	Leona	Titus pk.	 7 48	4 22	8 58	7 31
5 Srêda	Simon	Telesfor	 7 48	4 23	9 22	8 36
6 Četrtek	Trí králi	Trí králi	 7 48	4 24	9 46	9 43
7 Pétek	Attila	Lucian	 7 48	4 25	10 9	10 51
8 Sobota	Severin	Severin	 7 47	4 26	10 34	— —
2. tjeden	Epist. Rim. 12, 1—5. Evang. Luk. 2, 41—52.					
9 Nedela	Po tr. kr. 1.	Po tr. kr. 1.	 7 47	4 28	11 0	0 0
10 Pondélek	Melánia	Vilmoš p.	 7 46	4 29	11 30	1 11
11 Tork	Ágota	Higin p.	 7 46	4 30	12 7	2 25
12 Srêda	Ernõ	Ernõ ap.	 7 45	4 31	12 53	3 38
13 Četrtek	Vidor	Veronika d.	 7 45	4 33	1 48	4 49
14 Pétek	Bodog	Hilár †	 7 44	4 34	2 55	5 5
15 Sobota	Loránt	Pavel	 7 44	4 35	4 10	6 45
3. tjeden	Epist. Rim. 12, 6—16. Evang. Ján. 2, 1—11.					
16 Nedela	Po tr. kr. 2.	Po tr. kr. 2.	 7 44	4 36	5 29	7 20
17 Pondélek	Anton	Anton ap.	 7 43	4 38	6 48	8 5
18 Tork	Piroška	Piroška sv.	 7 42	4 39	8 4	8 35
19 Srêda	Šara	B. Margit	 7 41	4 41	9 18	9 2
20 Četrtek	Fabijan	Fáb. i Šeb.	 7 40	4 42	0 29	9 28
21 Pétek	Ágneš	Ágneš sv.	 7 39	4 44	11 36	9 53
22 Sobota	Artur	Vince	 7 38	4 46	— —	10 19
4. tjeden	Epist. Rim. 12, 17—21. Evang. Mat. 8, 1—13.					
23 Nedela	Po tr. kr. 3.	Po tr. kr. 3.	 7 38	4 47	0 42	10 47
24 Pondélek	Tádé	Timót pk.	 7 37	4 48	1 46	11 18
25 Tork	Pavla obrn.	Pavla obrn.	 7 36	4 49	2 46	11 54
26 Srêda	Vanda	Polikárp pk.	 7 35	4 51	3 43	12 36
27 Četrtek	Lothár	Zlátov. Jánoš	 7 34	4 53	4 33	1 24
28 Pétek	Károl	Nol. sv. Peter	 7 32	4 54	5 18	2 17
29 Sobota	Adél	S. sv. Franc	 7 31	4 56	5 58	3 16
5. tjeden.	Epist. Rim. 13, 8—10. Evang. Mat. 8, 23—27.					
30 Nedela	Po tr. kr. 4.	Po tr. kr. 4.	 7 30	4 57	6 32	4 19
31 Pondélek	Virgilia	Bos. sv. Ján.	 7 29	4 58	7 1	5 23

Vrejmena houd pouleg Herschela: Jan. 1—8 vedrno mrzlo, 9—15 preme-njávno, 16—23 mrzli vetri i nágeo deždž, 24—31 na bougše se obrné.
Prvoga je dén dugi 8 vör 31 min.; do konca meseca 1 vöro 1 m. narasté.

Regule vrejmena: Či se na Trikrálovo strêhe snêg topí, ali v kolo-
tečnici snegá voda tečé, rodno leto bude.

Či je sunce na dén Vince,
Pune bodo peovnice;
Z-siljem pun škedjen i párna,
K-Mihály'vomi dobra brátva.
Na Pavlovo vrêmen čisto
Nam káže obilno leto.

Či pa vetrno i zvirno,
Prinesti má pomor, bojno.
Či bô megla, de nezdravo,
Človeki, stvári škodliyo.
Či de pa snêžen i moker,
Bode krúh vžéli i dober.

K tebi pozdigávam, Gospodne, dúšo mojo! Bog moj, vu Tebi se vüпам.
(Žolt. 25, 1—2)

Vi, ki ljubite Gospodna, mête v návisti hüdôbo. (Žolt. 97, 10.)
Ne zamüdi ponoviti naprejplačilo na Düševni List.

JANUÁR

Mêseca premenjávanje:

1-ga ☉ ob 19 vöri 58 min., 9-ga ☽ ob 15 vöri 13 min., 16-ga ☉ ob
6 vöri 53 min., 23-ga ☾ ob 9 vöri 9 min., 31-ga ☉ ob 14 vöri 35 min.

Kmela ôpravice v-januári:

Vu dvorišči: snêg i léd tá čistiti; škéri popravek i rédjenjé — Na njivaj: gnojá voznja, skórnatni snêg z svinjámi sklačiti dati, grmovje, trnje trêbiti. — V-štali: štale vetriti i tople držati, jasli, kopanje čiste meti, božnêšo i slabšoj krmo polagati. — Kürečnjekov dveri, obloke, mostnice z slámov podmetati. — Pri sadovenom drevji: gosanic gnejzd preprávlanje, za cepjé vejčic branjé, súho drevje vökopati, za sadjenje cepik jame kopati i za ceplenjé potrebno kojno se skrbeti. — Vu künjskom ogradčeki: prahšiti, gnoj podkápati, topli gréd rédjenje. — V-gorica: gnojiti, kolje pripravlati, vino pretákati, lagve žveplati, naj nespisnivijo, peovnice tople držati i vötriti.

Február má 28 dní, Süšec

Tjédnični dnévi		Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
					zhod	záhod	zhod	záhod
1	Tork	Ignác	Ignác m.		7 28	5 0	7 28	6 28
2	Srêda	Karolin	Svečnica		7 26	5 2	7 52	7 35
3	Četrtek	Baláz	Baláz		7 25	5 3	8 16	8 42
4	Pétek	Rähel	Andráš Kor.		7 23	5 5	8 40	9 51
5	Sobota	Ágota	Agáta dev.		7 22	5 7	9 51	1 1
6. tjeden		Epist. Kološ. 3, 12—17. Evang. Mat. 13, 24—30.						
6	Nedela	Po tr. kr. 5	Po tr. kr. 5.		7 21	5 8	9 34	— —
7	Pondélek	Tódor	Romuald ap.		7 20	5 9	10 8	0 13
8	Tork	Aranka	M. sv. Jánoš		7 18	5 11	10 49	1 24
9	Srêda	Abigail	Alex. Círil		7 16	5 12	11 48	2 33
10	Četrtek	Elvíra	Skolastika		7 15	5 14	11 38	3 37
11	Pétek	Bertold	Lurd. Mária		7 13	5 16	1 47	4 33
12	Sobota	Lidia	7 nast.		7 11	5 18	3 1	5 20
7. tjeden		Epist. I. Kor. 9, 24—10, 5. Evang. Mat. 20, 1—16.						
13	Nedela	Septuages.	Septuages.		7 11	5 18	4 19	5 59
14	Pondélek	Bálint	Bálint m.		7 9	5 20	5 37	6 32
15	Tork	Faustin	Kolomb		7 7	5 22	6 52	7 1
16	Srêda	Julijana	Julijana d. m.		7 5	5 24	8 5	7 27
17	Četrtek	Donát	Donát p. m.		7 3	5 26	9 17	7 54
18	Pétek	Konrád	Šimon p. m.		7 2	5 27	10 24	8 20
19	Sobota	Žuzána	Konrád		7 1	5 28	11 30	8 48
8. tjeden		Epist. II. Kor. 11, 19—12, 9. Evang. Luk. 8, 4—15.						
20	Nedela	Sexages	Sexages		6 59	5 30	— —	9 19
21	Pondélek	Eleonora	Eleonora		6 57	5 32	0 34	9 53
22	Tork	Geržon	Petra nastop.		6 55	5 33	1 32	10 33
23	Srêda	Alfréd	Dam. Peter		6 53	5 35	2 25	11 18
24	Četrtek	Matíja	Matíja, ap.		6 51	5 36	3 13	12 9
25	Pétek	Géza	Géza m.		6 50	5 38	3 54	1 6
26	Sobota	Šándor	Kort. Margit		6 48	5 39	4 30	2 8
9. tjeden		Epist. I. Kor. 13, 1—10. Evang. Luk. 18, 31—43.						
27	Nedela	Quinquag.	Quinquag.		6 46	5 40	5 2	3 10
28	Pondélek	Elemér	Román ap.		6 44	5 42	5 29	4 15

Vrejmena houd pouleg Herschela: Do febr. 7 ga med vedrnimi dnévi močno ohládjenje, 9—13 prijétno mláčno, 14—21 vedrno i večkrátno močno vetrovje, 22 do konca deždževno.

Prvoga je dén dugi 9 vör 32 min, do konca meseca 1 vöro 29 min. narastè.

Regule vrejmena: C na svečnico (2-ga) sunce sija i lejpi topel dén je. teda za njim mrzli dnévi pridejo. Kem toplejši je sühšec, tém mrzlejši de máltráven i vüzem. Na svečnico medved vöpride z svoje lüknje (brloge) i okóli poglédne, či je lejpo vrejmen, nazáj se povrné spát, či je pa mrzlo vrejmen, vönej ostáne.

Či je na Majkešovo (24) mrzlo, te de ešče 40 dni mrzlo. Záto:

Či nájde léd, spotere ga,

Či nenájde, rédo de ga.

Radüjte se vu Gospodni vsigdár, pá velim radüjte se! (Filip. 4, 4.)

Gde je kinč vaš, tam je i srce vaše. (Mat. 6, 21.)

„Zemelski človek se z malim zadovoli, či nehodí želenji svojmi po voli.“

FEBRUÁR

Mejseca premenjávanje:

8-ga ☾ ob 1 vöri 33 min., ☽ 14-ga ob 18 vöri 14 min., 22-ga ☾ ob 5 vöri 24 min.

Kmeta öpravice v-februári:

Silje premejšati, semensko zrnje čistiti, ž-njiv snega vodo doli püstšati, slabo sejstvo z-žveplenim ammoniakom gnojiti, od srena pozd'gnjeno sejstvo zvalékati, trávnike čistiti, vláčiti, — oves, ječmen, groko, léčo, grajshčič sejati. — V-štali: bougšo krmo polagati, obilno nastilati. — Sadovenoga drevja stéblovje čistiti, sühe vejke odstrániti, gnojiti. V künjskom ográdčeki: v tople gredé sejati, na slobodnom grahšič, mrkvečno, petriša, salátno semen, mak sejati, lük, česnek, šoško, sprotolejšnji kel saditi.

Márc má 31 dní, Máli tráven

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Tork	Albin	Fašenek		6 42	5 43	5 55	5 22
2 Srěda	Lujza	Pepelnica		6 40	5 45	6 20	6 30
3 Četrtek	Kornélia	Kunigunda		6 39	5 47	6 45	7 40
4 Pétek	Kázmér	Kázmér		6 37	5 48	7 10	8 51
5 Sobota	Adorján	Öžeb		6 35	5 49	7 39	10 3
10 tjeden	Epist. II. Kor. 6, 1—10. Evang. Mat. 4, 1—11.						
6 Nedela	Postna 1.	Ivoncabit		6 33	5 51	8 11	11 15
7 Pondělek	Tamáš	Sv. Tamáš		6 32	5 52	8 50	— —
8 Tork	Zoltán	Pob. Jánoš		6 29	5 55	9 37	0 25
9 Srěda	Franciška	Franciška		6 27	5 56	10 32	1 29
10 Četrtek	Olimpia	40 mantr.		6 25	5 57	11 36	2 27
11 Pétek	Aladár	Silárd		6 23	5 58	12 47	3 15
12 Sobota	Gergelj	Gergelj		6 21	6 0	1 0	3 56
11 tjeden	Epist. I. Thess. 4, 1—7. Evang. Mát. 15, 21—28.						
13 Nedela	Postna 2.	Reminisc.		6 19	6 2	3 15	4 30
14 Pondělek	Matild	Mathild		6 17	6 3	4 29	5 0
15 Tork	Krištof	Longin		6 15	6 5	5 43	5 27
16 Srěda	Henriete	Geréb pk.		6 14	6 6	6 55	5 54
17 Četrtek	Gertrud	Patrik pk.		6 12	6 7	8 4	6 20
18 Pétek	Šándor	Šándor pk.		6 10	6 9	9 12	7 48
19 Sobota	Józef	Sv. Jožef		6 8	6 10	10 17	7 18
12 tjeden	Epist. Efez. 5, 1—9. Evang. Luk. 11, 14—28.						
20 Nedela	Postna 3.	Oculi		6 5	6 12	11 18	7 50
21 Pondělek	Benedikt	Beñedek ap.		6 3	6 13	—	8 29
22 Tork	Oktávián	Gén. Katal.		6 1	6 15	0 15	9 13
23 Srěda	Frumenc	Viktorián		6 0	6 16	1 5	10 2
24 Četrtek	Gábor	Gabor ark.		5 58	6 17	1 48	10 56
25 Pétek	María	Ceplena M.		5 55	6 19	2 27	11 54
26 Sobota	Manó	Emánuel		5 53	6 20	3 0	12 56
13 tjeden	Epist. Gal. 4, 21—31. Evang. Jan. 6, 1—15.						
27 Nedela	Postna 4	Laetare		5 51	6 22	3 30	2 0
28 Pondělek	Gedeon	Kapistr. Jan.		5 49	6 23	3 56	3 5
29 Tork	Ciril	Augusta		5 48	6 25	4 21	4 13
30 Srěda	Izidor	Kerénj m.		5 45	6 25	4 46	5 22
31 Četrtek	Árpád	Guidó ap.		5 43	6 27	5 12	6 34

Vrěmena hōd pouleg Herschela: Márc. 1—8. deždževni vetri, 9—15 premenjávno, 16—23 dosta vetra, večkrát deždž, 24—31. hladno, dosta deždža.

Prvoga je dén dugi 11 vōr 1 min., do konca meseca 1 vōro 46 min. narasté,

Začétek sprotolejtja 21-ga ob 7. vōri 43 min.

Regule vrejmena: Máloga trávna snejg je škodlivi sejanji. Ešče i te škodi, či ga samo v-žákli neséjo prejk po njivaj. Či je máli tráven súhi, velki pa moker i risálsček hlaeen, obilna žétva i brátva bode. Kelko meglé bode v etom mejseci, telko plohé pride v-leti; kelko rosé pred vüzmom, telko sláne po vüzmi.

Či je Gregor čisti, vedrni,
Mraz, vöter, snejg de gedrni.

Šándor, Jóžef pa Benedek
Na klin vejsita köpenjek.

Dolidénte láž i gúčte istino. (Efez. 4, 25.)

Hüdoga kâ trpi što med vami? Naj moli. Dobre voule je što? Naj po-pejva (Jakab 5, 13.)

Či pa što Dühá Kristušovoga nema; té je nej njegov. (Riml. 8, 9.)

MÁRC

Mejseca premenjávanje :

2-ga ☉ ob 6 v. 40 min., 9-ga ☽ ob 9 vöri 35 min., 16-ga ☿ ob 6 vöri 15 min., 24-ga ☾ ob 2 vöri 6 min., 31-ga ♀ ob 19 vöri 52 min.

Kmeta öpravice v märcluší :

Oránje, práhšenje, prahe, sejtve, trávnike vláčiti i poravnati. — Préznoj máhri dobro dvoriti; vötrenje, kobile püščati, svinjé prouti ognjoperi vcepiti dati. Kokvače nasájati i obravnávati — Cepike saditi, obrezávati, cepiti, okápati, pečjé-sejati. — Tople gredé odpravlati, vöttri; gredé réditi: petreželem, mrkevčno, erdéče repe, mejsečne retkvi semen sejati. — Trstje odkriti, rezati, z-koljom obravnati, mládo trstje saditi, groubati; bejlo vino obdrúgim, erdéče ob prvím pračočiti.

April má 30 dní, Velikitráven

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Mejseca		Sunca	
				zhod	váhod	zhod	záhod
1 Pětek	Hugó	Hugó pk.		5 41	6 28	5 40	7 47
2 Sobota	Áron	Paul. Ferenc		5 39	6 30	6 12	9 1
14. tjeden	Epist. Žid. 9, 11—15. Evang. Jan. 8, 46—59.						
3 Nedela	Postna 5.	Čarna ned.		5 37	6 30	6 49	10 14
4 Pondělek	Izidor	Izidor pk.		5 35	6 33	7 34	11 21
5 Tork	Vince	Fer. sv. Vince		5 33	6 33	8 28	—
6 Srěda	Celestin	Celestin		5 31	6 35	9 30	0 22
7 Četrtek	Herman	B. H. Józef		5 29	6 37	10 38	1 12
8 Pětek	Lidia	Bolezn. dev.		5 27	6 38	11 50	1 55
9 Sobota	Erhardt	Konrád		5 24	6 40	11 3	2 31
15. tjeden	Epist. Filip. 2, 5—11. Evang. Mat. 21, 1—9.						
10 Nedela	Cvet. ned.	Cvetna		5 22	6 40	2 15	3 2
11 Pondělek	Leó I.	I. Leó p.		5 21	6 42	3 28	3 30
12 Tork	Gyula	Gyula		5 19	6 44	4 38	3 56
13 Srěda	Ida	Hermenegild		5 17	6 45	5 47	4 22
14 Četrtek	Tibor	Vel. četrtek		5 15	6 47	6 55	4 48
15 Pětek	Vel. pětek	Vel. pětek		5 13	6 48	8 1	5 17
16 Sobota	Lambert	Vel. sobota		5 11	6 50	9 5	5 49
16. tjeden	Epist. I. Kor. 5, 6—8. Evang. Mark. 16. 1—8.						
17 Nedela	Vüzem	Vüzem		5 10	6 51	10 3	6 25
18 Pondělek	Vüzem. p.	Vüzem. p.		5 8	6 52	10 56	7 6
19 Tork	Kočárd	Ema		5 6	6 54	11 43	7 54
20 Srěda	Tivadar	Tivadar		5 4	6 55	—	8 47
21 Četrtek	Anzelm	P. sv. Konrád		5 2	6 57	0 23	9 43
22 Pětek	Sotér	Sotér i Kaj.		5 0	6 59	0 58	10 43
23 Sobota	Béla	Béla pk. m.		4 58	7 0	1 28	11 45
17. tjeden	Epist. I. Jan. 5, 4—10. Evang. Jan. 20, 19—23.						
24 Nedela	Po vüz. 1.	Bela ned.		4 57	7 1	1 56	12 49
25 Pondělek	Márk	Márk ev.		4 55	7 2	2 21	1 54
26 Tork	Ervin	Kilit i Marc.		4 53	7 4	2 46	3 2
27 Srěda	Aristid	Kanis. Peter		4 51	7 5	3 11	4 12
28 Četrtek	Valeria	K. Pavel		4 49	7 7	3 38	5 24
29 Pětek	Albertina	Peter m.		4 48	7 8	4 8	6 39
30 Sobota	Katalin Sij.	Sien. Kata		4 47	7 9	4 43	7 54

Vřemena houd pouleg Herschela: Aprila 1.—6. navěkše vedrno, 7.—13. mláčno, z dostim sijanjem sunca, 14.—21. deždževni vetri, potěm deždževno. Prvoga je dén dugi 12 vör 47 min., do konca meseca 1 vöro 38 min. narasté.

Máj má 31 dní, Risálšček

Tjédnični dněvi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca		Mejseca	
			zhod	záhod	zhod	záhod
18. tjeden	Epist. I. Pet. 2, 21—25. Evang. Ján. 10, 11—16.					
1 Nedela	Po vüzmi 2.	Miseric.		4 45	7 10	5 27 9 6
2 Pondělek	Žigmond	Atanáz		4 43	7 12	6 18 10 11
3 Tork	Irma	Sv. † gorn.		4 41	7 13	7 19 11 9
4 Srěda	Florián	Sv. Jožefa obr.		4 40	7 15	8 27 11 54
5 Četrtek	Gotthard	V. Pius p.		4 38	7 16	9 41 — —
6 Pétek	Frida	Jánoš ap.		4 37	7 18	10 54 0 32
7 Sobota	Napoleon	B. Gizela		4 35	7 18	11 7 1 5
19. tjeden	Epist. I. Pet. 2, 11—20. Evang. Jan. 16, 16—23.					
8 Nedela	Po vüzmi 3.	Jubilate		4 34	7 20	2 19 1 33
9 Pondělek	Gregor	Naz. Gregor		4 32	7 21	2 28 2 0
10 Tork	Ármin	Antonin		4 31	7 23	3 27 2 25
11 Srěda	Mamertus	H. sv. Ferenc		4 29	7 24	4 44 2 51
12 Četrtek	Pongrác	Pongrác		4 28	7 25	5 50 3 18
13 Pétek	Servác	Bel. Robert		4 27	7 26	6 54 3 49
14 Sobota	Boniřac	Boniřac m.		4 26	7 27	7 54 4 23
20. tjeden	Epist. Jak. 1, 16—21. Evang. Jan. 16, 5—15.					
15 Nedela	Po vüzmi 4.	Cantate		4 24	7 29	8 49 5 3
16 Pondělek	Mózeš	Nep. Jánoš		4 23	7 30	9 38 5 47
17 Tork	Paškál	Paškál		4 22	7 31	10 21 6 39
18 Srěda	Erik	Venanc m.		4 20	7 33	10 57 7 33
19 Četrtek	Ivo	Cölestin		4 19	7 34	11 29 8 32
20 Pétek	Bernát	Bernardin		4 18	7 36	11 57 9 33
21 Sobota	Konřtantin	Bob. Andráš		4 17	7 36	— — 10 35
21. tjeden	Epist. Jak. 1, 22—27. Evang. Ján. 16, 23—30.					
22 Nedela	Po vüzmi 5.	Rogate		4 16	7 37	0 23 11 38
23 Pondělek	Dežó	Dežó p.		4 15	7 38	0 48 12 44
24 Tork	Ester	Kr. pom.		4 14	7 40	1 11 1 51
25 Srěda	Orbán	VII. Gregor		4 14	7 41	1 37 3 1
26 Četrtek	Kriřzavo	Kriřzavo		4 12	7 42	2 5 4 14
27 Pétek	Běda	Běda		4 11	7 43	2 37 5 29
28 Sobota	Emil	Ágořton p.		4 10	7 44	3 16 6 43
22. tjeden	Epist. I. Pet. 4, 7—11. Evang. Jan. 15, 26—16, 4.					
29 Nedela	Po vüzmi 6.	Exaudi		4 10	7 45	4 4 7 53
30 Pondělek	Ferdinánd	Ark. sv. Janka		4 9	7 46	5 2 9 55
31 Tork	Petronela	Mil. D. M.		4 8	7 47	6 9 9 47

Vrejmena houd pouleg Herschela: Do mája 5-ga deždževno i vetrovno, 6—13 toplo sunca sijanje, 14—20 oblačno, 21 28 večkrát deždži, mláčno
Prvoga je dén dugi 14 vör 25 min. do konca meseca 1 vöro 16 min. naras'ě.

Juni mà 30 dní, Ivanšček

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Srěda	Pamfilius	Pamfil m.		4 7	7 48	7 23	10 31
2 Četrtek	Anna	Erazmus m.		4 7	7 49	8 39	11 6
3 Pétek	Klotild	Klotild		4 6	7 50	9 54	11 36
4 Sobota	Kerénj	Kar. Ferenc		4 6	7 51	11 8	—
23. tjeden	Epist. Ap. Dj. 2, 1—13. Evang. Jan. 14, 23—31.						
5 Nedela	Risál. ned.	Risál. ned.		4 5	7 52	12 20	0 4
6 Pondělek	Risál. pond.	Risál. pond.		4 4	7 53	1 29	0 31
7 Tork	Robert	Robert		4 4	7 54	2 37	0 56
8 Srěda	Medárd	Medárd Kán.		4 3	7 54	4 43	1 22
9 Četrtek	Félix	Primož i P.		4 3	7 55	4 46	1 51
10 Pétek	Margit	Markit kr.		4 3	7 55	5 46	2 24
11 Sobota	Barnabáš	Barnabáš ap.		4 3	7 56	6 43	3 2
24. tjeden.	Epist. Rim. 11, 33—36. Evang. Jan. 3, 1—15.						
12 Nedela	Sv. Trojstva	Sv. tr. 1		4 3	7 56	7 34	3 45
13 Pondělek	Tobiáš	Pád. Anton		4 2	7 57	8 19	4 33
14 Tork	Vazul	Vel. Vazul		4 2	7 57	8 58	5 27
15 Srěda	Vid	Jolán		4 2	7 58	9 31	6 24
16 Četrtek	Justin	Tejlovo		4 2	7 58	10 1	7 24
17 Pétek	Laura	Rainer		4 2	7 59	10 27	8 26
18 Sobota	Arnold	Efrém		4 2	7 59	10 52	9 28
25. tjeden.	Epist. I. Ján. 4, 16—21. Evang. Luk. 16, 19—21.						
19 Nedela	Po sv. tr. 1.	Sv. tr. 2.		4 2	8 0	11 14	10 31
20 Pondělek	Ráfael	Silvér		4 2	8 0	11 39	11 35
21 Tork	Alajoš	Gon. Alajoš		4 2	8 0	—	12 43
22 Srěda	Paulína	Ákoš Paul.		4 2	8 0	0 5	1 52
23 Četrtek	Zoltan	Ediltrud se.		4 3	8 1	0 35	3 4
24 Pétek	Ivan	Jézuša sv. srcé		4 3	8 1	1 8	4 16
25 Sobota	Vilmoš	Vilmoš		4 3	8 1	1 51	5 29
26. tjeden.	Epist. I. Jan. 3, 13—18. Evang. Luk. 14, 16—24.						
26 Nedela	Po sv. tr. 2.	Sv. tr. 3.		4 4	8 1	2 42	6 36
27 Pondělek	Láslo	Láslo kr.		4 4	8 1	3 45	7 34
28 Tork	Vidov dan	Vidov dan		4 5	8 1	4 56	8 23
29 Srěda	Peter i Pavel	Peter i Pav.		4 5	8 1	6 14	9 4
30 Četrtek	Pavel	Pavla spom.		4 6	8 1	7 33	9 37

Vrejmena houd pouleg Herschela : Jun. 1—5 večkrát deždži, 6—12 prijetno toplo, vedrno, 13—20 krátko deždžovje, 21—28 malo hladněše, menje deždža. Prvoga je dén dugi 15 vör 41 m.; do 22-ga 17 m. prirasté; potem pa do konca se 6m. skrajša. — Začétek leta je 22-ga ob 3. vöri 4 min

Regule vrejmena: Či je na Medárovo čisto, prijétno vrejmen: dobro leto de; či pa na té dén deždži, 40 dni de deždzevno. Či kukujca pred Ivanovim kukúče, de fál silje, — ali či po Ivanovim záča kukúkati, de drágoča. Či pred Ivanovim dnévom deždži, te de 4 dni deždžilo.

Záto dolidente láž i gučte istino vsákši z-bližnjim svojim, ár smo eden drügoga kotrige. (Efez. 4, 25.)

Hválo bodem Gospodna, dokeč bom živo, Žoltáre bom spejvao Bôgi mojem, kak dugo jestem. (Žolt. 146, 2.)

Dnes či glás njegov čüli bodte, ne obrdite srdcá vaša. (Žid. 3, 7–8.)

JUNI

Mejseca premenjávanje:

5-ga ☾ ob 5 v. 32 m., 13-ga ☽ ob 0 v. 47 m., 21-ga ☾ ob 2 v. 52 m., 27-ga ● ob 22 v. 10 m.

Kmeta ôpravice v juniuši:

Skegenj, gümno vréd vzéti, mostnic mázanje popraviti. — Kukorco, krumpíše okápati, osipávati. Kositev, krme správanje. Detelčne grinte preprávlati. Konje z-zelénov krmov krmiti; z-dobrov vodov napájati. Cepike čiste držati, cepičnjeke okápati; črešnjove i maruľ koščice saditi; gosance preprávlati, pouvrsla súkati k-žétvi. Zimski ougork i lejtešnji retkev semen sejati. Ougorčno i dinj bilja grou-banje, razprávanje. K-trstji kolje vsaditi, vézati, obrüгим kopati i šprickati

Juli má 31 dní, Jakobešček

Tjédnični dněvi	Proteštantski	Rim. kat.	Sunca				Mejseca			
			zhod	záhod	zhod	záhod				
1 Pětek	Tibold	Jězuša sv. krv		4 7 8 1	8 50 10 7					
2 Sobota	Ottokár	Srpna B. M.		4 7 8 1	10 5 10 34					
27. tjeden.	Epist. I. Pet. 5, 6—11. Evang. Luk. 15, 1—10.									
3 Nedela	Po sv. tr. 3.	Sv. tr. 4.		4 7 8 0	11 22 11 0					
4 Pondělek	Ulrik	Ulrik pk.		4 7 8 0	12 32 11 37					
5 Tork	Enese	Z. sv. Anton		4 8 8 0	1 33 11 55					
6 Srěda	Ezaiáš	Ézaiáš pror.		4 9 7 59	2 38 — —					
7 Četrtek	Ciril, Metod	Ciril, Metod		4 10 7 59	3 40 0 27					
8 Pětek	Teréz	Eržebet kr.		4 10 7 59	4 38 1 2					
9 Sobota	Lukrécia	Veronika sv.		4 11 7 58	5 31 1 43					
28. tjeden.	Epist. Rim. 8, 18—23. Evang. Luk. 6, 36—42.									
10 Nedela	Po sv. tr. 4.	Sv. tr. 5.		4 12 7 57	6 18 2 29					
11 Pondělek	Lili	I. Pius p. m.		4 13 7 56	6 59 3 21					
12 Tork	Izabela	Gualb. Ján.		4 14 7 56	7 34 4 17					
13 Srěda	Jenó	Anaklét p. m.		4 15 7 56	7 10 5 17					
14 Četrtek	Eoš	Bonaventura		4 16 7 55	8 32 6 17					
15 Pětek	Henrik	Henrik		4 17 7 54	8 57 7 20					
16 Sobota	Valter	Karm. B.-A.		4 18 7 54	8 21 8 23					
29. tjeden.	Epist. I. Pet. 3, 8—15. Evang. Luk. 5, 1—11.									
17 Nedela	Po sv. tr. 5.	Sv. tr. 6.		4 19 7 53	9 44 9 27					
18 Pondělek	Frigeš	Kamill		4 20 7 52	10 9 10 32					
19 Tork	Emilija	P. sv. Vince		4 21 7 51	10 36 11 39					
20 Srěda	Eliáš p.	Jeromoš		4 22 7 50	11 6 12 47					
21 Četrtek	Dániel	Praxedes sv.		4 23 7 49	11 43 1 57					
22 Pětek	Mária Magd.	Már. Magd.		4 24 7 48	— — 3 9					
23 Sobota	Lenke	Apollin p. m.		4 26 7 46	0 29 4 15					
30. tjeden.	Epist. Rim. 6, 3—11. Evang. Mat. 5, 20—26.									
24 Nedela	Po sv. tr. 6.	Sv. tr. 7.		4 27 7 46	1 25 5 17					
25 Pondělek	Jakob	Jakab ap.		4 27 7 45	2 31 6 10					
26 Tork	Ana	Anna		4 28 7 44	3 45 6 55					
27 Srěda	Olga	Pantaleon m.		4 30 7 42	5 4 7 33					
28 Četrtek	Ince	Ince p.		4 31 7 41	6 24 8 6					
29 Pětek	Márta	Márta sv.		4 33 7 39	7 42 8 35					
30 Sobota	Judith	Judit m.		4 34 7 38	8 57 9 2					
31. tjeden.	Epist. Rim. 6, 19—23. Evang. Mark 8, 1—9.									
31 Nedela	Po sv. tr. 7.	Sv. tr. 8.		4 35 7 36	10 9 9 29					

Vrejmena houd pouleg Herschela: Jul. 1—4 toplo sijaně sunca, 5—11 na obláčno se obrně, 12—20 pálik stálno toplo, 21—27 nágle plohe, od 28 dež-
dževni dněvi.

Prvogá je dén dugi 15 vör 54 m.; do konca meseca se 54 m. skrajša.

Regule vrejmena • Či na Srpno Marjo deždži, de dugo, 40 dni deždživo — škodljivo znamenuje.

Margya se oblákov boji,
Grmlanca, deždž se ji mrzí.

Či je Jakoba nouč (25) vedrna, obilnost de v-ogradčeka; či je pa deždževna, na kvár de orehom i lešnjekom. — Či mravlé velke mravlinjeke nanosijo: trdo zimo čakajmo. — Jakobešćeka 20-ga je Eliáš, od šteroga pripovedka pravi, ka se je na žerjavi koulaj pelao v-nébo. On rejtkogda zná za svoj dén i či zvej za njega, ka gda spádne, veliko grmlanco, bliskanje, sláпов vdérjanje, točo narédi vu srditosti. Sreča, ka malogda zvej za njega. To pravi od njega pripovedka.

Ne bode zamán delo vaše vu Gospodni. (I. Kor. 15, 58.)

Či što nešće delati, naj ni ne jej. (II. Thess. 3, 10.)

Stvářstvo je brez molitvi živetí. (Balzac)

JULI

Mejsěca premenjávvanje:

4-ga ☽ ob 14 vōri 47 min., 12-ga ☿ ob 16 vōri 5 min., 20-ga ☾ ob 13 vōri 19 min., 27-ga ♀ 4 vōri 54 min.

Kmeta ópravice v-juliši:

Granár, nasipárnic vrédvzétje. — Žétva, práhšenje, hajdino i repno sejati. Konje koupati dati. Prasic púšćanje k-jesenskomí kotěnji. — Živázen po straišći pásti. Belice za zimo stráni dejvati. — Sád pobérati; črvívi sád polagati; pune vejke podlagati, Vlomlene vejke z-kolomázom omazati. — V-ogradčeki: okápati, pleti, polejvati. Za semen ongorčěno bilje vōprebrati. Trsje pleti, čistiti, vrihke vkrá rezati, ob tréťjim kopati. Vu velikoj hici lagve šprickati.

Augustuš má 31 dní, Měšnjek

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Řim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Pøndelek	Peter	Zel. Peter		4 36	7 36	11 20	9 58
2 Tork	Lehel	Lig. sv. Alfonz		4 37	7 34	12 27	10 29
3 Šrêda	Hermina	Števan m.		4 39	7 33	1 31	11 4
4 Četrték	Domonkoš	Domonkoš		4 40	7 31	2 31	11 43
5 Pétek	Ošvald	Snež. D. M.		4 41	7 29	3 26	—
6 Sobota	Berta	Preobr. G.		4 43	7 28	4 24	0 27
32. tjeden.	Epist. Řim. 8, 12—17. Evang. Mat. 7, 15—23.						
7 Nedela	Po sv. tr. 8.	Sv. tr. 9.		4 44	7 26	4 58	1 17
8 Pøndelek	Lásló	Cirjék m.		4 45	7 26	5 35	2 11
9 Tork	Emöd	Vian. Jánoš		4 46	7 24	6 7	3 11
10 Šrêda	Lörinc	Lörinc m.		4 47	7 22	6 36	4 10
11 Četrték	Tibor	Žuzana m.		4 49	7 20	7 3	5 12
12 Pétek	Klára	Klára sv.		4 50	7 19	7 26	6 15
13 Sobota	Iboly	Ipoly i Kass.		4 52	7 17	8 51	7 20
33. tjeden.	Epist. I. Kor. 10, 6—13. Evang. Luk. 16, 1—9.						
14 Nedela	Po sv. tr. 9.	Sv. tr. 10.		4 53	7 15	8 15	8 24
15 Pøndelek	Mária	Vel. meša		4 54	7 14	8 41	9 30
16 Tork	Ábráhám	Joakim, Rok.		4 55	7 12	9 10	10 38
17 Šrêda	Anastáz	Jácint		4 57	7 10	9 44	11 46
18 Četrték	Ilona	Ilonka cas.		4 58	7 8	10 25	12 55
19 Pétek	Huba	Lajoš p.		5 0	7 6	11 15	2 2
20 Sobota	Štefan	Brnát, Štefan		5 1	7 4	—	3 3
34. tjeden.	Epist. I. Kor. 12, 1—11. Evang. Luk. 19, 41—48.						
21 Nedela	Po sv. tr. 10	Sv. tr. 11.		5 2	7 3	0 14	3 58
22 Pøndelek	Menjhért	Timot m.		5 3	7 1	1 22	4 46
23 Tork	Farkaš	B. sv. Fülip		5 5	6 59	2 57	5 27
24 Šrêda	Bertalan	Bertalan ap.		5 6	6 57	3 56	6 2
25 Četrték	Lajoš	Lajoš kr.		5 8	6 55	4 13	6 32
26 Pétek	Ižo	Zefirin p.		5 9	6 53	5 31	7 1
27 Sobota	Gebhard	K. sv. Jožef		5 10	6 52	5 47	7 29
35. tjeden.	Epist. I. Kor. 15, 1—10. Evang. Luk. 18, 9—14.						
28 Nedela	Po sv. tr. 11	Sv. tr. 12.		5 11	6 50	8 59	7 58
29 Pøndelek	Ernest	Odgl. Ivana		5 13	6 18	10 9	8 29
30 Tork	Roza	Lim. Roza		5 14	6 46	11 16	9 3
31 Šrêda	Erika	Rájmund		5 16	6 44	12 20	9 40

Vrejmena houd pouleg Herschela: Aug. 1-5 hladno, ménše deždžovje, 6-11 vötrovje i vedrno, 12—17 premenjavno i navékše toplo, od 18-ga toplo, včási ploha.

Prvoga je dén dugi 15 vör; do konca meseca se za 1 v. 35 m. skrajša.

September má 30 dní, Mihálšček

Tjédnični dněvi	Proteštantski	Rim. kat.		Mejseca		Sunca		
				zhod	záhod	zhod	záhod	
1	Četrtek	Egyed	Egyed opát		5 17	6 42	1 17	10 23
2	Pétek	Rebeka	Števan kr.		5 19	6 40	2 19	11 12
3	Sobota	Hilda	Mansvet		5 19	6 39	2 54	—
36. tjeden.		Epist. II. Kor. 3, 4—9. Evang. Mark 7, 31—37.						
4	Nedela	Po sv. tr. 12	Sv. tr. 13.		5 21	6 37	3 33	0 4
5	Pondělek	Viktor	Just. Lörinc		5 22	6 31	4 8	1 2
6	Tork	Roj. dén II.	Petra kralá		5 24	6 31	4 38	2 0
7	Srěda	Regina	Kassaí m.		5 25	6 30	5 5	3 2
8	Četrtek	Mária	Mala meša		5 27	6 28	5 31	4 5
9	Pétek	Ádám	Sv. Peter Kl.		5 27	6 27	5 54	5 9
10	Sobota	Erik	Mikloš		5 29	6 25	6 20	6 14
37. tjeden.		Epist. Gal. 3, 15—22. Evang. Luk. 10, 23—37.						
11	Nedela	Po sv. tr. 13	Sv. tr. 14.		5 30	6 22	6 46	7 21
12	Pondělek	Guido	Mária		5 32	6 20	7 15	8 29
13	Tork	Ludovika	Nortburga		5 33	6 18	7 48	9 39
14	Srěda	Serénke	Sv. kríža zv.		5 35	6 16	8 27	10 46
15	Četrtek	Nikodem	Bolezen Dev.		5 36	6 14	9 12	11 53
16	Pétek	Edith	Kornél		5 37	6 12	10 7	12 55
17	Sobota	Ludmila	Sv. Franca r.		5 38	6 10	11 10	1 52
38. tjeden.		Epist. Gal. 5, 16—24. Evang. Luk. 17, 11—19.						
18	Nedela	Po sv. tr. 14	Sv. tr. 15		5 40	6 8	—	2 41
19	Pondělek	Vilhelmina	Január m.		5 41	6 6	0 20	3 22
20	Tork	Friderika	Eusták m.		5 43	6 4	1 34	3 58
21	Srěda	Máté	Máté ap.		5 44	6 1	2 50	4 30
22	Četrtek	Móric	Mórič		5 45	6 0	4 7	5 10
23	Pétek	Tekla	Tekla m.		5 46	5 58	5 22	5 28
24	Sobota	Gellért	Vozn. M.		5 48	5 56	6 35	5 57
39. tjeden.		Epist. Gal. 5, 25—6, 10. Evang. Mat. 6, 24—34.						
25	Nedela	Po sv. tr. 15	Sv. tr. 16		5 49	5 54	7 47	6 27
26	Pondělek	Justina	C. i Justina		5 51	5 51	8 52	6 59
27	Tork	Adalbert	Kozma i D.		5 52	5 49	10 3	7 36
28	Srěda	Venceslav	Vencel kr.		5 54	5 48	11 4	8 19
29	Četrtek	Mihael	Mihály op.		5 55	5 46	11 59	9 5
30	Pétek	Jeromoš	Jeromoš		5 56	5 41	12 48	9 56

Vřeměna houd pouleg Herschela: Sept. 1—8. čisto sijanje sunca, 9 16. večkrát deždževni dén, 17—24. obláčno i deždževno, od 25-ga vřetrovno
Prvoga je dén dugi 13 vřo 25 m., do konca se za 1 vřo 41 m. skrajša.

Jesěn se začne 23-ga ob 18 vřo 0 m.

Oktober má 31 dní, Svestvinšček

Tjednični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejsca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Sobota	Malvin	Remig		5 58	5 41	1 29	10 52
40. tjeđen	Epist. Efez. 3, 13—21. Evang. Luk. 7, 11—17.						
2 Nedela	Po sv. tr. 16	Sv. tr. 17.		5 59	5 39	2 6	11 50
3 Pondélek	Hilda	Sv. Terezia		6 1	5 37	2 38	— —
4 Tork	Ferenc	As. Ferenc		6 2	5 35	3 6	0 50
5 Sréda	Aurél	Placid m.		6 4	5 33	3 32	1 53
6 Četrtek	Bruno	Brunó		6 4	5 32	3 57	2 55
7 Pétek	Amálija	Čisl. D. M.		6 6	5 29	4 22	4 0
8 Sobota	Etelka	Maria Br.		6 7	5 27	4 48	5 6
41. tjeđen	Epist. Efez. 4, 1—6. Evang. Luk. 14, 1—11.						
9 Nedela	Po sv. tr. 17	Sv. tr. 18.		6 9	5 25	5 17	6 15
10 Pondélek	Gedeon	Borg Ferenc		6 10	5 23	5 48	7 24
11 Tork	Brigita	Placidia		6 12	5 21	6 26	8 35
12 Sréda	Mikša	Mikša pk.		6 13	5 20	7 11	9 44
13 Četrtek	Kálmán	Edvard kr.		6 14	5 18	8 4	19 49
14 Pétek	Helén	Kallist p. m.		6 16	5 16	9 4	11 47
15 Sobota	Teréz	Teréz dev.		6 17	5 14	10 12	12 38
42. tjeđen	Epist. I. Kor. 1, 4—9. Evang. Mat. 22, 34—46.						
16 Nedela	Po sv. tr. 18	Sv. tr. 19.		6 19	5 12	11 24	1 21
17 Pondélek	Hedvig	Al. Margit		6 20	5 10	— —	1 58
18 Tork	Lukáč	Lukáč ev.		6 21	5 9	0 37	2 31
19 Sréda	Luciuš	Peter Alk.		6 23	5 7	1 51	3 0
20 Četrtek	Iréne	Vendel		6 23	5 5	3 4	3 27
21 Pétek	Oršola	Oršola dev.		6 26	5 3	4 16	3 56
22 Sobota	Elód	Kordula dev.		6 27	5 2	5 28	4 26
43. tjeđen	Epist. Efez. 4, 22—28. Evan. Mat. 9, 1—8.						
23 Nedela	Po sv. tr. 19	Sv. tr. 20		6 29	4 59	6 38	4 57
24 Pondélek	Šalamon	Rafael ark.		6 30	4 58	7 45	5 32
25 Tork	Blanka	Mór p.		6 32	4 56	8 49	6 6
26 Sréda	Dömötör	Dömötör m.		6 33	4 54	6 47	6 57
27 Četrtek	Sabina	Sabina m.		6 35	4 53	10 39	7 47
28 Pétek	Simon i Jud.	Simon i Jud.		6 37	4 50	11 24	8 41
29 Sobota	Zenó	Nárcis p.		6 39	4 48	12 2	9 38
44. tjeđen	Epist. Efez. 5, 11—21. Evang. Mat. 22, 1—14.						
30 Nedela	Po sv. tr. 20	Sv. tr. 21.		6 40	4 48	12 37	10 38
31 Pondélek	Spom. ref.	Farkaš p.		6 41	4 46	1 6	11 38

Vrejmena houd pouleg Herschela: Okt. 1—8 preveč deždžovno, 9—11 močno se ohladi, 16—23 mrzlo deždžovje, 24—31 mláčno postáve.

Prvoga je dén dugi 11 vör 43 min. do konca meseca 1 vöro 40 min. kratšiji.

Regule vrejmena : Či drevja listje dugo káple doli : velko zimo, či hitro : ráni mraz i na prišestno leto obilnost znamenüje. Či dosta listja ostáne na drevji : dosta gosenic bode v leti.

Gda pride že Šimeon Judáš,
V pleteni lačaj mrzlo máš.

Ne bloudite: Boug se ne dá osmejávati. Ár kakoll seja človik, tis o bode i žeo. Záto, ki seja na tejlo svoje, z tejla bode žeo skvarjenje; ki pa seja na Düh z dühá bode žeo žitek vekivečni (Gal. 6, 7-8)

Za drágo ceno ste küpleni. nebojte slugi lüdi. (I. Kor. 7, 23.)

Hvála pa Bougi za nezgovorjeni dár njegov. (II. Kor. 9, 15.)

OKTOBER

Mejseca premenjávanje :

1-ga ☉ ob 12 vöri 45 min., 9-ga ☽ ob 10 vöri 37 min., 16-ga ☾ ob 10 vöri 24 min., 23-ga ☼ ob 9 vöri 42 min., 31-ga ☽ ob 8 vöri 45 min.

Kmela oupravice v oktobri :

Mlatidev. Hramov popravek Hajdino žeti, kukorco trgati, repo brati; práhšenje poti poprávlati; trávník vláčiti, z pepélom posipávati, v mokoči po nji nej pásti. Na süho krmo se predjáti. Svinjé po strnjišči pásti. Prasice püščati na sprotolešnje kotenje. Kanžare z ovsom krmiti. Gjaram dobro polagati. Drevje okápati i gnojiti. Zelje notri devanje, kolje vküp pobéranje, brátva, grobanje, gnojenje, notri pokrivanje, kolje vréd sklásti.

November má 30 dní, Andrejšček

Tjédnični dnévi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejsenca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Tork	Marianna	Vse sv. dén		6 42	4 45	1 32	—
2 Srěda	Achil	Mrtvecov d.		6 44	4 43	1 58	0 41
3 Četrtek	Gjózó	Hubert p.		6 46	4 41	2 22	1 44
4 Pétek	Károl	B. sv. Károlj		6 47	4 39	2 48	2 48
5 Sobota	Imre	Imre		6 49	4 38	3 15	3 55
45. tjeden	Epist. Efez. 6, 10—17. Evang. Jan. 4, 47—54.						
6 Nedela	Po sv. tr. 21	Sv. tr. 22.		6 50	4 37	3 45	5 5
7 Pondělek	Režó	Engelbert pk.		6 51	4 35	4 21	6 16
8 Tork	Gottfried	Gottfried		6 53	4 34	5 4	7 28
9 Srěda	Tivadar	Tivadar m.		6 54	4 32	5 55	8 36
10 Četrtek	Luther	Av. Andráš		6 56	4 31	6 55	9 39
11 Pétek	Márton	Márton pk.		6 57	4 30	8 3	10 34
12 Sobota	Jónáš	Márton p. m.		6 59	4 29	9 14	11 21
46. tjeden	Epist. Filip. 1, 3—11. Evang. Mat. 18, 23—35.						
13 Nedela	Po sv. tr. 22	Sv. tr. 23.		7 0	4 28	10 28	12 0
14 Pondělek	Klementina	Jozafát m.		7 2	4 26	11 41	12 34
15 Tork	Leopold	Vel. Albert		7 3	4 25	—	1 3
16 Srěda	Otmár	Ödön pk.		7 5	4 23	0 59	1 31
17 Četrtek	Hortense	Čud. Gregor		7 7	4 22	2 5	1 58
18 Pétek	Ödön	Pet. Pav. baz.		7 8	4 21	3 14	2 26
19 Sobota	Elizabeta	Elizabeta		7 9	4 20	4 25	2 56
47. tjeden	Epist. Filip. 3, 17—21. Evang. Mat. 22, 15—22.						
20 Nedela	Po sv. tr. 23	Sv. tr. 24.		7 10	4 20	5 32	3 26
21 Pondělek	Olivér	D. Mar. notr.		7 12	4 19	6 36	4 7
22 Tork	Cecilija	Cecilija m.		7 13	4 18	7 36	4 50
23 Srěda	Kelemen	Kelemen m.		7 15	4 17	8 31	5 38
24 Četrtek	Ema	Ivan krst.		7 16	4 16	9 19	6 30
25 Pétek	Katarina	Katalin m.		7 18	4 15	10 0	7 27
26 Sobota	Miloš	B. sv. Jánoš		7 19	4 14	10 35	8 25
48. tjeden	Epist. Rim. 13, 11—14. Evang. Mat. 21, 1—9.						
27 Nedela	Advent 1.	Advent 1.		7 20	4 14	11 7	9 26
28 Pondělek	Štefánia	Pignateli		7 21	4 13	11 35	10 26
29 Tork	Noe	Saturnin		7 23	4 13	11 59	11 29
30 Srěda	Andráš	Andráš ap.		7 24	4 12	12 24	—

Vrejmena houd pouleg Herschela : Nov. 1—6 mrzlo deždžovje, tūdi snejg, 7-13 obláčno mrzlo, 14-21 prijětno mláčnejše, 22-30 rasladjenje v noči mocen mraz.

Prvoga je dén dugi 10 vör 3 min, do konca 1 vöro 17 min. kratšiši.

December má 31 dní, Prosinec

Tjédniční dněvi	Proteštantski	Rim. kat.		Sunca		Mejseca	
				zhod	záhod	zhod	záhod
1 Cetrtek	Drž. svétek	Drž. svétek		7 26	4 12	12 48	0 31
2 Pětek	Aurélia	Bibiana		7 27	4 11	1 44	1 36
3 Sobota	Olivia	Ferenc Ksav.		7 28	4 11	1 42	2 41
49. tjeden	Epist. Rim. 15, 4—13. Evang. Luk. 21, 25—36.						
4 Nedela	Advent 2.	Advent 2		7 29	4 10	2 14	3 51
5 Pondelek	Vilma	Sabas		7 31	4 10	2 53	5 2
6 Tork	Mikloš	Mikloš pk.		7 32	4 9	3 40	6 14
7 Sreda	Ambruš	Ambruš pk.		7 33	4 9	4 37	7 22
8 Četrtek	Mária	Mar. popr.		7 34	4 9	5 43	8 32
9 Pětek	Natália	F. sv. Peter		7 35	4 9	6 56	9 15
10 Sobota	Judit	Melkiades m.		7 36	4 9	8 12	9 58
50. tjeden	Epist. I. Kor. 4, 1—5. Evang. Mat. 11, 2—10.						
11 Nedela	Advent 3.	Advent 3		7 37	4 9	9 29	10 35
12 Pondelek	Gabriela	Otilia		7 38	4 9	10 44	11 8
13 Tork	Lucija	Luca		7 39	4 9	11 57	11 36
14 Sreda	Silárdka	Nikáz pk.		7 40	4 9	—	12 4
15 Četrtek	Johanna	Valér		7 40	4 10	1 7	12 31
16 Pětek	Albina	Etelka cas.		7 41	4 10	2 15	1 0
17 Sobota	Lázár	Lázár		7 42	4 10	3 23	1 32
51. tjeden	Epist. Filip. 4, 4—7. Evang. Jan. 1, 19—28.						
18 Nedela	Advent 4.	Advent 4.		7 43	4 10	4 28	2 6
19 Pondelek	Viola	Pelágia		7 43	4 10	5 28	2 47
20 Tork	Teofil	Timot m.		7 44	4 11	6 24	3 32
21 Sreda	Tomáz	Tomáš ap.		7 44	4 12	7 15	4 22
22 Četrtek	Zeno	Zeno m.		7 45	4 12	7 59	5 18
23 Pětek	Viktorija	Viktoria		7 45	4 13	8 36	6 16
24 Sobota	Adam i Eva	Adam i Eva		7 46	4 13	9 9	7 16
52. tjeden	Epist. Ešaiáš 9, 5—8. Evang. Luk. 2, 1—14.						
25 Nedela	Božič	Božič		7 46	4 14	9 38	8 16
26 Pondelek	Štefan mtr.	Štefan mtr.		7 47	4 14	10 4	9 17
27 Tork	Jánoš	Jánoš ap.		7 47	4 15	10 28	10 19
28 Sreda	Kamila	Drov. decé d.		7 47	4 16	10 51	11 21
29 Četrtek	Dávid	Tomáz pk. m.		7 47	4 17	11 16	—
30 Pětek	Zoárd	Dávid		7 48	4 17	11 42	0 52
31 Sobota	Silvester	Silvester p.		7 48	4 18	12 11	1 31

Vrejmena houd pouleg Herschela: Decembra začétné dni vihérno, 7—13 močno vetrovje, 14—20 sneži, 21—28 vedrni mraz, 29—31 mlačnejše, vlažno.

Prvoga je dén dugi 8 vör 46 min. do 22-ga se 19 min. skrájša; potem do konca meseca 3 min. prirasté.

Zima se začne 22-ga ob 13 vöri 14 min.

Regule vrejmena : Či na světo noč zdouč (od shoda) veter piše: kügo; či vedrnjek (od záhoda): pomor; či jüg: beteg; či sever: dobro leto znamenüje — Či na stáro leto deždž ide, na gojldno pa sunce sija, te se troštajmo dobroga pouva. Ali či je nouč i dën glihno vremen, teda lahko govorimo :

Silvester je dobro spuno,
Leto bode dobro puno!

Či je prosinec zelëni,
Vüzem bode sneženi ;
Či na světo nouč snejg ide,
Teda dobro leto pride

Či prvoga sunce sija,
V leti de velka vročina;
Te drügi pa či de svekli;
Drágoča od toga visi.

Ovo stojim pred dverami i trüplem. (Ozn 3, 20)

Tak je lübo Bog ete svejt, da je siná svojega jedinorodjenoga dao, da vsáki, ki vu njem verje, se neskvari, nego má žitek vekivečen. (Jan. 3, 16)

Jas sem Alfa i Omega, začétek i konec, te prvi i te slednji. (Ozn. 22, 13.)

DECEMBER

Mejseca premenjávanje :

7-ga ☾ ob 11 v. 22 m., 14-ga ☾ ob 2 v. 17 m., 21-ga ☾ ob 19 v. 7 m., 29-ga ☾ ob 23 v. 53 m.

Kmeta ouparvice v-decembri:

Snejg odmetávati. Léd voziti. Drva voziti. Gnojiti. Skornati snejg z-svinjámi spo-treti. Trávníke z gnojšnicov polevati. Konje podkovati dati; mláde žrebce, žrebi-ce, teočice voziti včiti. Prásce z-ječmenom krmiti. Perotnaine na toplom držati. V jeseni posadjeni cepik zemlou z-gnojom pokriti. Seménje vötriti, pobérati. Rigo-leranje. Kolje réditi za gorice i t. v.

KMETJE, OBRITNIKI, TRGOVCI IN DELAVCI
nalagajo svoje peneze samo pri

Rmečkoj posojilnici r. z. z n. z. v Murski Soboti

Cerkvena cesta št. 5.

V lastnoj hiši prek od birovije.

Telefon št. 62. Ček. rač. št. 15.229

KMETJE, ta gasa je Vaša, zato se je poslužujte i jo tudi priporočajte drugim. Hranilne vloge sprejema od vsakoga na hranilne knjižice i na tekoči račun ino je obrestuje najbolje. Hranilne vloge znašajo dozday preko **osem milijonov** dinarov (8,000.000 Din). Za te vloge je dobroga stanja polek lastne hiše do 65,000.000 Din. Letni promet je znašal v minulem leti 1936-tom Din 18.717.115— ali z rečjov povedano: Osemnajsetmilijonov sedemsto sedemnajset jezer in stopetnajset dinarov.

NOVE VLOGE SE VSAKI ČAS IZPLAČAJO.

Posojila davle na poroke (kezeše), tabulacijo i tudi v tekočem računi. Posojila davle po niskoj obrestnoj meri. Rentni davek od interesa za hranilne vloge plača posojilnica samo iz svojega. Kmetje, obrtniki, delavci i trgovci, ne smete se spozabiti z te gase, štera v stiski podpira naše ljudstvo.

Pridite v svoj dom, gde te posluženi po svojoj voli!

Kupujte

ure, zlatnine in srebrnine pri domači firmi, katera Vam daje na ure garancijo in posluži z veliko izbiro

Franjo Dittrich

MURSKA SOBOTA
Kolodvorska 1.

Ure že od Din 30-
z 2 letno garancijo.

Sprejemem najkomplicirana popravila (ker sam specialist) z dvoletno garancijo in poceni.

Velika izbira dobrih
očal.

Kupujem zlato in srebro po najvišji ceni!!
Imam še na skladišču razna lepa darila iz srebra, zlata in kristala.
Poglednite brezobvezno za nakup!

Majer Števan

krojač (sabol) i trgovec z gotovimi oblekami za moške

v Murski Soboti

Radgonska c. št. 2.

Má v zalogi vsakše vrste moške

gotove obleke

z cajga i štofa, male obleke za deco, vsakše vrste kape (hoube) po najnižšoj ceni.

Sprejmejo se vsakovrstne ob-

leke tudi po želji na mero!!

DOBRO BLÁGO!

SOLIDNA POSTREŽBA!

NJEG. VELIČANSTVO KRAL
PETER II.

Iméndnévi.

- Abel, január 2
 Ábrahám, augustus 16
 Adalbert, september 27
 Ádám, september 9
 Ádám, Éva, december 24
 Adél, január 29
 Adolár, ápriliš 21
 Adolf, február 12
 Adorján, március 5
 Ágota, jan. 11, febr. 5
 Ágneš, január 21
 Ágošton, augustus 28
 Ákoš, február 27
 Aladár, március 11
 Alajoš, juniuš 21
 Albert, ápriliš 23
 Albin, március 1
 Alfréd, február 23
 Alice, juniuš 23
 Álmoš, február 20
 Amália, jul. 10, okt. 7
 Ambruš, apr. 4, dec. 7
 Andráš, február 4,
 november 30
 Angelika (Angyalka),
 májuš 31
 Anna, febr. 19, jun. 2,
 juliuš 26
 Antal, jan. 17, jun. 13,
 juliuš 5
 Antónia, juniuš 1
 Antónius, májuš 10
 Apollónia, január 28
 Aranka, febr. 8, dec. 2
 Aristid, ápriliš 27
 Armin, májuš 10
 Arnold, juniuš 18
 Aron, ápriliš 2
 Árpád, március 31,
 december 11
 Artur, január 22
 Atanáz, májuš 2
 Attila, január 7
 Augusta, december 18
 Aurél, oktober 5
 Aurélia, december 2
 Ável, Andráš, nov. 10
 Baláz, február 3
 Bálint, február 14
 Barnabáš, májuš 18
 Beatrix, juliuš 29
 Beata, január 1
 Béla, ápriliš 23
 Bella, juniuš 2
 Benedék, március 21
 Benjamin, március 31
 Bernát, májuš 20
 Berta, augustus 6
 Bertalan, augustus 24
 Bertold, jul. 27, nov. 17
 Bódog, jan. 14, nov. 20
 Boldizár, január 6
 Bonifác, májuš 14
 Borbála, december 4
 Bruno, oktober 6
 Cecilija, november 22
 Ciril, juliuš 7
 Ciprián, september 26
 Cyrák, augustus 8
 Cyril, február 9, már-
 cius 29
 Damaskus, december 11
 Dániel, juliuš 21
 Dávid, december 29
 Dežó, májuš 23, dec. 15
 Déneš, október 9
 Domokoš, augustus 4
 Dorottyá, február 6
 Dömötör, oktober 26
 Eduárd, márc. 18, máj.
 26, okt. 13
 Edith, september 16
 Egyed, september 1
 Elek, juliuš 17
 Elemér, február 28
 Eleonóra, február 21
 Ella, febr. 10, marc. 24
 Előd, oktober 22
 Elvira, február 10
 Elza, december 1
 Emánuel (Manó), már-
 cius 26
 Emil, májuš 28
 Emilia, juliuš 19
 Emma, ápriliš 19, no-
 vember 24
 Engelbert, november 7
 Ernestina, augustus 29
 Erhardt, ápriliš 9
 Erika, augustus 31
 Ervin, ápriliš 26
 Ernó, január 12
 Eržebet, november 19
 Ester, májuš 24
 Etelka, oktober 8
 Eva, december 24
 Ežaiáš, juliuš 6
 Fábíán, január 20
 Farkaš, sept. 1, aug. 23
 Felix, juniuš 9
 Ferdinánd, májuš 26
 Ferenc, jan. 29, jun. 16,
 oktober 4 i 10
 Flóra, jun. 19, nov. 23
 Flórián (Floris), máj. 4
 Franciška (Fáni), márc. 9
 Frida, májuš 6
 Friderika, september 20
 Frigyeš, juliuš 18
 Filip, máj. 1, 26, aug. 23
 Gábor, március 24
 Gabriella, december 12
 (Gál) Gallus, oktober 16
 Gášpár, január 6
 Gedeon, március 28,
 oktober 10

- Gellért, september 24
 Genoveva, január 3
 Gergor, márciuš 12,
 november 17 (Čod.)
 Gertrud, márciuš 17
 Géza, február 25
 Gizella, májuš 8
 Gottlieb, márciuš 6
 Gottfried, november 8
 Guidó, september 12
 Gustav, jan. 16, márc. 29
 Gyöngyike, október 23
 Győző, november 3
 Gyüri, apriliš 24
 Gyula, apriliš 12
- Hajnalka, marcuiš 27
 Hedvig, oktober 17
 Helga, oktober 3
 Helén, oktober 14
 Henrik, juliuš 15
 Hermin, apriliš 13
 Hilda, sept. 3, jun. 17
 Hubert, márciuš 20
 Hugó, apriliš 1
- Ibolya, augustuš 7
 Ida, apriliš 13
 Ignác, febr. 1, juliuš 31,
 oktober 23
 Ilés, juliuš 20
 Ilma, apriliš 18
 Ilona, augustuš 18
 Imre, november 5
 Ince, juliuš 28
 Iboly, augustuš 13
 Irén, október 20
 Irma, májuš 3
 Iván, juniuš 24
 Izabella, juliuš 12
 Izidor, márciuš 30,
 apriliš 4
 Izó, augustuš 26
- Jakab, máj. 1, jul. 25
 Janka, májuš 24
 Jánoš, november 24,
 december 27
- Jenó, juliuš 13
 Jeromos, september 30
 Job, september 27
 Johanna, december 15
 Jolán, november 20
 Jónás, november 12
 Jonathán, májuš 11
 Józef, február 4, márciuš
 19, aug. 27, sept. 18
 Judit, jul. 30, dec. 10
 Julia, Juliána, febr. 16,
 májuš 22
 Julián, január 9
 Justin, juniuš 16
 Justina, september 16
- Kajetán, apriliš 22
 Kalist, oktober 14
 Kálmán, október 13
 Kamil, Kamilla, dec. 28
 Károlj, jan. 28, nov. 4
 Karolin, február 2
 Katalin, febr. 13, apr. 30,
 november 25
 Kázmer, marcuiš 4
 Kelemen, november 23
 Kerestélj, apriliš 3
 Klára, augustuš 12
 Klementina, nov. 14
 Kleofáš, september 25
 Klotilt, juniuš 3
 Kočard, apriliš 19
 Kolož, oktober 30
 Konrád, február 18
 Konštantin, február 1
 Kornèl, juliuš 3
 Kornélia, márciuš 3
 Krištof, márciuš 15
 Kristián, márciuš 13
 Kristina, juliuš 24
- Lajoš, aug. 19. i 25
 Lampert, sept. 17
 Laslo, juniuš 27,
 augustuš 8
 Lázár, december 7
 Laura, juniuš 17
- Leander, február 28
 Lehel, augustuš 2
 Leó, apriliš 11
 Leókadia, december 9
 Leona, Leontine, jan. 4.
 Lenárd, november 6.
 Lenke, apriliš 29
 Lidia, apriliš 8
 Lili, juliuš 11
 Lipot, november 15
 Livia, apriliš 6
 Lóránt, január 15
 Lothár, január 27
 Lórinč, augustuš 10
 Luca, december 13
 Lujza, marcuiš 2
 Lujzi, juniuš 21
 Ludovika, september 3
 Lukáč, oktober 18
 Lukrécia, juliuš 9
- Makár, január 2
 Magda, májuš 27
 Magdolna, juliuš 22,
 augustuš 3
 Malvin, oktober 1
 Manó, márciuš 26
 Marcel, január 9
 Marcion, apriliš 26
 Margit, jun. 10, jul. 20
 Mária, aug. 15, sept. 8,
 dec. 8
 Mária-Magdolna, jul. 22
 Marianna, nov. 1
 Marko, apriliš 25, jun.
 18, oktober 17
 Márta, juliuš 29
 Márton, nov. 10 i 11
 Mártonka, január 30
 Máté, september 21
 Matild, márciuš 14
 Matjás, február 24
 Medárd, juniuš 8
 Melánia, január 10
 Menyhért, aug. 22
 Metod, juliuš 17
 Mihálj, september 29

- Miklós, december 6
 Mikša, október 12
 Miloš, november 26
 Móric, september 22
 Mózeš, májuš 16
- Nándor, májuš 30
 Napoleon, májuš 7
 Nikódém, september 15
 Nóé, november 29
 Norbert, juniuš 6
- Odó, november 18
 Oktávián, márciuš 22
 Olga, juliuš 27
 Olivér, november 21
 Olimpia, márciuš 10
 Oršola, október 21
 Oskár, juliuš 31
 Osváld, augustuš 5
 Ottó, márciuš 23
 Ottmár, november 16
 Ottokár, juliuš 2, november 4
 Ottilia, december 13
- Ödön, november 16
 Öžeb, augustuš 14
- Pál, január 25, márciuš 7, juniuš 26, 29 i 30
 Paula, márciuš 22, juniuš 3
 Paulina, juniuš 22
 Péter, Pál, juniuš 29
 Péter, jan. 31, febr. 22, apr. 29, máj. 19, aug. 1, okt. 19 i dec. 5
 Petra, október 3
 Petronella, májuš 31
 Piroška, január 18, november 28
 Pius, maj. 5, jul. 11
 Pongráč, májuš 12
- Rafael, jun. 20, okt. 24
 Ráhel, február 4
- Rajner, juniuš 17
 Rebeka, september 2
 Regina, september 7
 Režó (Rudolf), apriliš 17 november 7
 Rihárd, apriliš 3
 Róbert, juniuš 7
 Rókuš, augustuš 16
 Róland, májuš 29
 Roman, augustuš 9
 Roza, augustuš 30
 Rozália, september 4.
- Šalamon, október 24
 Šamu, augustuš 21
 Šándor, február 26, márciuš 18
 Šara, január 19
 Šarolta, májuš 19
 Šebeščen, január 20
 Šimeon, február 18
 Šimon, jan. 5, okt. 28
 Štefánia, november 28
 Štefan, aug. 20, dec. 26
 Sabjana, február 20, október 27
- Sanisló, november 13
 Servác, májuš 13
 Severin, január 8
 Severian, február 21
 Sidonia, juniuš 1
 Silárd, apriliš 22
 Silvester, december 31
 Sinér, december 12
 Sylvia, november 26
- Tomáš, márciuš 7, december 21 i 29
 Tacián, január 12
 Tádé, január 24
 Terézia, juliuš 8, október 15
 Tekla, september 23
 Teodor, september 11
 Teofil, december 20
 Tibold, juliuš 1
 Timon, apriliš 19
- Tibor, apr. 14, aug. 11
 Titus, jan. 4, sept. 18
 Tivadar, apriliš 20, november 9
 Tóbiáš, juniuš 13
 Tódor, február 7
 Trikráli, (Gáspár, Menyhért, Boltizár) jan. 6
- Ubul, májuš 17
- Valér, december 15
 Valéria, apriliš 28
 Valter, juliuš 16
 Vazul, juniuš 14
 Vendel, október 20
 Vencel, september 28
 Veronika, juliuš 9
 Vid, juniuš 15
 Vidor, január 13
 Viktor, september 5
 Viktoria, december 23
 Vilmoš, január 10, juniuš 25
 Vilma, december 5
 Vince, apriliš 5 i juliuš 19
- Viola, december 19
 Virgil, november 27
 Virgília, január 31
 Vrban, májuš 25
 Vouri, juliuš 4
- Wladimir, juliuš 24
- Xavér, (ferenc) december 3
- Zakariáš, september 6
 Zita, apriliš 27
 Zoárd, december 30
 Zoltán, juniuš 23
 Žigmond, májuš 2
 Žofia, májuš 15
 Žolt, apriliš 10
 Žuzánna, február 19

THIERRY-ov BALZAM

se nūca pri slabi prebavi, podrigavanji, žgaravici, napinjanji, bolečinaj v črēvaj i prelēvanji.

Samo pravi z ovim
zaštitnim znakom!

Nadale pri slabosti, vōobtrūdjenosti, nezavēsti, prōti zoboboli, za gargarizēranje, pri boleznaj lamp i guta, i končno za blāženje bolečin i trganja.

Oglas po uver, min. nar. zdr. i soc. politike S. br. 12947 od 7. IV. 1934.

THIERRY-ova CENTIFOLIJSKA MĀST (māst za rane)

polehšāva bolečine, vōvlāči z rane nesnājgo, pōmāga vrāčenji rane, polehšāva lokalna obetegiuvanja i se priporōča pri različni ranaj, ār je razkužujōče sredstvo že prēk polstotine let poznāno tū i zvūnski orsāgaj.

THIERRY-jevi VRAČILNI PROIZVODI

se dobijo v apotekaj, a gde jih ne dobite z gori pome-
nitimi znāki, je prištelajte narāvnost od:

Apolete „ANGELA ČUVARA“

ADOLF-a pl. THIERRY-ja naslednik
PREGRADA br. 61. (via Zagreb) Savska ban.

Cēna Thierry-Balzama skūpno z pakivanjom i poštninov:
· 6 glāžkov 60 Din, 1 speciālen glaž 55 Din.

Cēna Thierry-ove Centifolijske māsti skūpno z pakiva-
njom i poštninov: 2 piksiša 28 Din, 4 piksiši 48 Din i
6 piksišov 66 Din.

Pri vėkši naročilaj znāten popūst.

Pošle se po povzėtji ali či se pejezi naprej notri pošlejo!
Velki cēnik, nāvučno knižico i kalendari leta 1938 pošlem
na želenje brezplāčno!

Oglas po uver, min. zdr. i soc. pol. S. br. 12948 od 7. VI. 1934.

Samo prāva z ovim
zaštitnim znakom!

Klepārstvo

Nājfalejše i nājbole trpēce je
vd. MARIJE JUG

V MURSKI SOBOTI - Aleksandrova c. - (v-Nemešovoj hiši)

- Zgotāvla vsākvrstno gradbeno špenglarsko delo, kak žlibé na
- hižo, pokrivanje tōrme i pokrivanje z palami. Izdelāva strelovode
- (villāmhāritó). Poprāvla vsākvrstno posōdo hitro i dobro.

Na nôvo leto.

Pisao FLISAR JÁNOŠ.

V-nôvom leti, človek Boži,
Želém jas srcá tebi:
Naj ti vu vsem sreča slúži,
Vse máš, ka želêš sebi!

Či te bár kašté doségne,
Nepoménkaj v cáglosti —
Znaj, ka radosti i túge
So nê práve stálnosti.

Húdo se z dobrim menjáva.
— Tô so žítka gor' dánja;
Gde edno, gde drúgo zmága,
V veri nás potrdjáva.

Z etimi rečámi želém
Jas tebi v srdci, v dúši:
Zadovolnost i mir vu vsém,
Vudné ino vu noči!

Glavno je, da túga, mantra,
Daleč od tebe hodi,
Blagoslov ti nestanoma
Stan tvoj poišče gori!

Vsák' útro si vajaj têlo,
Tak si život osnávľaj:
„V krepkom têli krepko dúšo“
Obládaš vse húdo, znaj!

Či máš en kôt, v kom počívaš
Ino faláčec krúha,
Se lêhko srečnoga štímaš,
V tožbo neodpri vústa.

Prijátela neostavi,
Ni vere, ni poštenjá,
Bojdi stálen i nê mánji,
Neoskrúni pozvánja.

Odkritost, dúše čistôča,
So vretina dobroga
I vsáka dobra mišľenja
Vu nébi gor' spisána.

Naj te v etom cêlom leti
Vodi vera, lúbéznost:
Blážení boš v dúši, v têli
I meo nébe smilenost.

Reumatizem, giht i išijas Reumatizem se pojavlja v obliki bolnoga stézanja mišíc na gotovi krájaj tejlja nastáne največkrát za volo prehlajená. Giht nastáne návadno zavolo preobilnega vživanja beljákovin, posebno mesá, kak túdi zavolo prekmérnoga vživanja alkohola. Giht se pojavlja v obliki oteklin na sklepi rok i nog, na koleni, vúhaj i na prstaj. Išijas pa je bolno vnetje bočnoga živca. Reumatizem je jáko razširjena lúdska bolezen i se tem bole razširja, ár bolniki ne posvečajo zadosta pažnje prvím bolezenskim pojavom, šteri pogosto že po nekoliko tednih znova prenehajo. Vendar se pa bolezen vsigdár znova povrne, postáne vsigdár hújša i napádne túdi srcé. Zdravljenje: Vgojčno ali večer trbej spiti šalico „Planinka“ teja. Hrána ne smej bití dražéča, malo i samo lèhko prebavljivo meso, kak najmenje alkohola, mnogo zelenjave i sádja, bolne telovne kraje trbej meti vsigdár na toplom.

Nôvo leto - nôvo živilenje!

Kak pozdráv, dobro želênje i vodna rêč so spísane na čelo vsê cikkov našega 1938. létoga „Evangeličanskoga kalendari“ ete reči: „Nôvo leto — nôvo živilenje.“

Stanimo li pri etoj rêči: „nôvo leto“ ino si edno malo premišlávlimo nad tém. Jeli stanovito bode nôvo leto, ali samo stáro bomo ponávlali, li ono bomo nadale bújali? Ár zaistino, či znašega stároga premišlávánja, čítênja, nágiba, odločenja překprenesémo vu nôvo leto tũdi tisto, štero je vu nami lagoje i blódnô, té eto nôvo leto vu našem živilênji, osébnosti páli samo to stáro ostáne, ár je té ešče vedno ostao vu nami te „stári člověk“.

Istina je uprav, ka zvũnêšnje razmere našega šorša, življenja ne visijo jedino od nás sami, lahko nás doségnejo nevôle, vdárci, šterim neposredni vzroki smo nej mi sami; od nás pa visí tó, ka kak sprémlemo náš šorš, jeli jeste potrebna môdrost i plemenita dúhovnost vu nami, štere či mámo, smo spodobni vu vsákoj stávi našega žitka tak živetí, takše oponášanje posvedočiti, štero se k nam, liki k Jezušovim vernikom, krstšanskim lűdém stanovito pristája. Nôvo leto je dén bláženstva — želenja.

Ne pozábmo na etom dnévi, ka naše bláženstvo nej na teliko od naše zvũnêšnje stáve, nego bole od razpoloženosti naše dúše, od znotrêšnjega človeka visí. Toga znotrêšnjega, dúhovnoga človeka pa vu

nami jedíno Jezuš zná bogatiti. Či tak vu pravilnom razmenji vzéto ščémo blážení bidíti, vzemímo ômurno naše kršćanstvo, obiščimo i nasledũjmo Jezúša. Či pa bláženstvo želemo drũgim i stanovito blážené ščémo včinití naše bližnje, té pelajmo njé rávnotak k Jezúši.

Na rázločni prestoraj vsákdênêšnjega živilênja se z žalostnimi bivostí nájdemo. Celô to pretečeno leto je takše vihérno postanolo i vu svojoj utrobi takše strašlive pogũbelnosti skrívá, ka bojzljivo pítamo: ali kama bodo pelala eta dela? Vsákdênêšnje razmere so nateliko gníle, takše pogũbelno je jetinstvo med národmi, takše nezmerno je odũrjávánje, tak grozna je ta bojna na Španjolskom i zdá že tũdi med Japánom ino Kinov, ka toga velikoga vničenja se samo té známo ognóti, či ešče právočasno nastáne občínsko obnovlenjé

Z etoga si pa vsáki pojedínecvô mora vzéti svoj tao. Naša vodna rêč, naša oblũba tak eta bojdi: nôvo živilenje začnemo vu nôvom leti i za volo toga se k žítka poglavniki, k Jezúši vrnémô. Či Njega bomo nasledũvali, vse se spremeni i blážení bodemo vu nôvom leti.

Gda hrepenimo za bláženstvom, té nepozábmo opomínánje Pavel apoštola: „Potrêbno se vám ponoviti v dúhi pámeti vaše i oblečti nôvoga človeka pôleg Bogá stvorjenoga vu pravici i svestvi te istine.“

(Efez. 4, 22—24.)

Zamerkanje z evangelioma.

Spisao: Jules Lemaitre. — Poslovenčo: * * *

I.

Pastérje so odišli, ali môdri od krajín záhoda so ešče nê prišli. Marija je spála v jaslaj i na náročce svoje stisnola máloga Jezusa, koga so ščista pokrili z slamov, da nebi se razhládo. Jožef je tam sedo i verostúvao. Zorja se je približávala i prêk po lúknjaj ti slabi dvér siva sveklôča vdáрила v štalo.

Ednôk samo odpré nikák dveri i píta od Jožefa :

— Ka iščete eti ?

Jožef je na hitroma zgjeklao nikaj. Te túhinec je pa etak nadaljávao :

— Jas sem Mucius Nasica, vért ete štale.

Jožef, kak se dostája, je goristano i pokazávši na spávajočo Marijo i máloga jezusa, je njemi razložo, ka so na pôti bíli, i geto je sunce dolishájalo i kméče je grátalo, njegova mláda žena je pa betežna bíla, esi vu štalo so se skirli, štera je prázna bíla i nê zaprêta... i vípa se, da je stem nê včino nika húdoga, či pa izdak... té odpúščenje prosí.

— Vej pa dobro je, dobro — odgôvoro Mucius, ali izdak bi mogo od mené dovolénje sprosití.

— Oh ali, da sem niti nê znao, gde bi mogo vértá nájti — se je zagovarjao Jožef.

— Tak je, tak... Na zdaj je že vse edno, či ste že eti, ostante túdi eti, dokeč nemrete dale idti.

— I tebi túdi ne bode žao za eto tvojo dobrôto, oh Gospôd, — je erkao Jožef — ár je eto déte tisti Meššiáš, koga židovje že dávno čakajo.

— To mi je nikša briga — erčé Mucius — jas sem rimlanski pôrgar.

Z tem je vöödišo, ali se je nazáj obrno ešče i pravo : „Erčém tebi, ka bi končimar dovolénje mogo prositi od mené.“

Mucius je ednoga stotnika sin bio, ki je z ednim rimlanskim vojom prišo v Palestino, ali da je svoj soldački rok obslúžo, okoli Bethlehema si je marof kúpo i tà se je odselo. Geto je pa njegov marof včasi kre pôti bio, je málo oštarijo i bauto túdi odpro ; njegova žena, štera je grčka dekla bíla, je glih tak razmila k bauti, liki pa on, i etak sta naskori bogativa grátala. Mucius je pôleg svojega tržtva dosta potúvao, i što ga je samo poznao, ga je jáko lúbo i poštvúao, ár je nigdár nê znoro nikoga i zdržo je svoje pogodbe i zákone državne.

Zgôdilo se je pa na dvanájset lét po Jezusa rojství, ka se je Mucius v Jeruzalemi razveseljávao, glih na židovske vüzemske svétke. Semtá hodéč na cesti se je najšao z tistim židovskim párom, šteri so ednôk v njegovoj Betlehemskej štali bíli njegovi gosti. Mucius njídva je včasi spoznavo i pítavo ji je, ka za nevôle májo ?

— Zgúbili smo nájnoga máloga sina, se je tóžo Jožef. Obrpívim smo štímali, da je z rodbinov naprej šo, ali po eden dnévnomo potúvanji smo ga nê mogli nájti, pa smo ga vseokoli iskali. Zdaj smo pa nazájprišli v Jeruzalem, ka pa či je eti zaosto od naj.

— Na, to je eden jáko nepokoren sin, šteri tak nebôga svoje staríše, — zamerkao je Mucius.

Ali milili so se njemi prestrašeni stariške i pomagao njim je iskati zgublenoga sina. Po vnôgom iskanji so ga najšli obslêdnjim v cerkvi, gde je to dête Jezuš te pismoznance i farizeuše v čudivanje spravno, kak je njim svêto pismo razlagao.

Marija je z radostjov bêžala k njemi i spozâbivša vso žalost, krotko karala máloga Jezúša :

— Kak smo se bojali za tebé, moj lûbléni sin ! Oča i jas smo te že trí dni iskali.

Ali pojbar samo prôsto etak odgovoro :

— I zakaj ste me iskala ? Ali neznâta, ka se je meni potrébno z tistími brigati, štera so dela moje-
ga Océ ?

Marija je nê dála odgovor, samo je obráz svoj obrnola vkraj, naj nišče nevídi, ka so njéne očí pune skuz. Ali Mucius se je na glás razčémero, govoreči :

„Kak neosnovlên, nepokoren pojbar je tó. Nevej se pošteno oponášati prôti starišom !“

Osemnâjst lêt sledi, gda je Mucius privézao svojo ladjo na brôdi ednoga mesta kre Genezaretskoga jezera, ednoga súhoga, z žutimi vlasâmi bodôčega možâka zagledno na brêgi, šteri je ves bêlo súknjo noso. Cêla vnožina siromakov ga je sprevájala, i tak se je vidlo, da je té súhi človek njuv voditel. — Po tem je zvedo, ka je té človek sin Jožefa i Marije, i ka dosta gúčijo od njega v toj držéli, ár nôvo vavlûvanje glâsi i predga od prišestja božega orsaga.

— Boži orsâg ? . . . Jeli ka má tó bidti ? — etak se je premišlavo Mucius.

V etoj minuti se je eden moški približao k-Jezuši i to pravo njemi, ka mati i bratje ga dâjo zvati.

— Što je moja mati i što so moji bratje ? — je pitao té mlâdi prorok.

— Na, zdaj že gvúšno znam, ka je tó on ! — erkao je vu sebi Mucius. Či z drúgoga nê, ali z toga gúča ga gvúšno spoznam.

Med tem dva ribiča sta se mantrala pri brôdi z svojimi mrežami. Jezuš pa tà idôči erkao : „Jánoš i Jakob, sinôvje Zebedeuša, nasledujta mené !“

Tam sta povrgla teva dva ribiča vse i sta nasledívala Jezúša. Njuv stâri, sêri, slab oča je sam ostao v ladji i jôčič glêdao za svojima dvôma sinoma, šteriva sta ga povrgla.

— Očivesno je, — etak si je premišlavo Mucius — ka je ete Zebedeuš siromak i delati že tûdi nemre. Što de ga hrâno ? I ka bude žnjegoviva dva sina, šteriva sta ga povrgla za volo Jezúša ?

Jezuš je pa med tem dale šô v drúštvi Jânoša i Jakaba i kre brôda se je srécao z ednim mladéncem, koga je velka žalost mogla doségnoti, ár je z tak túžnim obrázom hodo.

— Nasleduj mené — erkao njemi je.

— Mešter — ercê té mladénc, oča moj je mrô. Dopústi, da ga prvle zakopam.

— Nihaj mrtve pokapati mrtve svoje, — zapovedao je Jezuš, — tí pa idi i glasi Boži orsâg.

— Tô sem mislo do etimao — premišlavo si je vu sebi Mucius, ka vsakoga sina svêta dúžnost je . . . pokopati očo svojega.

Ali etekše njegovo premišlavanje raztrgale so Jezúšove ete reči : „Nišče, ki rokô svojo na plûg vrže, i glêda na ona, štera so odzaja, je nê spodoben k krâlevstvi Bažemi“.

— Kakši fanatizem — je migao glavô svojo Mucius. Tej lûdjé so

odnoredi. Ali té Jezuš čüdno oblást má obri njí.

Nê dúgo za tem eden poznáni je Muciusa na gostúvanje pôzvalo vu Galilei bodočo Kano.

Med gostmi je tam bio Jezuš z svojov materjov i Mucius je glih pôleg Marije sedo pri stóli.

Gda je víno sfalilo, erčé Marija Jezuší : „Nemajo vína !“

Jezuš njej pa erkao : „Ka je meni z teбом, žena ? Nê je ešče prišla vóra moja.“

Malo sledi je Jezuš dao napuniti šest vèder z vodòv, na vèdra položi svoje roké i da so ž nji točili, je najbògše víno teklo.

— Tô je jáko prilično napravo tvoj sin — je čestítalo Mucius Mariji. — Moj oča je pripovedávo, ka več etakšega dela je vido v Rími od kúnčlarov — šteri so z Sirije prišli.

Ednòk drúgòč je Mucius pròti Jeruzalemi šò kre svoji máli talig, štera so puna bila v klonjo zaprètimi golobami, štere golobe je v cèrkevni trnácaj šče odati. Gda je prišao do varaškoga határa, je zagledno Jezúša i njegove vučénike, kák so na njivi trgali puno vlatov-jé, vòzmenoli semen i z dobrim žmahom pojeli. Eden židov je glih tamtá šò i Mueius njemi pravo : „Tej tepeške pa ja ne šonajo lást túhínsko !“

Kakša okòrnost i nevernost, ka se ne bojijo Bogá v soboto delati — se je stršno židov.

Či je sobota ali pa pètek, je vse edno — erčé Mucius, ár tovajija je vsigdar greh.

Právi pa židov : „Vídím, gospodne, ka si túhíнец eti. Ár po mojem nê je tó njuv grèh, ka ništerno vlát doli vtrgnejo, nego tó

ka nezdržijo posta. Ár je napisano v Mozešovej knjigi : „Či notri ideš v túhínsko pšenico, z rokòv lahko ftrgneš vlát.“

Vlát je vsigdar vlát — je pravo Mucius — i či je drúgoga lást, te je drúgoga. Se vídi, ka je vaš Mozeš nê bio posestnik.

Gda je pa Mucius notri prišo v váraš i k cèrkvi odpelao svojo taligo, strsnjeno vido, ka je Jezuš vse spreobrnó v cèrkevnom trnáci. Gori je zobrnó stole pènez minjavcov, golobe vòspústo z klonje i čemerno je káro odávce : „Híza moja je híza molítvi. Ví ste jo pa napravili za razbojnikovo jamo.“

Oh, oh, začeméro se je Mucius, ete mládi človek pa rèsan nepoštúje túhínsko lást.

Pár vòr sledi na ednoj cesti váraša je zagledno Mucius Jezúša, kák se je z farizeušom zgučávo. Tê so ga pa zamrežiti ščeli, záto so pítali Jezúša : „Povej, jeli je slobodno dati dáčo casari, ali pa nej?“

— Pokážete mi eden denár — je pravo Jezuš.

— Eti je, Mešter — so njemi erkli.

— Koga kèp je eti i napisek ? — píta Jezuš.

— Casarov — so njemi odgovorili.

— Dajte záto casari, ka je casarovo — je njim vélo Jezuš.

— Glej, glej — je pravo vu sebi čúdivajòč Mucius. Tô je prvi trèzen guč, ka sem žnjegoví vúst čúo do etímao.

Ali nadale se je pa etak premišlávo Mucius : Páli sem se vkano. Ár či bi tak bilò, kák on právi, teda vse, ka casarov kèp nosí, bi casarova lást mogla biti, to je pa nê istina. Ete prorok je pa za nemáke

Bolezni jeter i žuča.

Jetra imenujemo veliko žlezo, ki leži na desnoj strani človeškega drebovja. Jetra proizvajajo žuč, to je zelenkasto žuto, grenko tekočino, ki se nabera na žučnom mehuru: od tu se zleva v tenko črevo i je za prebavo najvékše važnosti. Zavolo toga pride obolenje jeter, bolezni žuča, žučnih kamnov (ki povzročajo hude bolečine) vsikdár do žmetnih prebavnih motenj, zaprtja, splošne telovne slabosti, lenivosti črevesja, oslabeња, a dostakrát tudi do zlatence, žute kože, plivanje i pomenkanje apetita.

Zdravljenje: Ednok dnévno je piti „Planinka“ tej, ki zavolo vsebujúčega natrija pospešuje tvorjenje zdravi želodčni sokov, vzdržuje krv lahko tekočo i hrani rdeča krvna telesa. V glávnom se trbej hraniti z zelenjavom i sádóm, pijé se naj sédeno mleko, ogibati pa se trbej vsej žmetnih jestvin, kakti mesa, jajc, maščobe, ostrih začimb i alkohola.

Iz vngoh poročil od uspeha :

Gospod M. V., 35 let star, je več mesecov betegúvao na težki koliki žučnih kamnov, búo je preveč slab i súhi. Zavolo štirikedenskoga zdravljenja z „Planinka“ tejom, kak tudi hranjenje s pinjenim mlekom i rastlinskov hranov so henjale bolečine, dobo je zdravo prebávo i se je tudi telovno zelo okrep'o.

Težkoče v prehodni letaj.

Pri ženskaj med 45 i 50 letom se pokáže zavolo prestanka spolni funkcij vnoge telovne težkoče. V tej prehodni letaj postáne menstruacija nerédna, zvezána večkrát s krči i bolečinami v križi. Včasí nastopi navál krvi v obráz i šinjek, včasí zvezáno z migreno zvonenom v vujaj, slabostmi, vročico, napádi omedlevice i nespečnostjov. Vnoge ženske se začenjajo v prehodni letaj debeliti i trpijo na prebavni motnjaj.

Zdravljenje: Da se ženske obvarjejo nervoznih funkcionalnih motenj, krčov, naválov migrene in nespečnosti, je odlično sredstvo „Planinka“ tej, šteroga naj se pijé dnévno 1-2 šalici. Z tím se istočasno pospešuje delúvanje črevesja i se ženska na ta način lahko obvarje prekmérnoga nabéranja maščobe.

Iz vngoh poročil od uspeha :

Gospa M. H., 49 let stara, je mela na vsaka 2-3 mesece menstruacije z močnimi krči i bolečinami v križi. Za časa menstruacije se je tudi pokázalo navál krvi i migrena i se je začnóla debeliti. Po osemťjedenskom núcanji „Planinka“ teja so henjale bo'čine i debelenje je začnólo popúšćati.

Brezplácno poučno knjižico pošle Vam na zahtevanje:

Apoteka Mr. BAHOVEC, Ljubljana.

Reg. S. 529/36

Arterioskleroza.

Povapnenje žil se imenúje pojav, ko začenjajo vóznúčane krvne žile postajati trde, krhke i neelastične. Tak se more srcé vsikgdár bole napnóti, da zamore krv poganjati skoz žil. Či je proces že telko napredúvo, lahko krhke žile (arterije) tudi počijo. Ta pojav se zove kap.

Vzroki povapnenja žil so različni: slaba sestava krvi, motnje v prebavi, zaprtje, prekomérno vživanje alkohola, razčemeritvi krvi zavolo sočne kisline. Vsporedni pojavi so: omotica, srčna slabost, obrúdenost, otrpnenje rok i nog, glávobol i motnje pri hoji.

Zdravljenje: Paziti se more na lahko i rédno čišćenje, štero se doségne z dnévnim pitjem 1-2 šalici „Planinka“ teja, štero vrédvzeme čišćenje. Priporóca se lahka hrána Omejiti pa se trbej kak največ v vživanju alkohola i v kajenju. Potrebno se je dosta gibati na frískom lúfti i koupati se.

Debelost.

Tolnost ne naprávi človeka samo nelej-poga, neudobnoga, okornoga i starejšoga vóvidenja, nego je večkrát tudi zrok i povod vngoh betegov kakti: motenj v prebavi, ženski betegov, izostanka menstruacije, povékšanoga krvnoga pritiska i nagne k kapi (mrtvoudu). Nesmi se núćati radikalnih sredstev za hújšanje, ár one slabijo celo tejo i srcé

Zdravljenje: Da bi se človek rešo prekomérne masti, trbej pospešiti izmejno snovi vrédvétí čišćenje na te način, da se spijé dnévno 1-2 šalici „Planinka čaja“. Vnogo se trbej gibati i vzdržati se sočne hrane, posebno pa preveč sladkarji, cukra i šóra. Priporóca se pa zelenjava i sádje.

Pri šteri betegaj se je pokázó „Planinka“ tej Mr. Bahovec zdravljen?

Pri obolenji želodca, betegi jeter i žuča, betežni i manjájni črevaj, hemoroidi (zlati žil) debelosti, ledvični betegaj, reumatizmi, gihti i išilasi, pri glávobolezni i migreni, pri ženski betegaj i težavaj za menstruacije, težkočaj v prehodni letaj, pri povapnenji žil (arteriosklerozi) i pri kožni betegaj.

Zahtevajte v apotekaj izrečno „Planinka“ tej Mr. Bahovec. Velki paket Din 20.-, polo-vični Din 12.-

meo farizeuše. Tak se mi vidi, da je ete človek nevaren revolucionár, ali stálno, ka se pázi i spameten človek je.

Ženska, kléčavša na kolenaj, v roké skríla obráz i britko jókala.

— Mešter — so erkli pismoznanci i farizeuške Jezusi — eta ženska je prelomila hižni zákon. Možeš pa zrendeljuje, da etakšo žensko skamenivati trbé, ali bi radi znali zato tvoje mnénje túdi.

Mucius pa, ki se je glih v Jeruzalem paščo, teda je prišo tá, gda je Jezus etak odgôvoro: „Što je z med vami brezi greha bodôči, tisti naj lüči na njô prvi kamen!“

— Spameten odgôvor — premišláva si v sebi Mucius — ali nika ne právi. Či bi samo tisti človek lahko zákone spuno i sôdo, šteri je brezi grêha bodôči, teda bi vsáko sodnijo lahko dolizaprlí. Ali stoga odgovora se túdi vidi, da ete morališta nema ženo. Ár bi jas rad znao, ka bi pravo, liki mož k etomi módroimi sôdi.

V etoj minuti je ženska gorizdignola glavô svojo i Mucius je vido, da je njéni obráz preveč lépi.

—Hm! — je erkao i glavô migavši, dale šô.

Da je pa opravo svoje delo v Kapernaumi, teda ga je eden poznáni, po iméni Simon, pozvao na obed. Zvedo je, ka Jezus túdi tam bode i tomí se je že naprê veselio, ár je vu sebi odlôčo, ka zdaj pa njemi vse vöskladé, ka se je njemi në vidlo.

Ali gda je zôči-vôči sedo z Jezusom, në je vüpo gučati. Z tém je zagovárjao svojo strašlívnoš, ka se ne ška z njevkov razburkatí mirovčino hiže toga gostoljubnoga gospodára.

Prigodilo se pa, ka med obedom je notri prišla edna dekla, štera je navadno v oštariji plesala i hotlivi žitek živêla. Mucius je poznao to lepo deklo i včasi njej erkao: „Si ti ta Marija z Magdale? Vsi bomo radi glédali tvoj ples, ali poročam tebi, da pošteno pléši, ár si zdaj nej v oštariji!“

— Ali ta Marija je brezi rêči pristôpila k Jezusi, doli se je pokleknoła i küšnoła nogé prorokove. Potem je pa z dragim mazalom namazala Meššašove nogé i z svojimi vlasámi zbrisala doli... Jezus je nika në pravo i žnjim vrét so múčali vsi. Ali ednók se samo Jezus k Muciusi obrné i erčé njemi: „Zakaj misliš húdo od méne v tvojem srci?“

Mucius je nej vüpao odgovoriti, tak ga je strsnolo i prestrašilo to, ka je Jezus znao njegove najbolje skrite misli. Jezus je zato krotko erkao njemi: „Nej je ešče prišla tvoja vóra!“

Mucius se je ešče za tem túdi dostakrát srécao z Jezusom i vsigdar se je zburkao nad njegovimi djánji. Razsrdo se je: gda je čüo, ka Jezus etoga svéta vrédnosti nika neštima i to vči, naj se ne vojsküjejo lüdjé za bogástvo; gda je čüo, ka je proroküvao pogübel Jeruzálema, i drúge nevôle; gda je čüo, kak se farizeušom próti postavo, šteri so pa nájbolé podpérali držávo.

— V tom táli istino má, — etak si je v sebi premišlávao, ka je človeče tüvárištvo nej popolno. Ali, jeli jeste trezen človek, — mislim si na tákšega, ki má lépo imánje i familijo, — koga bi nej strsnola i zoságala ta misel, da se vküper po-

rúši zíd človečega tívárištva i nej znati, jeli zatem nepride ešče húše?

Edno dète je pa obslédnjim toga Muciusa najbolje razčemerilo. Rávno je v Jeruzálemlu hodo i svoj osel, kak je že to židovska naváda bila, ga je privezao k strúgi oštarije, sam je pa odišo za svojim delom v váraš. Gda je pa domo prišo, nindri je nej vido svojega osla. Oštarjáš njemi je povedo, ka Jezušovi vučenicke so odegnali osla, ár ga prè Mešter potrebúje.

To je prosta tóvajija — je kričao Mucius, zaütra gda goristánem zglasim té tóvajje.

— Ali do zorje je osel nazaj prišo na svoje mesto. Jezúša so pa vu onom dnévi na kríž rázpili. I Mucius, gda je to zvedo, samo telko pravo: „Znao sem, ka ete človek nede meo dobroga dokončétka!“

II.

Vrêmen je po perotaj letelo. Mucius je že šestdesét lét bio star. Vsako njegovo delo se njemi je posrečilo, za toga volo se je za spametnoga človeka štímao. Nígdar je nej meo priliko, da bi kakšo velko húdobijo napravó, za toga volo je sebè túdi za poštenoga človeka držao. I vu globočini svoje dúše zadovolen bio z tistimi položáji, šteri so ga pripomogli, da se je obogato.

Njegova žena je že prvle mrla i zdá je že samo edno devetnajst let staro hčérko meo, štero so za Neero zváli. Eden srmaški mladénc je jáko polúbó to lépo Neero i je túdi proso za njéno roko. Ali Mucius je njemi košaro dao, ár je srmák bio. Mladénc je za volo toga v svojoj velikoj žalosti notri skočo vu Genezaretsko jezero i tam se vtópo.

Ta lepa Neera se je dugo jókala za svojega mladénca, ali obslédnjim, gda je že duže nej mogla svojega očó lúbiti, ka je od njé porobo mladénca, je z ednim rimlánskím soldákóm odskočila. Ali te ratavec, vojník, jo je hitro povrgo, gda se je zé navolo, Neera je pa več nej vúpala nazaj idti k svojemí očí, nego pomali, ali stálno se je bole ino bole notri pogražala v gréh — močvar. Muciusa je tó jáko bolelo, več je nê šteo od njé čúti, kak šté njemi je srcé bolelo za svojo hčér.

Da bi zato znao Neero pozábiti i sebè potroštati, se je obrdúgim oženo. Edno lépo, mládo sirijsko dovico je vzeo za ženo, štera je 30 lét bila mlájša od njega. Ali hitro je mogo skústiti, da ga žena nori. Teda si je na strašno zadomeščávanje mislo, — obprvim jo je bujti ščeó, sledi se je odlóčo, da jo vóztira z hiže, obslédnjim jo je pa pred sodnijo mislo odegnati, naj jo sodnija na smrt osódi. (Tistoga časa so one ženske, štere so hižni zakon prelomile, zéžgali.) Z vsega toga se je nikaj nê zgódiło, ár je jáko lúbo tó žensko, štera se je zdá britko jókala i ga prosila odpúščenje.

Mucius njoj je odpústo. Ali ód toga hipa mao se je njegov šorš na húdo obrno.

Njegov marof, šteroga je v Bethlehemi meo, je doli pogoro i cêla črêda, živina, silje je vse tam vesnólo. Dužnicke njegovi so ga znó-rili, šterim je pa on bio dužen, so ga pritiskávali i da je dvé leti popoloma za volo súhoče nikaj nej

zraslo, je mogo odati slédnji falajček zemlé i kôdiš grátao.

Ár je pa že stári bio, nej je mogo delati. Njegova žena, štera je verna tüvárišica grátala v toj velkoj sükešini, je nej mogla telko zaslúžiti, da bi obadvá lahko živela. Zató je Mucius kôdivat hodo po Jeruzalemi, i večkrát je vzeo figemandale i drúgi sád v ográčeki, šteri je nê bio njegov. Z tem vrét se je začao srditi na bogataše, za volo njihove trdosrčnosti i pomali prišo na spoznanje toga, ka celo človeče tüvarišto je na laž, na nepravíčnost, na nesmilénost i nemirovčino zozidano gori.

Zdaj se je pomali začao spominjati na Jezušove govore i predge i pomali-pomali se je njemi tak vidlo, ka je on tüdi eden z tísti nevolni lüdi, štere je Jezuš lübo i znao zvráčiti, potroštati . . . Vu istom dnévi proti večéri je žena eno par dinarov prinesla domo, štere je njê Jánoš apoštol dao; na drúgi dén ga je pa žena odpelala v krščansko spravišče.

Mucius je spoznao apoštola, eden sin je bio Zebedeuša, šteromi je ednok Jezuš pred njegovimi očmi pravo: „Nasledúj me!“ Najbole se je pa čüdüvao, ka je v spravišči najšao tüdi svojo čér Neero, štera se je pobôgšala i poštena, delavna i paščlívá dekla grátala. Tô je natelko genolo njegovo srcé, ka je vervao vu Kristuší i spoznao istinost njegove rêči.

— Vêm, je nê čüda tô — erkao je apoštoli — ka zdâ z cêlim srcom i zevse môči düše svoje ver-

jem v Jezuší, pa sem se ednôk tak srdo na njega za volo rêči njegove, pa sem se telkokrát razburkao za volo njegovoga djanja.

— Zató verješ vu Njem — odgôvoro je Janoš, ár si zdâ srmák i dosta nevol si skôz prišo.

I Jánoš apoštol je etak nadaljávao svoj govor: „To si pravo, ka Jezuš doliglêda familijo i nelübi svoje stariše; pa vidiš, samo zato smo mogli tebé zmentüvati od gláda, ár lübéznost zvüin drüžinskoga kroža tüdi vadlújemo i navájamo. Vsaki človek je predvsem dužen svojim starišom, ali je dužen tüdi celomi človečanstvi. To sta dve pravici, štere se nam vnôgokrat tak vidijo, líki protivne pravice, pa izdak ta dvoja pravica popolnoma vküper sliši, ár to je fundamentom bližnjega lübéznosti.

— To si tüdi pravo, ka Jezuš nepoštüje tühínsko last. Ali last samo tečas má svoj jüš i poštenjé, dokeč nebode žnjé skôpost i sebičnost. Stalno, ka vsáki človek má juš k nájemi svojega dela, juš má tüdi vküpe spraviti vse ono, ka je spravo: ali z telkim smo več vrédni, z kelkim smo bôgši, z kelkim več dámo srmáki z našega imanja.

— Ka nesmimo tak sigurno držati lást, si ti sam prevedo na onom dnévi, gda si se nasito v ográčeki tühínskoga človeka, ali kelko bôgše bi bilô za tébe, či bi tô že teda prevedo, gda si ešče ti sam meo svoj lastiven ográček.

— Tô si tüdi mislo v sebi, ka Jezuš preveč tázaglêda hüdbô ne-

jákostnim ženskam. Ali ovo ti si sam tüdi odpüsto svojoj ženi, štera te je znorila, i tö je bilô tvojega žítka nájbole plemenito djánje. I Jezušova rëč je djála za verno tvojo ženo ino ista rëč oslobodila tvojo čër z grêha močvára.

— Ostani eti med nami. Mi smo blájzeni. Medseбно je naše stanovánje, navküper delamo vsi, vsáki pôleg svoje sposobnosti i vsigdär zaslužimo telko, da známo svojim betežnikom dvoriti, i na starce naše skrb meti. Jezuš je ščeo etak zren-delüvati tö: ár či se pridružimo, medsebna lübéznost, i vküperdržánja môč nás prêkpomore po vsákoj žítka-težkôči, zvün tiste težkôče,

štere Gospodin Bôg püsti na nás, da bi nás sprobao.

— Ostani záto eti med nami, i či tebi v pamet pridejo tákša dela z Jezušovoga žítka, štere ne razmiš, bojdi miroven: či se tvoje srcé bole očisti, i se gorizdigneš na visíno práve poníznosti, zarazmo budeš vse, ka se tebi vezdaj za protivnost vidi. I tečas tüdi nepozábi, ka je Jezuš sin živoga Bogá, i teda budeš njega zvišavao, kí je za našo volo mrô na Golgoti i za nas stano gori z mrtvi.“

Na ete reči apostola je Mucius z popolnov verov, z lübéznostjov, poníznostjov etak odgovoro:

A m e n !

Novo vrástvo proti reumatizmi.

Skoz tri leta sem trpo od reumatičnoga betega, štere so se mi stalno vračale v sklepi děsnoga kolena v zvezi s občütkom od reumatičnih betegov v děsnoj rami i zgornjem táli rouke.

Bolenje je zavolo toga tak močno napredüvalo, ar sem včasi od začetka razvijanja nej obrno nikakšo pažnjo. Bolenje v začetki je trpelo samo par dni, nato je prestanolo, tak da sam mislo, da je vsakša nevarnost minôla. Ali to je bila samo razočaranost. Bolenje se je po dugšem časi povrnilo i nato se je kdakoli pojavilo i trpelo dugši čas, dokeč je nej postanolo stálno i se je razširilo na vse děle tēla.

Dugo sem spitávao od toga betega, probao vse mogôča vrástva, a bilo je vse brezi uspeha, dokeč sem nē zvedo za nôvo vrástvo pod iménom „**Nibol**“-tablete, štere proizvaja apoteka Mr. Bahovec v Ljubljani, šteri zavolo svojih ostáljih proizvodov vživa najbogši glás tü i v inozemstvi.

Küpo sem v apoteki máli glaž z 20 „Nibol“-tabl. za Din 20.— i jemao notri 3-krat dnevno po 2 »**Nibol**“-tableti, pa je bolenje včasi prestanolo. S maseranjom z „**Nibol**“-mastjöv i zavežüvanjom bolečih kolen je po 6 dnevnom negüvanji lejnola otekline. Dnes se občütím popunoma zdravoga, ali če občütím kakši prehlád ali trganje, ka lahko dobi človek na sprotolétje, ali v jesén, taki vzemem 2 „Nibol“-tablete, da tak prôtistánem ponovnomi betégi. Zdaj mam „Nibol“-tablete vsigdär domá i to velki glaž z 40 tabletami za Din 34.— Z uspehom jih nücam tüdi za gripo, glávobol i zobobol. Zavolo njihovoga dobrega delüvanja je vsákomi nájtopej priporočam.

FRANC KRALJ.

Problêma žitka.

Denêšnji žitek je problêma,
 Skrb prišestnoga živlênja.
 Mladézni naše osnávlanje
 Ino k žitki pripravlanje
 Je nájvêkša skrb starišov
 I držáve ravnitelov.
 Bár kamšté vržemo pogléd,
 Napunjeno je vsepovséd,
 Edno mesto je nê prázno,
 Vse, vse naseljeno dávnó.
 Pa vsák', kí se je narôdo,
 Má juš živeti ômurno,
 Nê samo ti vózebráni,
 Vu hôgše stáve postavleni,
 Nego túdi práha síni
 So Boži otroci míli.
 Vsém je pošteno živeti
 Potrêbno i delo meti.
 Ali problêma v-tom stojí,
 Kaj nebi radi delali ;
 Brez' dela v-dobrom živlênji,
 Brez' trúda, skrbi činênji :
 Vsáki bi rad gospôd bio,
 Brez' toga, ka bi se kaj včio.

Mláde dní tà zahoditi,
 Šport i veseljí zganjati,
 Čibàr so tá tú potrêbna,
 Nê so podlaga živlênja !
 — Dekline pa ! — té pa ràvno
 Pozvànja svojega neščó :
 Mil'stíva ščé bidti vsáka,
 Za možà gospôda čàka.
 Za hížno delo nemàra,
 Vônê delati jo vtràga.
 Moderno se obnášati,
 Divatno oblekàvati,
 V-romànaj čteti, vrtati,
 Zandérati eto i tó,
 Briga se za šport návadno, —
 Ah, pa je dávná istina :
 „Delo je žitka vretina !“
 Bojdi si ono kakšesté,
 Zlàto je njega korenjé.
 Li ono dà vsém poštenjé,
 Kí vrêlo prímajo za njé.
 Li tó je právo gospodstvo,
 V-šterom je náidti blájzenstvo !

F. J.

Občúduvanja i zavidanja vrejdi so lúdjé, šteri ígrajo na kakši vsédik so prilúbleni i dobrodošli. Njihovo življenje je zavolo toga lepše, ár si lahko preženéjo z ígranjom vsáko slabo volo i v pritiski njim slúži muzika túdi kak zaslužek. Túdi Vi se lahko navčíte igrati brez vučítela vsáki instrument, Svetovnoznána tvrtka glasbil MEINEL & HEROLD dá svojim odjemálcom brezpláčna poučna písmá, s pomočjo katerih lahko igra túdi dejte. Trbej pa je posedovati glasbilo, štero je zvočno i čisto v tonu. Samo dobro glasbilo dá dobro glasbo. Tákše glasbilo kúpite izredno poceni direktno iz tvornice odn. iz tvorníškoga skladišča. MEINEL & HEROLD, Maribor št. 242. Zahtevajte brezpláčno ilustrirani cenik. Glasbilo je nájprilúblijeneše darilo za odrasle ino deco.

Oča pripovedáva síni.

... Zíma je bíla, kak zdaj. Betlemešeje so hodili te túdi po vési. Máli pojbič sem bio, kak tí zdá. Ali srmaški pojbič, ki je rad bío, či si mogo pár loški grúšek skriti v slamo, da tam zméknejo i komi je pečena pakela velika dobróta bíla. Mesô sem samo na velike svétke vido na stôli. Ali mogôče tomi máš zahváliti, tomi srmaštvi, da tí je z očo človek pôsto i tí bôgši šorš máš, moj sin. Ali tó zdá ne spádne ese.

... Tisto zímó so mi betežna bíli mama, tvoja stára mati. Stári oča so tí pa nindri na deli bíli. Edna i drúga sôsedkinja je prišla prék i ogen je naložila, mléko, tejo skúhala. Te pobožne ženske so pomá-gale, kak so mogle. Ár so pa srmaške bílé, od lipovoga tēja drúgo so nam nê mogle dati za vrástvo. Poteko i doktora smo samo po iméni poznali. V ednom leti, či je ednôk prišo doktor v našo srmaško véš.

Nê čüdo, či so mama edno goj-dno nê sčeli več lipovoga teja píti, vkraj so si obrnoli glavô, erkavši: Nê mí ga trbé, bole mí nikaj kise-loga dájte.

— Ka bi pa želéla, so jo spítá-vale ženske?

Jas sem tam sedo i sem radoved-no čakó mamin odgovor. Ka želé eden betežník? Mama so si globoko zdéhno i bole so šepetali, kak pa erkli:

— Citrono ... ali narančo ...

Mama so nigda vu váraši slúžili i so dobro poznali té sád, šteroga sem jas samo po iméni pozno.

— No, na citrono, pa narančo bi želéla; poglednole so si vküper ženske.

— Sirôta, gotovo je v támni — velí edna. Potem so popravile pod njôv postelino i šle so za svojim delom. Mama so sirôta jajkali, so si globoko zdühávali, ali jas sem njim túdi nikaj nê znao pomočiti. Meni bi zopstón pravili od citrone i naranče, tákše je te samo v vá-raški trgovinaj bílô i jas sem té sád ešče nê pozno ... Smehéš se moj sin! ... pa je tak bílô ... Dao sem njê píti, potem sem pa mogo v šôlo idti. Od pajdášov sem telko zvedo, da se citrona lehkár dobí v sosednoj vési pri židovi, ali kakša je naranča, tó so mí nê znali po-vedati. Šô sem po citrono, ali pêneze sem nê meo. Citrone je túdi nê bílô. Židov mí je pravo, da de drúgi tjedén šô v váraš i te prinesé, ár k božiči kaj tákšega küpüjejo. Kak si správim tečas pêneze? — sem si premišlávo. Vô sem zgrúnto, ka mo šô z betlemeši. Šô sem k G-i, ki je že v péti razréd hodo i sem ga proso naj me vzeme v svojo čuporo mesto A-ša, ki je be-tezen. Te pojeb me poglédne od pét do gláve i veli: Kak te pa vze-mem, či níti veršuša ne vês?! Gda sem pa začno veršuš praviti, me je vô sprobo i me notri vzéo.

Šli smo nájobprvim po našoj vési, gde smo pri tej bôgši hízaj orehe, jaboka i slično dôbili, pri srmaškéši pa — samo lépo hválo. Od vési kakši trí kilometrov je bílô velepo-sestvo i tam je stanüvo zvün béro-šov upravitel toga posestva. Tá smo se vzéli, ár je naš voditel G. pravo: Pojbe, tam jedrno pravte veršuše, ár tam pêneze dobímo, mláda gospa je vrla ženska!

Nájobprvim smo pri bérošaj od-pravili, potem smo šli k upravitel-

lovoj familiji, gde sta dvá máliva pojbiča bílá okóli tri i pět lét stariva. Notri so nás píustili. Lepô smo se poklonili i naprej smo dáli tó bethlehemsko zmenjo. Dvâ pojbiča sta nás radovedno i z stráhom glédala. Dopadnolo se je upravitelovim i so nam rêsan pêneze dáli. Jas sem svoje lepô v žepko spravo i sem si na betežno mamó, pa na citrono mislo, štero njim za té dináre kúpim. Upravitelca je vrla mláda gospá bila i nás je v kúhnjo zvála, da se segrejemo. Têj smo túdi dôbili, dobroga i sladkoga. Gda smo se že segreli, i smo si začnoli guté brústiti, da kak se šika slobôd vzememo, je ta vrla upravitelca odprla dveri edne lêpe velike sobe i se je k nam obrnôla: — Hodte, deca, da ví túdi vidíte božíčno drevo, štero je Jezušek našim málím prineso.

Odprête so nam ostale nê samo ocí, nego túdi vústa, ár smo telko lepote i bogástva ešče nigdár nê vidli, z kakšim je to božíčno drêvo oklajeno bílô. Od tákšega kaj se nam je niti nigdár senjalo nê. Na stóli je v ednoj bêloj skledi puno lêpi erdêci jabok bílô, v ednoj pa nikaj žučkastoga, kak jáboka, ali itak so nê jáboka bílé. Z lakétom sem dregno toga voditela, ka je tó sem ga na tiho píto. Ali niti on je nê znao. Gospá je zamerkala tó i je smehêc právla — Ja, tó bi radi znali, ka je? Tó je naranča. Prinas ne rasté, nego na taljanskom.

Tó je tak tisto, ka mama želejo i na taljanskom rasté, oh Bôg moj! — mislo sem si i uê sem mogo zadržati skuze, zajôko sem se na glás.

Tá vrla gospá me je včasi píjala, ka me bolí, zakaj se jôčem? Jas

sem nê vûpo i túdi nê mogo odgovoriti, ár srcé me je bolelo, da sem blúzi toga naranča i mojoj betežnoj materi ga itak nemrem nesti. Ovi pajdášje so povedali, da so mi mama že dvá tjedna betežni i da citrono pa narančo želêjo, da se gotovo záto jôčem...

Upravitelci so zatemnile ocí, tak da bi rosa spádnola na njé, ségne v skledo i vözeme edno lêpo narančo: — Ná máli, nesi jo svojoj betežnoj mami — právi mi. Rokô sem njoj kúšno i zahválo sem njoj.

Gda smo prôti dômi šli, je že mraknolo, mrzlo je bílô, snêg je škrípo pod poplatami, ali meni je nikak toplo bílô, nikaj — znam ta naranča me je segrêvala. Veséli sem búo: Mam že narančo! Citrono túdi lahko kúpim za dináre, štere sem dôbo! Meli do mama, ka želêjo!... Naprê sem vzéo narančo, pogladio sem jo ešče i rôka mi je díšala od njé. — Kakši žmâ má? mislo sem si. Ednôk sem jo pá naprê vzeo, z nojôtom sem pikno jmehko lopino i čúidna díšava mi je vdárla v nôs. Dobro bi jo bílô kôštati, sem si mislo. Ali prestrašo sem se té skúšavajôče míslí. Pá je prišla drúga miseo: Mami bi itak zadosta bílô polovico, več tak nedo mogli pojestí, ednôk si lahko vjém žnjé. — Nikâ mi je pa pravlo: Ali nemreš potrpeti malo i té jo túdi lahko kôštaš domá! Vústa so mi že gorele od želênja, ali ešče sem se nê podpústo. Gotovo sem žéden, — sem si mislo i doli sem se prigno po snêg, šteroga sem lízo. Ali gda sem sam ostao i sem šô prôti domi, te me je naranča pekla na rôki v šteroj sem jo držao pod kaputom. Pekla me je skôz gvanta, ár nači

kakda bi se moglo z menom kaj takšega zgoditi, kak se je zgodilo: Gda sem v preklit stôpo, šteri je kmičen bio, nikša skrivna môč, znam sam šatan — me je prijela za rokô i naranča mi je žé med zobámi bila, sladkokisela župa se mi je po brádi cedíla, čúдно dobra je bíla, pa sem jo z lopinom vréd trgo, ár sem nê znao, kak se jê. — Včasi včasi henjam, sem potrôštao razburkano dúšnovêst. Vse sem si jo zmazo po rokáj i obrázi i naranče je ednôk samo nê bilô. Z práznimi rokámi sem tak stao tam, da bi me štoj v glavô vdaro. Komaj sem najšo dveri. Trepetajóč sem se pústo na postelo k nogam mame. Oni so se prebú-dili, ali so pa nê spáli i so me pítali: Prišo si, sinek? Nê si namrzno? Dober zrák more biti tam vóni... i tak... tak da bi mi naranča díšala... tak frišek fúft si

prineso s sebov. Trepeto sem kak šiba na vódi. Zobjé so mi vse vkú-persekall, gda sem odgôvoro: — Ja, mama moja... bode naranča, pa citrona túdi... kúpim vam vútro, dôbo sem pêneze...

— Istina, oh sinek, vrli si! — zdehnejo si mama. Tisto nôč sem nê mogo spati. Tisto nôč nigdár ne pozábim. Tô se že ne računa, da sem na drúgi dén kúpo citrono i gda sem domô prišo, sem tam najšo tô dobre dúše upravitelco pri posteli mame i vsefelé je bilô na stôli, túdi naranča.

Nepozáblena nôč je tô meni, moj sín...

— Apa, znáte ka, gda mo jas veliki i te ví betežni, jas vam prinesém narančo, ne pojem jo, vse vam dam.

— Dobro je, vrli si, sinek moj.
Posl. JUVENTUS.

Deteče modrúvanje.

Mati pošle svojo málo deklino v hižo, naj poglédne, či ide vóra na stêni. Mála nazáj pride i právi: Mama, nejde, méрно stojí, samo z repom miga semtá.

Vrême je najbôgša proba! Vnôge novotarije, štere se naednôk pojavijo i postánejo poznáne po vnôgi reklamaj, friško pá lehnejo, ár májo praktične nedostatke i ne zdržijo tisto, ka so obečali. — Ali ka je zaistino dobro i vrédno, ka spunjáva postavlene zahteve, to prehití vnogo desetlét i postája vse prilúblenêše! Tô strogo izkúšejnje časa je zdržalo znáno domáče zdravilo Thierry-Balzam. — Število prijátelov rasté od leta do leta i mi mámo znáne glázke Thierry-Balzama zákonsko zaščitenim znákom „zeléna núna“ v vsej zemljaj svéta. — Povsud má Thierry-Balzam počaščeno mesto v hižnoj apoteki, ár on núdi v dosta prilikaj vrejdno i zanesljivo pomoč. Pri betegi želodca i težkoj prebávi bláži Thierry-ov Balzam bolečine, stváreja apetit i pospešuje prebávo, pri kašli pa pospešuje čiščenje. Istopak drágoceno je to sredstvo za mázanje zvúnaj, ár bláži bolečine. I pri popolnoma zastareli slúčájaj je delúvanje Thierry-Balzama odlično. Trbelo bi ga meti vsigdár v hiži, on se nigdár ne skvári, pa ešče bogši je či je starejši. Na stoježer zahvál dokazuje dobro delúvanje Thierry-Balzama, pa ka vsi hválijo, tô more Vam túdi pomagati. — 1 karton z 6 gláži kôšta z pakivanjom i poštov Din 60.—. Naročte istoga nárávnost od: Apoteke „Angela Čuvara“ Adolf-a pl. Thiery-a nasled. Pregrada št. 61. (via Zagreb) Savska banovina.

Jeli je máličke decé krstšenje prestôpek, ali se pa protivi z-Kristušovim návukom.

Písao Schmidt Jánoš ev. dühovnik. Poslov. Flisár J.

Jestejo sekte, — náimre tak zvané: bapťistje i nazárenušje, — štere decé krstšenje za nepotrěbno držijo i tó činěcim cerkvôv vernikom naoči mečejo, erkôči: ka se tó delo z-Jezuša návukom i apoštolov návadami protivi. — Zadosta žalostno je, ka se med našimi verníki tūdi náidejo tákši, kí v-tom táli sektášom dájo istino i zapelati se dájo i tak od sv. materé cěrkvi odtúhiti.

Vu níže popísani redáj bodemo gúčali od toga:

Jeli je prestôpek, ali si višešnje, nepotrěbno delo decé krstšenje?

Oni, kí samo te odrašene dájo krstiti, etak májo šegô gúčati: Gđa je zrendelúvao Jezuš decé krstšenje? Gđe je tó popísano? — I, da njim tó v-bibliji nemamo pokázati, — obládavno kričijo, potvárjajo nás, na oči nam mečejo, ka z-Kristuša návukom protivno delo činimo!

Poglednimo tak, kakda stojímo vu tom táli z-Kristuša návukom? — Kristuš je z-ednákov, posebnov zapovedjov istina nê zrendelúvao decé krstšenje. — Ali tūdi je nê tó činiti prepovedao. Na štero sektáš tūdi ni edne rěči, ni edne litere nemre goripokázati, ali povedati. — I z-toga, ka je Jezuš kaj nê z posebnimi rečami zapovedao, ali zravnao, neshája, ka tó tūdi prepovê. — Na ženske gledôč je tūdi nê posebno zrendelúvao Kristušove večerje vživanja i dónok ji nezaprějo vó ž

nje vživanja tê sebé za nezmotlive, svete držěci sektášje.

Decé krstšenje se neprotivi z-Jezuša zrendelúvanjem.

Či bi Jezuš vó šteo zaprěti decé okrstšenje, bi prepovedao nje krstiti. Nebi zapovedao vučenikom: okrstite vse národe, nego bi tak pravo: vse národe, samo deco nê. Njegova naprěvidôča lúbézen bi njemi nebi dopústila, naj žnjegovov světov mater cerkevjav čeres 1500 lét protivno delo činijo z-kršćenjem decé. Prék telko lét je bilô vu návadi deco krstiti brezi toga, ka bi štoj tó za protivno delo krstšanstva pravo, ali mislo. Nebi čakao Gospon Jezuš Kristuš vu reformácie vrěmeni na goristopěče anabapťiste, naj oni nájdejo gori i rěč zdignejo po njihovom mišlěnji prôti toj nezgovornoj, decé kršćenja krívoj návadi.

Pri začětki krstšanstva se je že zbūdila tá misel, ka naj z-židovov postánjeni vučeníki pôleg stároga zákona v návadi bodôčem židovskom obrězanji prispodobno vu nŏvi zékon tūdi deco gorivzemejo i mesto obrězanja po Jezuši nastávenom milošče závezki doprinešenim kršćenja ôpravki.

Ka je Jezuš nê naměno decé vŏzaprěti z-milošče zákona, nam svědoči Marka 10. tála 14. veršus: „Pústite otroke k-meni prihájati i neprepovedávajte njim. Ár je tákši králestvo Bože.“ Jezuš je nê držao

mále decé ni za nepripravne, ni za nepristojne za Božega orsága milošče notrivzétje, kak tó ti obrí imenúvani krívo svéti činíjo, štero nam Lukáč evangelioma 18. tála 17. veršuš svedoči: „Zaistino velim vam: kíkoli nevzeme králestvo Bože, líki dète, nemore notri íditi v njé.“ — Nadale: Mátaja 18. tála 3. veršuš:

„Zaistino velim vam, či se neobrnéte i bodete, líki deca: z-nikakšim tálom neprídete vu králestvo nebesko.“

Jezuš tak nê, ka bi vózapro deco z-Božega orsága i neprípravne bi je držao za tó, njim bole přednost ogvúša próti tim odrašenim, ár tak želê, naj tákši bodejo, kak so deca, či vu nebeski orság ščêjo pridti.

Ali pred etakšim pametnim i od biblié dúhá shájajóčim zdravim mišlénjem i pravícov se sektáriuš drevéno odstrani i zatekne víha. Na litere se zanáša, na biblio kázavši ercé, ka je Jezuš etak pravo vučénikom vu Mátaja 28. táli 19. veršúši: „Ídóči záto, včíte vse národe, krščávajóči je vu ímèni Očé, Siná i Dúhá svétoga.“ Nadale vu Marka 16. táli 16. veršúši: „Kí bude vervao íno se okrstí, zveliča se; kí pa nebode vervao, skvari se.“ Na prvom mesti baptíštje i anabaptíštje (z nóva krstšéči) sektáriuše tak právijo, ka — Jezuš odločno pred krstšenjé dene včénjé, tó je tó na prvom mesti stojí: „včíte“ i potom príde: „krstíte“. Na drúgom mesti pa naprê postávi: „vervanje“, kak krščenje (verje i okrsti se). Tak trdíjo i potégnejo z-tê rêči vó rázum oni, kí se zbranjújejo decé krstšávanja, ka pře mála deca ešče nemore vervati i ešče je jo nemogóče včítí, tak jo je túdi nê slobodno prvle krstítí. — Či tak, ka bi se tê sektášje nebi ostranili od svétoga písma popolnoga spoznanja i nebi se drevéno

držali njega liter, teda bi znali, mogli bi znati, ka Jezuš vu Mátaja 28. táli 19. veršúši od rêči do rêči eto právi: „Ídóči po cêlom šúrôkom svéti včíte vse národe za vučénike Jezušove i okrstíte je... štero edno znamenúje z tém, ka je okrstíte.

Tak nê z včénjom, nego z okrstšenjom včínite za vučénike Jezušove národe. Jezúša včénjé je vu grčekom jezíki spísano i niháno nam, kí je prav ščé znati, more k onoj vřetini íditi. Sektášje se pôleg dolí obrnjeni rêči držijo, štere so pa tú nê pravilno prestávlene i odstránijo se, ka bi te práve rêči v-bibliji získali, ár se etak leží obdržijo pôleg svojega krívoga stálišča. Ali pred biblié právim razménjem se ponízno podáni, trézne pámeti bodóči krstšéník sveklo vídi, ka sektášje i pôleg biblié liter túdi v etom nemajo pravice, gda se na tó zezávajo, ka je včénjé naprê valón i tak má krščenjé pridti.

Rávno tó stojí na te biblié zezávano drúgo mesto túdi: „Što verje i okrsti se, zveliča se.“ — Tó je Jezuš samo vu onom vřemèni pravo vučénikom, gda je je med pogane poslao. Pri toj prilíki je uprav tó razménje njogoví rêči, ka krščanstvo i po njem vu nebeskoga orsága gori vzétje potrebúje, da poganje Jezusa i njegov evangélium spoznajo i vu njem verjejo. Ali ka Jezus na pogane právi, se nedostája vu vsem táli na krščane túdi, gde je že njegovó ímé i njegov evangélióm poznani, ár je tú že njegov orság po krščanski famíliaj i po svétóji materi cêrkvi, po okrstšene decé vu krščanskoj veri včénjé i zgájajji ogvúšani grátao.

Pravíčno tak lehko píamo: Jeli je tak pregrešenje i próti Kristušovomí návuki, či od krstšanski rodítelov rodjena deca, šteri se po rod-

jênji že z-edne stráni Bogá lastnost i njemi so posvetšeni (I. Korin 7, 14) i po svéto m krsti med kršćansko občinstvo i tak vu Bogá milošće zákon gori vzéti i po molitvi se vu Njega milošćo poráčajo? „**Ár se posvetí te neveren môž po ženi; i posvetí se žena neverna po možě. Nači bi vaša deca nećista bíla, zdaj je pa svéta.**“

Prôti tomi ni po bilblie literaj, ni po biblie dúhi nišće z zdravov pámetjov nemore nika prôti prinesiti i potrdjavati.

I potom nadale, kak stojímo z onim vervanjem, na štero se te bapťišta i nabapťišta nateliko zezáva i zahtěva prvle, kak koga okrsti? Na tó gledôč tó právim, ka: na nestálen fundament cimpra, kí krstšenje na toga krstšenoga vero vóobslůžáva. Od nikoga vere popolnoga svedôstva djáti nemoremo, či on bār stôkrát vadlůje tó. Ár se i od svoje vere tůdi zná štoj vkaniti. Eden od nazarenuški roditelov rodjeni môž se je vu odrašenoj vrsti dao okrstiti, gda je po sektáriušaj želejôcem návuki že tůdi včénjé dôbo i pred okršćenjem je od svoje vere tůdi svedôstvo vćino. Sledi, gda je nazarenuš grátao, se je znôva dao okrstiti. Na tó pítanje, ka zaká se je znôva dao prekrstiti, je odgôvoro, ka je prvo pôť ešće nê meo práve vere. No či je tak čúto, ka má. Zblôdo se je . . . odpústimo njemi. — Či se je prvo pôť zblôdo, jeli se to drůgo pot nezná tůdi zablôditi? Gda tak sektás li tak obslůžáva vó krstšenje i blagoslov čáka na okršćenoga, da sa ogvůša od njegove stálne vere, teda tákšo djátko postávi gori, štera je ešće pri tí odrašćeni tůdi nê gvůšna, ár se štošté náide vkaniti od svoje vere. Ti

drůgi vero i stálnost pa li samo srdća vidôči Bôg pozna.

Apoštolje tůdi neprepovedávajo decé okrstšávanja.

Sektásje prôti decé krstšeni té trditvi (argumentome) prinášajo naprê, ka so apoštolje tůdi nê krstili decé. Istina, ka biblia nindri nepri náša naprê, ka bi apoštolje deco krstili. Ali jestejo města, štere od toga gućijo, ka so že apoštolje tůdi krstili deco. Vzemi si, prijátel, telko časa i poišči gori etak města: Apoštolškoga djánja: 16, 15.—16, 33 i I. Kor. 1, 16. v. ! Na vsê trê městaj od toga gući biblia, ka se je nikák okrstiti dao „z-svojov familiov“. — Vu familio se pa držijo tůdi deca, i z-držinov so i deca vzéli krst. Ali pa dénmo, ka je pri té trê držini nê bilo decé! — Tó je uprav nê gvůšno.

Vu církevnjoh hištôriji celô do XVI. stotine prôti decé okršćenji nenájdemo prepovêdbe.

Origines církevní oča (živo je po Kristuši 185—254). Té hírešen stároga vėka písma razlágar pôleg k-Rimlancom písanoga lista 6. tál, 3—7. veršůša prikapćeno eto právi: „ . . . k-tomi prispodobno je matí církev od apoštolov překvzėla ono návado, da deci tůdi vó obslůži krst.“ Tak Origines tůdi stálno vadlůje, ka je decé krstšenje apoštolov návada bíla.

Vu 253. po Kristuši je 66 krstšanski pűšpekov přišlo vkůper v-Kárthágói na žinat (na církevní gyúlěš), v-šterom je pôleg církevine kištôrie písma od decé kršćenja tůdi bio guć. Ali i tú so se tůdi nê od toga tanáčivali jeli je decé krš-

čenje prestôpek Kristušovoga návuka, ali pa nê, nego od toga samo, jeli k-obrêzanji prispodobno samo na 8-mi dên, ali pa na dvâ, ali tri dní v-starosti slobodno okrstijo dête? Na tó gledôč, ka bi decé krščenje nê bila stára návada, je edna rêč nê istina.

Melanchton Filip, Luther Mártona reformátora tíváriš, kí je najbole paščlívó správlao vküper stári cêrkevni znancov na krstšenje gledôče naznanosti, je niti ednoga nê naišao, šteri bi decé krščenje za prestôpek i nê za apostolov návad držao. Nê se je dála naprê vu cêloj krstšanskoj hištoriji dvojnost vu decé okrščávanji, li v-XVI-toj stotini, gda so anabaptisti stanoli naprê i od Bogá vzéti oznanostami se hválivši, so prôti decé krščenja záčali gúcati.

Z-do etimao naprêdáni tak lahko previdiš, poštvívani čítel, ka ni biblie litere, ni njé dúh, ni cêrkevne hištorie svedostvo negučijo prôti mále decé okrščávanji, nego témbole kre toga svedočijo. Jedino li samo sektáriuše gučijo i delajo propagando prôti mále decé okrščávanji, z-šterov njim je samo one mogôče vkaniti i v-kmico zapelati, kí so pôleg nezdrave pámeti pre-mišlávanja nespodobni zapopádnosti i prerazmiti Svétoga písma i cêrkevne hištorije pravice. Što pozna evangelium i njega dúh, i kí se nespáči vu njega istini i cêrkevne hištorie svedôstvi, on nigdár nede nasledívao hamišni prorokov, ni od krstšenja, ni od drúgi dugovánj krívi návuk.

Ka je Angleško i Zvönêšnje Tívárištvo za Bible?

Písao Foldvári Béla. * Poslovenčo Flisár Jánoš vp. vučitel.

„Blagoslovijo se vu semeni tvojem vsi národje zemlé; geto si pôdao povelênji mojemi.“ (I. Možeš 22, 18.) Ábrahám je dôbo tó obečanje i mí od Pavel apoštola i od krstšanske svetovne missie činênja brez dvojnosti známo, ka je tó. Semen, od šteroga reč jeste, je Kristuš. Vu njem so se blagoslovili ino se blagoslávljajo zemlé vsi národje. Vu tom svêtom deli, ka se zemlé vsi národje blagoslovijo po Kristuší od 133 lét je nápopolnêša škér vu Boží rokaj: Angleško i Zvönêšnje Tívárištvo za Bible.

Vu angliškom orsági je posêjao Gospodin Bôg ono horčično semen, z šteroga ete nastáve košnato drêvo

zrasté. Angliški národ je spoznao G. Bôg za najsposobnêšega na etoga odíčenoga dela spunênje i pôleg za trê zrokov volo.

Ob prvim: Ár té národ má najvékšo zvézo zevsêmi zemlé národmi.

Ob drúgim: Té národ má k Bible štampanji i rašújrjávaji potrebnó najvékšo materialno škér i môč.

K-koncovi ete národ je od po Wesley imenúvanom zbúdenja gibanji z-Jezuš Kristušom v-nájnótrêšnji prikapčenost, dotíkanje prišao.

I zagvúšno velike vrêlosti verilúbéznost globóki vretin má nestanoma cúriti vu onom národí, šteri

je med 618 fajte národmi na Bible razšürjavanja grozno veliko delo spodoben.

Gda od Anglie gučimo, rázložek moremo činiti med dvôje féle Angliov. Angliá dvá obráza má.

Ta edna Anglija je, štero zmožnosti Arglijo májo šegô zvati, štera ômurno, nepogájano (nesmileno) do konca dožené svojo Británsko politiko. Ta drúga, tô je ta vervajôča Angliá, štera jedíno té cil má, na šteroga sama sebe pozvánoga čúti: Ka Božega orsága razšürjavanje po celom svéti. „Jedíno naše goridjánje je — právi Gladstone — da evangeliom vu národov srdcá odnesémo.“ Globoko mi je vu srdcé skleejeni eden drúgi govor túdi, šteroga sem vido i šteo na Velike Británie edne missionske dvoráne sténi gori zapísanoga: „Undertake great things for God! — „Na sébe vzemte velika dela za Bogá!“

Edno takše veliko delo, lehko povémo najvékše delo je bilô, gda je angolski národ v-1804 leti dokončao, ka on bode razšürjávao biblio po šürôkoj zemli, med vsáféle národom.

Biblijsko drúštvo se je vu napoleonski bojn vrémeni osnôvilo i porôdilo. Eden z-trístô gláv stojéci máli šereg se je spravo vkúper v 1804. márciuša 7-ga v „London Tavern“ velikoj dvoráni i osnôvili so Angléško i Zvôněšnje Biblijsko Tüvárištvo. Toga vkúperprijájanja zrok so bilé edne prôste mále welshi deklíne, Jones Márike, pred Charles Tomášom točéče britke skuzé. Eta deklína je čeres šest lét správlala vkúp péneze na edno Biblio i 35 kilometrov je potüvala peški v Balábo váraš, da si kúpi tô knigo.

Té čin je kázao, kak velika želnost jeste pri prôstom lüdstvi za svéto

písmo. Apoštolske vrélosti Charles Tomáš dühovnika je tô gnalo, da z-tüvárišmi svojimi nastávi Biblijsko Drúštvo.

Biblijsko drúštvo se je tak osnôvilo i Bible so se po jezeraj i stôjezeraj exemplári razšürjavale vsigdár več i več národom.

Ka se je godílo zdá že med divjimi národmi, med štere so zdá že po tom drúžtvi túdi prinesene Bible? Tahiti otok tam med austráliškimi sigeti čupori leží. Toga otoka prebiválci so dugo vrémena próti stáli Kristuša evangeliomi, ali missionárušov vrélost i molitvi so prinesle želen sád. Pomàre, otoka král, se je povrno i svoje bolvane je v-Anglijo poslo i sledi je sam pomágao missionáriuši pri Lukáč evangelioma dojobráčanji. Ete mále knige so preporodjénja môč mele vu toga poganskoga národa düšaj i srdcaj. Lüdijestvo je zménkalo, cérkev so si dáli naréditi i gda je že oltár túdi gotov bio, divjáki so vkúper prinesli lánže (rožjé), štere so bár zadosta krvnoga spóménka bilé i z-těj so zgotovili gráhko okôli oltára.

Labradov polzátona (polotoka) sněznoga i ledenoga orsága stančarje, ti zakučeni (nisikoga zrása) eskimci, gda njim je Kohlmeister missionáriuš na njihov jezik doli obrno Jánoša evangeliom, šteroga je Biblijsko tüvárištvo vödalô štampati — so z-sebom nosili té prijétne knige pri ríbičivanji i gda so se nazá domô povrnoli, vu pod zemlcév bodôči hütaj, pri olénk slabom posvéti so je šilabilizávajôč čéti. Rávno tak Samojedí (samísebé jedéči), severni národ se je túdi povrno i gorivzéno kršćanstvo.

Biblijsko Tüvárištvo je od začétká mao do deněšnjega vrémena

ravno tak „Zvöněšnje“, kak nakeliko je „britansko“.

Vu velikoj meri se je začnalo teči to delo i vu Europi tüdi. Steinkopff nemški evang. dühovnik je vu Biblije Tüvärištva službo stöpo i vsefelé Tüvärišna družtva organizêrao.

V 1805-tom leti se je ešče v-Regensburgi rim. kath. Biblinsko Tüvärištvo osnövalo. Škoda, ka so katholičanska Biblinska Tüvärištva redovno krátkoga žitka bilé. Toga zrok z ednov példov posvêtimo :

Samö od sébe se razmi, ka példo denem eden tákši vlák, šteroga šinje so në spárno, paralelno dolí zdévane, vö more skočiti, ali se dolí poškaliti žnjí. Vu rim. kat. cêrkvi návuk vere i Svétoga písma vekivečni návuk netečéta paralelno, nego gde eti, gde tam se ali rázno, ali bole vküp potégnetá. I tak je tó zrok, ka kath. Biblij rašürjávánja družtva nemajo prišestnosti.

Zdá pa ešče odgövormo, odkud vzeme tó družtvo one nezgovorne, vnöge péneze, z-šterimi po teliki jeziki tak vnogo exemplárov Svétoga písma k-štampanji i razširjenji trbê? Nemislímo, ka samo Angliški lordí (grofi) podpérajó tó družtvo. Na létni darítveni písmaji vídimo pröste, nisike stáve lüdí, delavcov i ešče i ti biblinski siromaški vdovic iména i darila tüdi.

Edna desétero decé majöča mati vdovica je več në mogla darüvati vsáki tjeden, samo eden filêr je vrgla v-Biblie Tüvärištva mošnje i na Biblinski dén je z radostjov poslála tá tak vküper prišparane péneze.

Angliško Biblinsko družtvo ni corkevni konfessij, ni fajt, ali plemenov cíle neslúži, nego vsákomi z-gotovnostjöv pomága. Z-istinom Boži orság cimpra. Pomöci nevtají i svoje pozvánje spunjáva i vu tákši orságaj, z-šterimi se je znábídti Anglia v-bojno zaplela.

Vekivečno példo je v-tom posvedočilo vu svetovnoj bojni. Dökeč so politične stranke z-odürnostjöv napunjene glédale zöči, tó Biblinsko družtvo je prék po Hollandíji mèsečno 250 fontov šterlingov pošílalo v Berlin na širítev Biblij Nemškomi i tim drugím orságom.

Dnesdén Angleško i Zvönsko Biblinsko Tüvärištvo po 918 rázločni jezika 10 millio falátov Svétoga písma, tó je tó Biblij, Növi Zákonov i biblije tálov, spošle čeres leta. Z-toga groznoga račúna blúzi 4 millione odíde vu Kitájskoj držávi.

Po cêloj zemli vu vse kraje se širí Svéto písmo i širí se Gospodna Jezüša Kristüša návuk!

Böge prehilíti, kak zakesníti. Nájvékša opreznost je potrébna pri zdravljenji vsega, naj bö i máll neznátni ran i mozolov, ár nečístöča i nepaslivost lahko povzróči težka i neozdravljiva obetegüvanja. Velki uspehi so se pokazali pri ranah, rávno pri kakšté zastareli, z THIERRY-ovov Centfolijskov mastjov za rano, štera hládi, bolečine bláži i temeljito čísti rano. Tá mást nebi smela faliti v niednoj hiži, nigdár se ne kvári, kém starejša je, tem bogša je i v svojem delüvanji sigurnejša. Cenjene naročbe prosimo adresirati na: Apoteka „Angela Cuvara“ Adolf-a pl. Thierry-a nasled. Pregrada št. 61 (via Zagreb) Savska banovina.

Finnov lütaranska mati církev.

Finn národ vu severnoj Europi, od Finn zaléva do ledenoga môrja krajíni živé. Té národ je celô lütaranski, komaj 20%-ta je žnjega drúge vere. Lehko povémo, ka je tá sv. mati církev, ali si vera práva mati bíla finn národa, šteroga je gde z-trdov disciplinov, gde z-trôštajôčimi rečami zgajala. Brezi vse težkôce je zagрно vu svojo oblast evangeliom té národ že esče vu Luthera žítki. Vse tó, ka se je vu srédnjem véki esče vu katoličanskoj církví za dobro spoznalo — se je pri toj církví nadale vu novoj formi obdržalo. I rávno za toga volo se i dnesdén nádejo pri té materé církvé žítki tákše, z katoličanski vrémenov prékvzété i gorioštánjene indašnje formule. Na példo: finn püšpeki so celô do preminôče stotine meli tak zváno: successio apostolico (apostolsko naslednost). Té církví dúh je ščista lütaranski. Vu rétkom orsági Luther Mártona nateliko díčijo i poštújejo, kak vu Finn orsági. Luthera predg zbirke se obračajo i čtéjo med prôstim kmetskím lüdstvom po čela orsági. Dosta je ji domáči, specielno finnov začétka z-zbúdjávajôčega gíbanja, štera so vsa toga živa sve-dôstva, ka je Bôg živôča istina grátao pri finn národí. Kak svétoga, sigurnoga Bogá so se véli spoznati, kí nenihá grêha brezi kaštige, ali po Kristuši so túdi gori naišli vu njem milostivnoga, lübeznívoga Očo, šteri prijaznívo spríme k njemi se povrnjenoga, pokôro činéčega grêšnika. Gda se je vu tom

stáni vu tekáji vrémena ali v-réči, ali vu činénji poglihanje skažúvalo, národ se je sam od sébe nazá povrno k reformácie dúhi. Kak vere sád se je vu zmožnom z-notrêšnjem, vövandranji (v Ameriko) mornarstvi, i vu poganski missijaj ôpravicaž skažúvao i nastano. Pri církvé vsákoj ôpravici je poprék vsigdár li verski: v a d l ü v á n j s k o g a n á g i b a mnénje ládalo, kulturne ôpravice so držáve skrb grátale, noči so té pred tém popolnoma církevna pozvánja bíla. Vu tom stáni si je církev vekivečno díko správila, náimre vu tom, ka je že pred dvéstô létí hítila med prôstim lüdstvom širiti zevčenost, z-vučenjóm pisanja i čtenjá meštíjo. (V-1920-tom leti je samo 0.08 percentov bílô v čela orsági analfabetov, písati i čteti neznažôči lüdi, dnesdén je ji pa že dosta menje.)

Istina, ka zevčenost nepela bližek-Bôgi. Že indašnji Grki so za blázrijo držali kríz. I dónok tákši kríz i njega Gospôda ščé finn lutheránska církev glásiti, tak míslí pripravno slúžiti svoj národ i svojega Bogá.

V-tekôčem 1937. leti je več finnski püšpekovi i notabilitášov, gostév, prišlo vu Budapešt na obísk vogrski verebratov, šteri so z jáko lépim spômenkom odišli nazá vu svojo domovino, z-sebom so odnesli vogrski verebratov i tú so niháli svojo bratínsko lübézen. Zagvúšno tó počaščenje vogrski evang. notabilitáške vsedugoné povrnéjo svojim severnim verebratom.

Poslov. F. J.

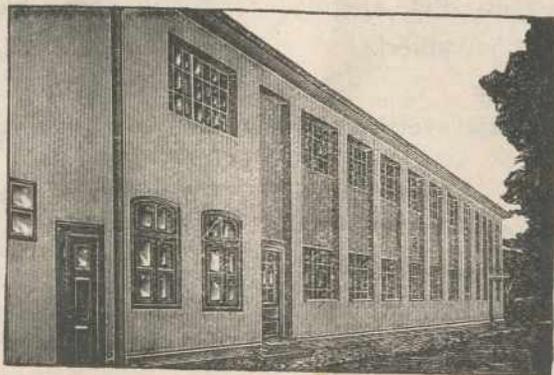
GUSTAV DITTRICH

STAVBENO in GALANTERIJSKO KLEPARSTVO in KOTLARSTVO

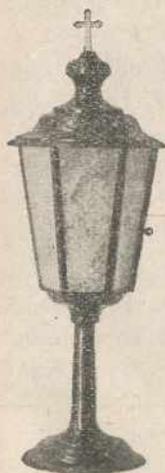
MURSKA SOBOTA, ALEKSANDROVA 23.

(Poleg stáre apotéke v dvorišči.)

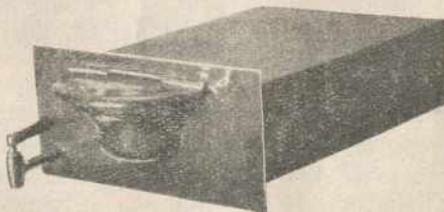
Pre v i z e -
m e m v s e
v m o j o
s t r o k o
s p á d a j o
č a d e l a ,
v s e p o
p r a v i l a ,
v s e s t á v -
b e n a d e l a ,
v s e g a l a n t e r i j s k a
d e l a

k a k o r :
ž l e b e , s t r e -
l o v o d e , b a -
k r e n e k o t -
l e , b a k r e n e
i z d e l k e ,
t r i j e r e z a
g r a h o r ,
e m a l i r a n j e
b i c i k l o v , p o -
n i k l a n j e , t o -
p l o d a r e i t d .
Z N I Ž I A N E
C E N E .

Nagrobna
svetiljka

Karbidna
svetiljka

Tri lêta spi že.

Vô je vgasno žítek njegov,
kak posvêt vu vihéri;
tri lêta spi že
nájvékši prijátel svetskomi méri.

Vsi drúgi z vústami
lažno obečávajo,
ali skrito — grozno
smrt lüstvi správlajo.

O kak vnogo skuz
se za njim stoči,
ka svêti cêlomi svedoči,
kak je národ njega lúbo.

Vô je vgasno žítek njegov,
kak posvêt vu vihéri,
préstalo je srcê biti
našemi drágomi králi.

fk.

Tak živémo, kak gučímo?

(Pripovêst.)

Eden sádatržec je ednôk v-tákši váraš prišao, gde so fájni i žmajni júžni sád prebiválci ešče ni z-héra nê poznali. I tak je túdi nê jáko velka vlêka bíla za njegov sád, ár so lúdjé dvojili vu tom, ka bi on sád kákši dober žmáh meo i nê so ga kúpivali. Ali, gda so lúdjé vidili, ka tržec z-velíkov násladnostjôv potroši edno-edno banáno, edno dinjo, ali figemandulo, njihovo dvojúvanje i nastranvlêka je minôla i natelíko so se nasúnoli k-šatori, gde je tržec sád tržo, ka je je komaj zadovolo vöobslúzavati. Nê je pre-

teklo dosta vrêmena, ka je on tržec grátao váraša te nájbogátési pôrgar.

Tak činí túdi právi krščenik, či tó ščé, naj se njemi dúša napuni z-Božim bogástvom. Zemelski žítek ino naše pozvánje nam li tak blagoslovi Bôg ino obvéncá z-nesprhlívim vencom (I. Kor. 9, 25), či naše krščanstvo nê samo kážemo i odávamo lúdem, nego vu istini túdi z-evangelioma živémo. I rávno za toga volo je Gospôd zrendelúvao, ka kí evangelium nezvestšávajo, túdi naj z-evangelioma živéjo. (I. Kor. 9, 14.)

Postov. F. J.

Naši vučitelje zvôn toga tó včjjo, ka je dobra dela činiti vsegavêč potrêbno; ali nê vu tom trôšti, ka bi si po nji miloščo zaslúžili, nego záto, ár tó Bôg tak ščé. Grêha odpúščenje i miloščo je samo po veri zadobiti i spraviti mogôce.

Ágoštinsko verevadlúvanje XX.)

Drobíši z Dr. Luther Mártona pisátvi.

(Prestavo : Flisár J.)

Svétoga písma rečí so nê samo čtenjá rečí, — nego **žitka rečí**, štere so nê za premišlávaje dáne, nego za tó, ka naj pôleg nji živémo i činímo.

Boža rěč je vsamogóča, — i rávno tak vera i dúh túdi nestanoma delata i nemúdíta se. — Nestanoma moreta delati i na prestor stánoti. — Tak Bože rěči protivníci nemrejo máli bidíti, nego zmožni, štere obládati za volo nji móči je díka, — tê štirje protivníci so : tělo, — svēt, — smrt, — i vrág. Záto se Kristuš túdi Zebaoth, alisi šeregôv gospôd zové, kí se naveke bojúje i v-tábor stáne.

Molo i proso bodem i tečas nehňjam, dokeč nebodem gvúšen, ka me je nêba poslúhlna.

Gda sem vu klôšter stôpo, — sem vsigdár žalosten i doli pobit bio i tá žalost je minôla od méne. Záto sem pomôč iskao i naznano sem D. Štaupitzi, — na koga zsrđca míslim vsigdár — odkrio sem prednjim, ka me kakše grozne ino strahšne míslí mantrájo.*) — Na štero mi je on etak erkao : Tí Martinus, nevěš, nakeliko hasnovito i potřébo je tebi eto skúšávaje. Ár te brezi zroka neskúšáva Gospôd nateliko. Že bodeš vido, ka de tvoja

*) D. Štaupitz je bio eden pobožen církevní oča, vu kom se je Luther vsigdár vúpao, njemi je odkrio vsáko dúhovno bolezen, kí ga je vu vsem potrôštao.

slúžba vu velikom deli potřébná njemi.

Pazi na vere veliko potrpljivost, da vu vrěmeni potřébcine ne drče esi-i tá, — z-jočom nenapuní vsákoga vúh, — ne psúje, nepreklinja protivníka ; prôti Bôgi nemorjúje, netóži se etak : zaká činíš z-menom etak, Gospodne ? Zaká nečiníš tó z-drúgim, kí je húši od méne ? Nepoméнка njemi vu Bôgi vúpazen, kí je križ djao na njega — nedrží ga záto za čamurnoga, ali za protivníka, bár ga tělo, svēt i vrág nadigáva, napeláva, — nego prôti všem tém obstojí i Bogá Očé dobro, milostivno srdcé zaglédne i vu tom težkom položáji túdi i skôz zburkajôči kmični oblákov vídí mlo sunce i napomôč vúpa zezávati i prositi onoga, kí je na njega té vdárec pústo, — kí se njemi je za húdoga skážúvao.

Mí smo zdâ že táksi méhki martirje, — či nás količkáj malo pobolí, példo denem, štera kotriga, ali nam kaj otecé, — te se že nezadolěmo tóžiti, preklinjati, jávkati i neščemo previditi, ka je tá bolezen, kak máli križ prôti onim nezračúnanim dobrôtam, štere od Bogá vsákí dén obilno jemlémo i vživamo. Táksi smo kak on král, kí malo neodnorě, či eden fillér zgúbíčka má i nevzeme v-račún, ka je skoro pó světa njegov z-pénezi i cělov vrědnostjôv navkúpe.

Dobro znam, ka na vero nišče nikoga nemore prisiljavati i tó naj túdi nečiní, na tó nema ni casar, ni pápa oblásti — ár je tó ni sam

Bôg nê činio nigdár, ka bi koga silov prisilo k-veri, — noči on ober vse zmožnosti i oblásti stojí.

*

Svetski mir, štero je zemlé ta najvékša dobrôta i vu šteroj ova drúga svetska dobra vse jestejo, je te práve Bože rêči glášenjá sád. Gde práve bože rêči glášenje jeste, tam zaostáne boj, pernja, zburkanje, svája, tožbé i krvi prelêvanje. — Gde pa tô nêga, tam je nê čüdo, či jeste boj, nemirovnost, na húdo nágíbnost.

*

Ogvúšani sem odtoga, ka je oblást dúžna podložence prisiljávati, da svojo deco vu šôlo pošilajo. — Či natô prípravne podložence lahko prisili, da rožjé popádnejo i nösijo, naj vesnice bránijo i drúge tákše posle odprávlajo, či bojna jeste, z-keikim bole je dúžna prisiljávati podložence na decé vu šôlo pošilanje, ár bogme eti na zemli ešče groznêši boj tečé z-vragá skúšávanjem.

*

Gospodnoga Bogá nesrámmo zavženje je tô, či ta božična svéta dela viditi i znati svojoj deci nedopústimo i li samo je vu bleka i skôposti slúžbo postávimo i nedámo njim se drúgo včítí, samo si li živíš iskati.

*

Gda sem obrpvim napádao i prôti gúčao bučam, celo-mi svêti so se oči ôdprle i tak so mislili, ka sem mogôče grobianski, — k-meni je príšao prior i pod-prior, (cérkevniva očáka) od velike lárme se sahsivša, z-vküpdjánimi rokámi sta se mi molila ino me prosila, naj nepostávím klôšter ali

si réd vu sramoto. Jas sem njima ete odgovor dao: „Drágiva očáka, či se je nê vu Božem iméni začnolo moje delo, li hitro miné. Či se je pa vu njegovom iméni začnolo, teda je samo nihájte!“ Na tô sta zamučala, i ovo vse do etiga mao tak stojmo i či Gospodin Bôg šče, ešče bôgše bodemo stáli do dokončétka.

*

Gde se vera vsigdár ponôvi, tam se srdcé tüdi znôva i znôva ofriši na blížnji naši lübézen i na vse dobro činénje i se krepko pripraví proti grêhi i prôti vrága vsemi skúšávanji. Vera nemre biditi vtraglíva. Vera lübéznosti sád more roditi, to dobro číniti i toga húdoga se hábati.

*

„Moje mnênje je tô: právi Luther — nê me je sram tô potrditi, kaj po theológiji ni edne tákše umetnost več nega, štera bi igro prehitíla.“

*

Naša svéta mati církev je církevno igro i popêvanje na Bože slúžbe podigávanje vtrdila i dála notri spelati pri Bože čésti odprávlanji. Pôleg svétoga písma razláganja i molênja je popêvanje i orgol igranje eden gláven tál Bože čésti. Zâto je Luther igro včasi k-theológiji priglíno postavio i vu šoláj včítí zravnao, govoreči ednôk: „Vučitel popêvati tüdi more znati i natô vučénfke včítí, brez toga se niti ne-zglédnem na njega.“

Luther je že vu detinstva vrêmeni rad popêvao, na štero ga je že od Gospodnoga Bogá darívana

spodobnost nadigávala. Že pri mansfeldi šolárvanju je z-tüvárišmi po vesnicaj v-Božiča vrémeni hodo popêvat, za štero so od pobožni verníkov nájem dobili i tak si svoje šolárvanje polêhšávali. Kak je sam pravo v-Magdeburgi, je že z-düševne potrêbšćine i dühá Božega nadigávánja popêvao. Ka je lepô znao popêvati, nam svedoči, ka ga je vu 15 leti starosti v-Eisenachi za lêpoga popêvánja volo vzéla k sebi Kotta pobožnoga srdcá gospá, pri šteroj je 4 lêta prebívao. Luther je

i svojo deco dao včiti igrati na ništerne inštrumente:z flautov i na hárfi igrati.

„Lüdjé se po svojoj zaslúženosti i po svoji delaj ne spravičajo pred Bôgom, nego po veri z milošće po Jezuš Kristuší se spravičajo, verva-jôči, kaj miloščo i grêhov odpúšćanje za Kristušá volo dobíjo, ki je z-svojov smrtjôv zadosta vćino za naše grêhe. Tô vero nam spozna Bôg kak pravico.

(Agoštinsko verevadlúvánje IV.)

Luthera pesem od Bible.

Gde svét' Bible nenáideš,
Boži kinč tam zaman iščeš;
Šatan gáji svoj stáliš tam
I nê je ona boži stan.

Naj zlo duže neláda v njê,
I gospôd ti bode pri njê:
Odpri, skopec, tvojo mošnjô,
Kak nájprvle si spravi njô.

Rano, kesno čti njê redí,
V-srdce si vćepi njê reči;
Koga düša se njê drží,
Večni počinek zadobí.

STROJNA PLETILNICA

SÉČI LJUDEVIT ~ M. SOBOTA

Izdeluje vsakovrstno pleteno blago. Sprejema naročila po meri. Stalna zaloga pletenin, kak sveteri, robci, nogavice, rokavice, hobe, itd. Nizke cene — solidna postrežba.

Siromáka tuga.

Težki je sirmáka žítek
I túžen njega prebítek.
Náimre či se neoženi,
Što de njemi kúhao jesti?
Či pa tak, ka v-híztvo stôpi,
Osíplejo ga otroci;
Žítka skrb nebode ménša,
Nego od dna do dna vékša.

Víšte, jas sem se oženo
Ino ka sem z-tém doségno?
Preci se povnožávamo,
Deca vedno prihájajo.
Famíl'ja se povékšáva,
Vu vsem je teškêša stáva.
Sêra mi gratúje gláva,
Srdcé mi túžno zdúháva :

Hej, daj žena lutri bíla,
Čij vsáko leto rodíla,
Teda se nika nej brigao,
Z-Dáriušom se nej menjao,
Meo bi veliki dohodek
I túdi dober dogotek,
Nebi márao, čij po dvojki
Vsáko leto prihájali.

Lutri mi tak nika nedá,
A, žena vsáko leto má.
Tô bi ešče tú prenosó,
Či bi je vzéli vu dáčo . . .
V-dáčo bi je vö navrgao
I v-dináraj notri pôbrao,
Tak bi vse lepô v-réd spravo,
Sebé na peté postavó.

Ah, Gospodne, daj miloščo,
Da mi deca terno bodo;
Daj nam zevsega zavolé,
Krúha, vína, tüčne svinjé;
Teda záto kaj nê márao,
Či bi se jih desét včakao.
Ešče mi tô prôti nede,
Či jih za en tucat bode!

F. J.

Janez Cvetič M. Sobota

TVORNICA PERILA

PRODAJA SAMO NA VELIKO!

Presbitêrov ôpravice vu cérkevnom žitki.

(Pisao: Dr. Baszel Ernő. * Poslov. Flisár Jánoš vp. učít.)

Vu vsákoj organizácii, ali si tūvárištví, je potrebno, či svoj cil doségnoti ščé, da njega voditelje i ravnitelje z dobrov pældov hodijo naprê i z-nesebičnim nágibom zvrêlim delovánjem odprávlajo svoje pozvánje. Nájbole se pa tó želê pri oni správiščaj, šteri cil je nê materiálni, nego v-prvoj vrsti morálni. Pri šteri se cil ne dá kázati vu račúni materiálnom dobícki, nego vu zveličitelnom, vu dúhovnom plemenitom naprêidênji.

Vu našem církevnom správišči, gde je vkúpno ravnanje vu tak ideálišnoj meri nastávljeno, vodjenje netaži samo te odebráne čestníke, nego v-tom túdi tál májo církevni tanáčnici, odborniki, ali si takzváni presbiterje. Zvôn odebráni čestnikov eto morálno správišče túdi léhko naprê dá ideje; poráča náloge, mísli, predpravke (pláne), šteri doprinesenje vu církevnom dugovánji za potrebne spozna i nji vu žítek postaviti z-pældodávajôcim delom naprêpomágoti hití. — Tak je nálog naprêdánje i vu žítek postavlanje nê jedíno čestnikov, nego vu vékšoj meri církevni tanáčnikov, presbiterov dúžnost i pozvánje.

Presbiterov kotrige uradne (slúžbene) i osobne juše i dúžnosti májo, med šterimi je dostakrát težko határ potégnoti. Eto pôť vu ti nasledúvajôci redáj samo od presbiterov dúžnost i goridánj naménim gúcati.

Nevtajeno je vsákoga presbitera slúžbena dúžnost na církevnom správišči, gjúlêši nazôci bidti i tál vzéti, od na redovék dáni nálog,

naprêdáni dugovánj se interesêrati, vu tanáčivanji razmeto tál vzéti, námre že pri k-coj pripravlenji i vsegavêč pri nji v-žítek postavlanji z-gotovnostjov, z-nepoménkanim nágibom delovati. Nájbole se pa tó dostája námre na ti nájfontošnêši odborniški sêjaj razpráve, gde se vsáko dugovánje má popolno razprávlati, ár tam pôleg k-coj razmênja se správiyo i pozovêjo vkúp presbitera kotrige, naj se vsáko dugovánje prav naprê raztávi i svetlo raztolmači, ali de sprejêto, ali pa nê. Po takšoj prereditvi pred gjúlêš postavleno, zevsé krajov presvetleno dugovánje ležê i hitrê príde k-sankciji (k-dokončétki), k-odobrênji gmajne. Náme či presbiterje vsáki vu svojem krôži tó že naprê zadata presvéti i pripraví. Pri slúžbenom posli presbitera vodna mísli, (principium) tó má bidti, da vu církevnom interési činí vse i vsigdár, vse drúge stranske vugodnosti vkraj odkapči. Brezstranski nastôp je pa li tak mogôci, či je presbiter neodvisen i nema nikšega sebičnoga interesêranja pri tom ôdpravki. Či pri šterom dugovánji sebične interese má, ali mísli meti, teda je nájbôgše pritákši odstôpiti i nê se v njê mêšati, da tí drúgi nezastávla svoji štímanj v slobodnom naprêdávánji. Nepravíčno bi bilô tákšega hípa drúge na tó nágíbatí, naj svoje vugodnosti na tí drúgi škodo doségne. Tó bi grêšno prestoplênje bilô presbiterškoga pozvánja i dúžnosti. Gmajnski žítek nê

samo ednôk zadavijo i nedájo nje-
mi cvesti tákša skončanja, štera
mesto občinskoga, církevnoga inte-
resa, sebične vugodnosti slúžijo.
Velika škoda shája z-toga túdi, či
se presbiterje na stranke raztrgajo,
v-partáje stópijo i z-gvušni dugo-
vánj kralüvanja, zmožnosti pítanje
narédijo. Agitéranje, nagučavanje,
kortešüvanje je uprav në valón vu
církevnom žítka, pôrgarskoga žítka
ete škodlíve návade je në slobodno
v-svéte materé církev notri prinesti
i tam tákše prebívati trpeti. Partáje
nastávlati vu gmajnaj je grêšno či-
nênje, ár se z-tém podkopa njé
fundament i zničuje právi pobožen
žítek. Kak pri vsakšem dugovánji
i správišči, tak pri církevnom je
strankarstvo nájbole škodlívo. Pri
šteroj gmáni se té beteg skažüje,
tam se prvle ali sledka porúši njé
fundament i zadaví njé dúhoven
ôcvetek, kak na pêsek zozídana
močfna. Naprêidênje, ôcvetek li
samo pri onoj gmáni, ali si bojdi
sv. materi církví jeste i bode, v-
šteroj tak voditelje, kak presbiterje
vu harmóničnom žívlênji prebívajo,
eden drúgoga podpérajó, z-vkúpnov
močjôv, nesebično delajo vu nebes-
kom vinográdi.

Za presbítera tak samo li tákše
kotrige verníkov trbê zebérati, šteri
so z-edne stráni pobožnoga zná-
šanja, nesebični, pravične dúšnevěsti,
nepristopleni; z-drúge stráni pa
neodvíšení, razmeti, zdravo premi-
šlávájóči, ômurnoga držánja, pamet-
ni lúdjé i gmajnarje. Ali tó se záto
nerazmi tak, ka naj té tanáč jedíno
starcov správišče bode, nego vsega-
vêč tak, da ešče mladolétno, nezrélo
si premišlávájóči, previdênja, skúše-
njá nemájóči, naléhci ese i tá se
nagíbájóči, vugíbki, nestáltni, odví-
šení, sebični strankarski, glasno lár-

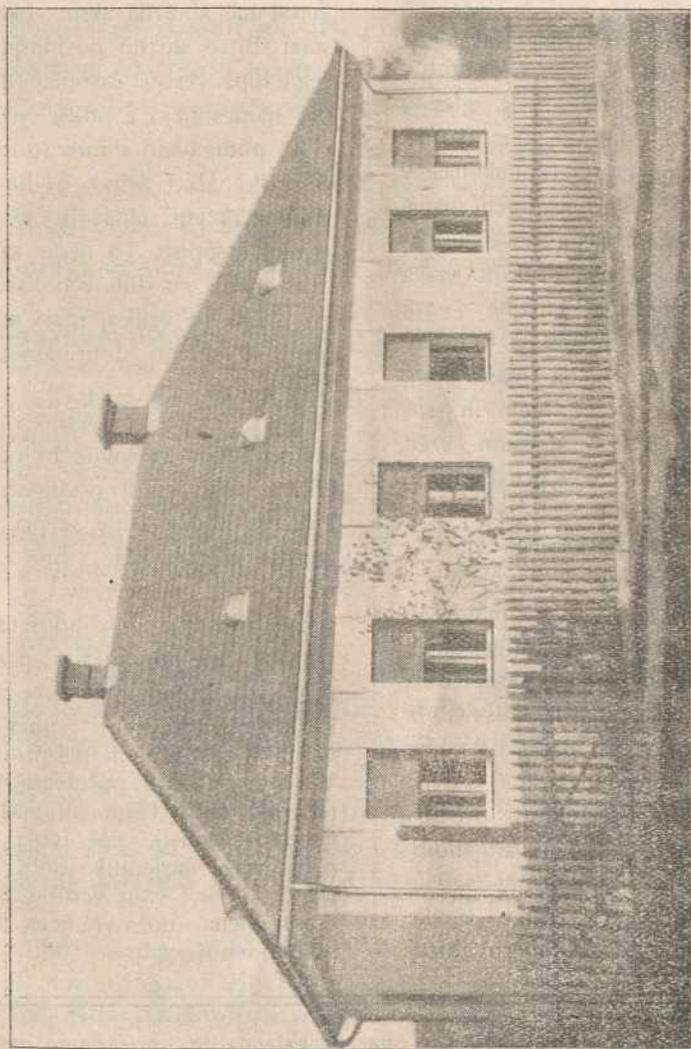
májóči, prázne dúšnevěsti verníki,
takzváni brbrašje (demagôgi) so në
valón na tá města, ár so tákši samo
církevnoga žítka zavérajóči, nemir,
nezbívanje, kôkol sějájóči šatanje,
ki bi vu mótnom radi ribičivali i
sebi márnó díko iščejo. Záto pri
presbíterov odebéránji vsáka gmajna
duplínško pazko more meti, na kak-
še lúdi zavüpa gmajne ravnanje.

Naj bodejo presbiterje vu istini
pêldodávájóči vu pobožnosti, vu
církvé lübéznosti i vu verevrělosti.
Ali verevrělost nestojí samo vu
tom, či stoj nemúdnó samo vu
církev hodi, božo slúžbo rad pos-
lúša. Në samo vu tí zvôněšnji se
má verevrělost skažüvati, nego vu
tí znotrěšnji. Bože rêči vu srdcé
vzétje i obarvanje, Kristušove svéte
večerje rédnó vžívanje, vu famílio
verski pravil, morálnoga žítka i za-
poved notri spelanje včínijo vere-
vrěloga proteštántskoga človeka. Vu
tom stáni pa tó že vse od sebnoga
človeka visí, mogôče znájo biditi
indašnji famílij tradície túdi, štere
obhodijo i plív májo na gvúšne
lúdi, ali pa posebni žítka položáji.
Ka se verevrělosti dostája, je vse-
gavêč tak prav, či církevna občina,
ali si gmajna sáma, kak nasledü-
vanja vrédno postávi pred
verníke; tó pa li tak nájlezê do-
ségne, či tak na církevne, kak na
presbíterska města za čestníke i za
ravnitele tákše kotrige postávi, vu
šteri se té dobre lastnosti gori
náidejo.

Med presbítera dúžnosti i gori-
dánja se nedrzí samo edne církev-
ne občine, ali gmajne, nego poprêk
vsê cerkveni dugovánj podpéranje;
tak zvôn gmajnski dugovánj ešče
vu prvój vrstí z-evangelíčanskov
verov vkúp prikapčena vsa dugo-

vánja i stvári, štera proteštantizem slúžijo i naprê pomágajo. Med tá dugovánja se držijo: gvúšni cêrkevni ôpravic gotovo spunjávanje,

ponúidjenje, na božičnične siromàkov obgvantanje, na cêrkevni nástav goridržanje naturalni i pênezní áldovov pobéranje (na példo: na

Nôvi farov v Domanjševci.

bíblinski vör, ali nadelni šól i. t. v. držánja, verski večérov osnôva, na tákši táljemánje i ôpravke znášati, cêrkvi potrebčím samovolno gori-

vučeníkov oblónanje, i na znôva nastávlajôči nástav, kakši ešče vu gmajni nega, fundâcie teštálivanje i podpčranje, vu kakšojštê formi.) Na

tom prestori se rávno te skažúje ta práva nesebičnost i podpéranja gotovnost, či se pôleg toga, ka na církevna dugovánja obilno aldújemo, po orsačkoj oblasti zravnani i dopústšeni dobrovolni áldovov pobéranja, nevzeme i nezapré vó dobroga srdcá človik. Kakšté je málo álmoštvo, šteao na dobrotivnosti oltár štoj prinesé, je glávno tó, naj se z dobre vôle darúje. Cêloga orsága evangeličanski nástav podpéranje, cêloga evangeličanstva stan potrdjáva i njega ócvétek napré pomága, šteroga dobrôto vžíva toga aldüvajúčega gmajna i tak medseбно on túdi. Na Gustav Adolfa podpornico, na Dijaški dom, na znotrêšnjo i zvônêšnjo míssio dani fillérje se z-interesešom vréd povrnéjo. Pri áldovov prinášanji se nigdár ne spozábimo z-biblié govora: Z-srdcá aldüvajúčega vernika Gospodin Bôg lúbi i blagoslovi.

K-koncovi za fontošno má držati i spoznati vsáki právi evangeličanec svoje cêrkvi štampe, časopise, Evangeličanskoga kalendarija, Düševnoga Lista i drúgi verski napískov pôleg svoje premóči podpéranje. Glávna dužnost njegova je, naj mà pri hiži svéto písmo: biblio, evangeliom, kak vere naše fundament, nadale pismene, molitvene i drúge verske knige. Náimre pri presbiterov hižaj

nesméjo one faliti. Na evang. časopisov napréplačilo pri vsákom presbiteri more zíditi i túdi zíde, či je nê spoj tópe dúše. Rêc se pozábi, odletí, ali písmo ostáne. Dostakrát nás dnévna skrb, beteg zastávi Božo slúžbo poslúhšati, tákšega hipa verski časopisi i knige njô namestújejo i pôleg toga navelki podigávajo dúhovno našo občútnost. Jáko želno bi bilô, naj vsáki církevni tanáčnik si naróči verske časopise. Tó nede samo jedino njemi na dúhoven hasek, nego z-tém vu velikoj meri naprépomága i slúžbo doprináša cêlomi proteštanštvi.

Kak se poprêk očivesno vidi, vere vrêlost se od svetovne bojne mao, (či bär nê povséd) podigáva i náimre eto podigávanje se pri proteštantstvi nájbole káže. Eto podigávanje naša maticêrkev nê samo vrêmena preobrnjenja bôgšemi dúhi i naše vere popolnêšim pravicam, nego vu Lutherizmuša popolnêšem i čilavnêšem ravnánji i gmajn ogvúšaním delovánjem má pripíšívati. Vu tom deli i tí, poštvívani presbiter, nika malo vrédnosti máš. Oča nebeski dopústi, naj tvoja dobra pélđa vrêle naslednike dobí, da se tak ev. cêrkvi vréli verníkov tábor od vrêmena do vrêmena bole i bole povnožáva!

Poštvívane čtenjáre našega kalendarija opozárjamo na ogláse splošno poznáni i priúbleni léčni proizvođov „Thierry Balzam“ i „Thierry-ovo Centifolijsko mást“ (za rane), od apoteke „ANGELA ČUVARA“ Adolfa pl. Thierry-a nasled. Pregrada št. 61. (via Zagreb) Savska banovina. Točno vidi klišêrane ogláse (ogláse z zákonsko zaščitením znákom v našem kalendariji).

Naše sv. materé cérkvi príšestnost.

(Z-Luthera 1931 leta kalendarija poslov. F. J.)

Zôbston so nam preganjali dühovnike vu gálj robstvo,
Zôbston so poslali na nás divjàka Karafa vojsko,
Zôbston so trêbili vö naše cérkve vrêle očáke:
Nê so mogli vgasiti zvêzd naše vere práve.
I dnesdén tüdi lahko vužigajo pod nás grmáde,
Na rokàj bi nam lahko cinkale šprinjice železne,
Lehko bi znova brúsili hohàra velike bàrde:
Z-pregànjanjem nedoségno nikak svoje rúžne zmáge!

Napáda, sprevája nás bár več stotin lét siromaštvo,
Nê smo vživali mí nigdàr višje oblástvi àlmoštvo,
Ali obilno je tekla v-srdcáj vadlívánja vrêlost,
Jedino tá je bíla naši cerkvéo i šoléo krepkost.
Vu svéti ideov slúžbi od začétká mao stojímo,
Kínčnosti ino précimbe, té mí nepotrebújemo,
Rêč Boža i ev'geliom je naše stàlno bogástvo:
Za volo siromaštva vu cáglosti nepomenkamo!

Znotrêšnji neprijàtelje se i med nami tüdi náidejo,
'I tí si tüdi tákši, či ti je srdcé nemàratno; —
Vu kom krepka lütaranska i stàlna vera prebíva,
On nemre bidti mláčnoga, nego toploga prebítka:
On svoji očákov vere neostávi, nepovrže,
Spêva, moli, trpí z-nami ino za njô se bojúje.
Jeste ešče, kí pred „Bálom“ na kôlina nepoklekne:
Za nemàrnosti volo náš drági Šion nevesne!

Nebojmo se, ka bi naše svét' materé cérkvi ládja
Se vu príšestni vihéraj vtonila i obhájala,
Naš Šion Gospodna zmožnost vodi, čúva, varje, bràni,
Na Njeg'vo rêč se vihérje vtihšajo i môrja váli.
Med vihérmi je naràsla mati cérkev tak velíka,
Da ni ogen, ni povôden njej nemore škôditi nika.
Z-vsov pogübelov batrivno zôči-vôči obstojímo:
Z-nami je „Mešter“ verníkov, zničíti se nepústímo.

Pripověst od trê prstankov.

Saladin babilonski sultán je za volo se približavajôče bojne od môdroga bankár židova pêneze nameno na pôsodo prositi. K-sebi ga je pôzvalo i pred njega je dao tô pitanje, štero vadlûvanje drží on za to nájprednjêše : židovsko, mohamedánsko, alí pa krščansko? Bankár, ki se je pod tém pitanjem mreže, gjelíne sómno, je z-ednov fabulov odgovoro sultáni. Vu ednoj familiji je oblást familie vsigdár vu onoga rôki býla, komi je glavár eden lêpi, drági prstanik dao prêk. Prigôdilo se je pa, ka je eden glavár trí jáko vrle sní meo, kí so vsi spodobni i vrédni bíli, naj je za sehom za glavára postaví i vsi so prosili oço, naj njim prêk dá

oblást. Oča je skrivomá ešče dvá táksíva prstanka dao naréditi i vsákomi síni je ednoga-ednoga skrivomá prêk dao. V-tô formo je zdá neznáno bíló, šteri je te istinski ôročník? Tak je tô túdi z vadlûvanji — je pravo bankár. — Vsáki verník svoje drží za to právo, alí štero je z istinom to právo, je ešče nê posvedočeno. Sultán vidôči, ka se je židov kak prílično rêšo mreže, se je žnjim lepô vöpoglíhao i dôbo je od njega túdi posojilo i za prijátela ga je vzéo. (Tô fabulu je pravo Stojadinovič ministerski predsedník pri verevadlûvánj ednáke slobodščine gôvori v-Belgrájskoj skupščíni 1937. jul. 9-ga. „Bácskai Napló“ 1937 l. 189 štev. 3. stran.)

Cigána zavítost, jálnost.

Povido se je cigáni eden lêpi konj, tečas je nastregávo, žmirio za njim, dokeč ga je med skrepcé nê dôbo i k-sebi nê včekno. Alí sreča, na pamet so vzéli, ka cigán cíla za konja i pazili so na njega. Zanjim so se tirali i dojšli so ga i pred sodca postavili.

Sodec je toti nê dvojio, ka je konja dugovánje tatvíja, alí dônok je cigáni — vênda li za šále volo — slobodščino dao, da se naj bráni, či se more.

— „Ah! — odgovorí cigán, tô je meni jáko lehko, gospon sodec:

Jas sem štetoga konja nê vkradno. Jas sem se po kolníki vu lôgi sétao i konj je prečki ponjem stôpo. [Či sem se njemi naprê trô mímo idti, teda me je vjo, či pa odzaja, te me je brsno. Da sem se ga ni naprê, ni odzajaj nê mogao ognoti, prêk njega sem probao skočiti. Ah, jaj! na nesrečo: na njega sem spadno i bēžati je začao z-menom i lehko bí me v-Môro odvlêkao, da bi me na dobro srečo eti pošteni gospôdje nebi dojšli, i žnjega nê zdignoli íno pogúbeli me rêšili, za štero sem njim jáko zahválen!“

F. J.

Česti, ali služb zberanje.

Dijaški žitek je veselí,
Či se nê trbelo včiti,
Mesto včenjá vadljariti,
Labdo brsati, manjáríti,
V-mozi. v-gledališče hoditi,
Vse násladnosti vžívati,
Staršov trúde zapravlíti,
Tô bi bio pač jáki žitek,
Dijákov lúšen prebítek !

Komi se je telko včiti,
Desét, dvanájst lét mantrati ?
I po tom vnôgom trplénji,
Gda bi že meo k-cíli príditi,
Brez' nikoj — brez službe státi,
V-ti „neposléni“ réd príditi ;
— V-našem kritičnom zivlénji,
Da tak teško k-slúžbi príditi,
Nišče nevê, ka se naj včí,
Da količkáj slúžbo dobí ?

Či so bâr vse slúžbe lôše,
Malo je masní, — vse krôpne,
Dónok nedobí žnjí vsáki,
Kí je na njé pripravleni.
— Ka naj tákši činíti má,
Kí brez' svojega bina,
Mogao ostáti brez posla
I nedobí sebi dela ? . . .
— Nečúdíjte se, — či se dá
Vu proletárov nároča ! . . .

Vsáki pripravleni se tere
Príditi vu slúžbo držáve ;
Pri njê lôši jaslaj bidí
Je lí bôgše vu stálnosti,
Gde ga k-koncovi pénzija
Na stáre dní čakati ma,

Privátne slúžbe so bôgše,
Ali túdi nestalnêše.

Či vu rokáj máš maturo,
Česti zebránja nálogo
Je Gusti diják vózbrodo,
Gotovo predté' postavó.
Pôleg té si lehko zberéš,
Štero si zvolíti sam ščéš.
Vu njê boš pošteno živo,
Čioš jo spunjávao paščlivo !
Níže jo más popisáno
I pred tébe postávléno :

I.

Farara čest nêhvalna,
Nájvečkrát nema dohána ;
Štôla, pláča i kongrua
Je žalostno tak premála :
Z-dobrim žalódcóm kongrnální
Nebi mogla konkurální.
Tô čest bi lí tak na sé vzéo,
Či bi naednôk púšpek bio.
Farar nema nika drúgo,
Dosta kníg, familjo velko.
Za tó-se je pač nê vrédno
Dvanájset lét včiti vrélo.

II.

Oficerje vu kasárnjaj
Ino vu svekli kavárnjaj,
Pa vônê na promenádaj,
Nájbole pa vu theátraj :
So veliki, svetlí gospôdje,
Što je vídi, čúdíje je !
— Ali, da je nê vse zláto,
Ka se vídi sveklo, drágo,
Nájveč jí vu dugê plava
Pogrodženi do šinjeka.
Komaj čàka, gda pá príde,

Méseca prvi dén zide.
Nê ga je sram od pucera
Na pôsodo prositi novca.
— Tô je cifrasta nevola
Ino zakrita sramota.
Neželém je ni kôštati,
Tém menje jo pa znášati.
— Či tak, ka nê rávno za tô,
Kaj bi se zgoditi znalô :
— Jaj ! — ednôk viditi bojno —
Strêlilbi mi v-lačaj lúknjo.

III.

Školnik, profesor je sirmák,
Čemerí ga vsáki diják ;
Kakšísté veliki bedák
Trdí, ka profesor nimák.
I kak zàvec na zeljišči,
Pri knigaj sedí i se včí.
Pred vrêmenom spoj obstará,
Opišlivi, pogléd zgúbi ;
Za hrbtom sprevêdni fulki,
So húši, kak divji turki.
Vso húdôbo vò zbrodíjo,
Na vse kraje ga norijo.
Dosta prenežrêli heccov
Činjó z-húđov jálnostjov
I kelko ti odrašeni,
Kí, kaj znà čteti. písati,
Pogovárja, dojžinêra,
Profesora kritizêra.
Či je míli, popústlivi,
Ali ômuren, sigurní,
Dijáki se neščo včíti,
Vsigdár je on krív sekundí.
Vsáki, koga poplat srbí,
Nojêtje, ali vlás bolí,
Nanjem gêzdi, norêári ga,
Kak spravitel' vsa húđoga.
— Nê dávno sem ešče mislo,
Lêpa čést je profesorstvo, —

Že mi je nê trbê nikak,
Neščem bidti norcov nimák !

IV.

Doktor túdi neščem bidti,
V-noči, vudné z-dômi idti,
Kelkokrát ga z-sna zbúdíjo,
Z-tople postelé zgonijo.
Jas dober nágib mam spatí,
Nê betežníke glédati.
Či je bár z-šoršom zad'volen,
Nikomi nê podgovoren,
Ka je prinjem velka znanost,
Jas jo držim za níčestnost.
Malo šláta, kloncka, brodi,
Betežníke za nôs vodi,
Recepte tak dugo píše,
Dokeč páciens od sébe
Neozdrávi, ali vmerjé
I grob ga v-sébe nezapré ?
— Doktor tú veke neživé,
Prvle, sledi túdi vmerjé !

V.

V-hladnoj sénci hodi logár,
Nebodem jas železničár !
Nelúbim dinú, ropása,
Nê vnôgoga kriča glása ;
Tam pa vsigdár jeste lárma,
Fúčkanje, hrabuka kvárna ;
Z-pôtniki, lúdmí pernjeti,
Od nesreče se bojati,
Vuvsem táli réd držati,
Dosta se i tá drkati,
Rédno se nê vónaspati,
V-hici, mrázi v-slúžbi bidti :
Je mojmi zdrávji na škodo
I têli na mantro velko.

VI.

Notáriuš, pamet i pero vési,
Či ga glédam, sem njemi nevoščéni,

Náimre, gda tam vönê v-peovnici,
Si po svojoj vóli prebéra v-litri.
Rítar, ešküdt, čós, bakter, ord'nánc
[veški,

So vsi navküp né takši píveci velkí.
Ta slúžba bi me k-sebi prikapčila,
Či né bilô račúnanja telkoga :
Vküpdávanja, vöjemánja, tálanja,
Povékšávanja i vnôgo písanja !

VII.

Na pošto se nit' nezglédnem,
Trpeti je nikak nemrem.
Grdo, fajtno, kmično gnêzdô,
Pošto šorš je sklisko kolô . . .
Ka v-písmaj gjé, je né vidno,
Glédati je né návadno,
Vu bankaj je sküšávanje,
Na húdo zapelávanje ;
Zná ga náležnost spelati,
I koperto gor' vtrgnoti,
Písem skrovnost razglásiti,
Ali za banke ségnoti :
Ga z slúžbe brš vólúčijo
I na hladno not' zapréjo !

VIII.

Logár bi bio z čêle vôle,
Ár rad jém divje pečénje,
Ali tê tátni púkšarje
Prído, kak nočni rôparje,
Nevédno, al' samí radí,
Na méne bodo cílali,
Mesto fizóna, jeléna —
ino divjega kanžara,
Kak baka me doj strelíjo,
Tam me nihájo, povržejo
Med grmôvjem, na čistíni :
Što bó za tó podgovorni ?
Što bi bio na cêlom svêti,
Mesto méne v-mojem mestí ?
Što bi ono velko škodo

Z-toga zhájajôčo vrno ? . . .
Logár bidti, v-lôgi preidti,
Neščem za cêli svêt bidti !

IX.

Ka naj bodem tak ? — fiškáliš ?
Tô je túdi slab armáliš.
Pa ji je túdi teliko,
Trikrát več, kak bi trbelo.
Z-paragrafi se brigati,
Ka nega vnjí, v-njé zlagati,
Z-klientmi se pogájati,
Bêlo na čarno spravičati,
I pá čarno poravnati,
Mesto drúgoga lagati,
Protivníka skvarjúvati,
Tožbé, sôdbe preiskati,
Zaman appelálivati
I tak tožbe vlêčti, vlečti :
je né v-moj žalôdec valon,
Tô prevídím i dobro znam.
Kajšté drúgo si zeberém,
Fiškálištvi doli povém !

X.

Dobro je vérvstva čestníki !
Kakti špáni i dvorskomi.
„Z-Bôgom“ — povê vsemi znànji,
Puši, kadí med bérešmi.
Cêli dén drúgo nedela,
Krêga se ino preklinja.
Pláče, kelko šcé si vzeme —
Tô tak právijo : ka krádne.
Nígdár njemi nič nefalí,
Ár si on sam sebi delí !

XI.

Vídite tak práha síni,
Prêkmurci ino slovinci,
Či ste né celô pretôpi,
Čést, slúžb prebránja pôti,
Kak je tó vözbrodo Gusti,
Jo máte nasledúvati.
Vsém Vam srečo želém srdcá,
Naj Vam jo Gospodin Bôg dá !

Flisár J. vp. vučitel.

Ka nasledüje za pijanostjôv ?

(Z-Luthera društva knig poslovenčo F. J.)

Pijanost je človeka i naimre krstšanskoga človeka edna najružnêša i grešnêša návada, pôleg štere se človek spozábí z-svojega nebeskoga pozvánja, vò se obrné z-človêstva i približa se k-nêmoj stvári i ešče od té odürnêši grata.

Eden môder je nasledüvajôca pitanja postavò pred nás i tüdi odgovore dao, ka vse prídejo za pijanostjov, štere z-pijanostja sebi i tim svojim na kvár hitro doségnemo, z-trêznostjov pa sebi i tim svojim na hasek i díko odvrnémo i obarjemo si nebesko bláizenstvo i ogvüšamo vekivečen prebítek vu nébi.

Eta pitanja i odgovori so nasledüvajôci :

1. Či bi vsigdár rad žeden bio, te boj pijánc ; ár kêm nagostê i kêm več boš pio, tébole boš žijao.

2. Či vsa dobra namenjavanja vò ščeš sebe strêbiti, boj pijánc ; teda zadobíš, ka si želo.

3. Či ščeš kôdiš grátati, boj pijánc ; zagvüšno ti žebke prázne ostánejo i neboš meo nikaj.

4. Či tò ščeš naj ti ti tvoji gládüjejo, boj pijánc ; Tô ti sprázni kámro i peovnico.

5. Či ščeš, naj te drúgi norijo, boj pijánc ; teda do te lahko norili.

6. Či ščeš, naj te okrádnejo, boj pijánc ; tak se tóvajge leži k-tebi približajo.

7. Či bi rad trêzno pamet zgübo, boj pijánc. i vse dugonê boš norêši od stvári.

8. Či samovmorec ščeš bidti, boj pijánc ; pijanost te zagvüšno hitro správi z-etôga svéta.

9. Či želêš, naj vsáki zná tvoje

skrovnosti, boj pijánc ; i tak ti sam njê vòspovêš.

10. Či bi nêsteo krepek bidti, boj pijánc ; té močen neprijátel te hitro v-tla vrže.

11. Či na starost vu siromaško hižo želêš pridti, boj pijánc ; tò je ji že vnogo spravilo na té šorš.

12. Či na bremen ščeš bidti drúgim, boj pijánc ; tò te hitro drúgim na bremen správi.

13. Či ščeš odüren bidti drúgim, boj pijánc ; pijen človek je odüren i gnúsen.

14. Či tüváristva peštiš ščeš bidti, boj pijánc ; ogíbalí do se te, líki se peštiša ogiblejo.

15. Či ščeš, naj ti čelo prebijejo, čon-te zlámlejo, ali pa zaprêti ščeš bidti, boj pijánc ; vsa tá se hitro znájo z-tebom zgoditi.

16. K-koncovi, či pogübiti ščeš dúšo, boj pijánc ; doségneš, ka në samo vu têli, nego i vu dúši boš pogübleni.

Té 16 pitanj zdâ že vzemmo vküper i pitajmo : **ka zgübí i ka dobí te pijánc :**

I. Zgübí : trêzno pamet, príličnost, telovno môč, lepoto, pêneze, dober nágib i ka je največ : dúšo.

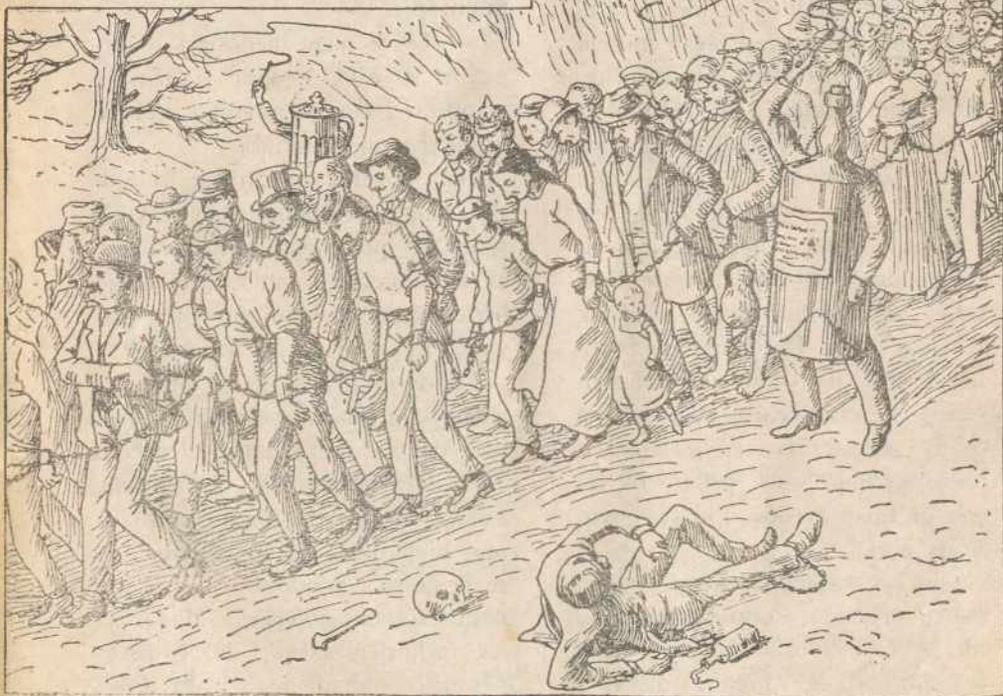
II. Dobí : ka de vsigdár žijao, ka do lüdjé ga doj glédali, odürjávali, vsákomi de na bremen, oblást ga pokaštiga, notrizapré ; či se vòoslobodí v-pijanosti znôva hüdodelstvo i nečlovêstvo bode činio, ešče se i od vmôrstva nestrsne, — za šterim ka čaka na njega ? vòza — gaoge. Vnôgi pa ešče od pijanosti odnorêjo i v-tí blódni, v pámeti zmêšani hrambaj dokončajo svoj nesrečen žitek. Pijančarov deca

od starišov vnôge betege örokújejo, šteri se dostakrát pri késni njihovi pohodnikaj skažújejo, kakti: slabost i neosnovlenost tēla, slēpost, žalôdca i plúč beteg, blôdnost ali kmičnost pámeti, nezdravo govorenje itv.

Z-naprédáni se vídi, ka vse kare pijánc zgbúbi, ali dobí, je vedno dôb grozno. I veliko pravico má Ežaiáš prorok, ka na 24-tom táli 9-tom v. právi. „Jaj onim, kí za-útra rano stánejo, naj se razveseljávajo i pijančívajo do večara. Jaj velkím vínápívcom i onim, kí so skrbliví vu natákanji pijanavne pítvine! (Ežaiáš 5, 21—22.) Te môder Šalamon král túdi vrêlo opomíla, naj se pijanavne pítvine varjemo, gde tak píše: Nikákím je jaj? Tim drúgim pa oh jaj? Nikím vgánjanje? Pá drúgím tožba; nikákím brezi zroka raue? Nikím ôči potemnēnje? Pri gregledávánji vína neglédajte,

kakšo dlako káže? erdéco ali drúgo i či se iskri vu pehári? Ár nalehci doj odtečé i k-koncovi, liki kača vjé i z-čemérnim žalcom osmrti. (Preg. 23. 29—32.)

Záto nás túdi pobúdjáva Pavel apoštol (k-rimlancom písanom listi 13. táli 13 i 14 v.): Liki vudné, pošteno hodmo, nej v-oblosúhosti i

pijanosti; nej v-postelnicaj i v-hotlivostaj: nej vu njevki i nenávnosti. K-Galatancom pisanom listi pa (6. 7—8.) etak píše: Neblóдите: Bóg se nedá osmejávati, ár ka koli sēja človek, tisto bude žeo. Záto, kí sēja na tělo svoje, z-těla bude žeo skvarjênje. Kí pa sēja na dŭh, z-dŭhá bude žeo žítek vekivečni.

Pijanaven človek tŭdi med one slíhší, kí samo těli živéjo. Dobro bi njemi bilô si premisliti, ka vu kak velkoj nevarnosti se vrtí vse tečas, dokeč pijanstva neostávi. Ka světo písmo právi, je vse istina i spuni se nad njim.

Mogôče bi najšao pítati: Kakda se mi je osloboditi od pijanosti gréha? Na tó je samo eden odgovor mogôče dati. Edno pôt, eden tanáč dati i té je ete: Zglední se na Jezusa! Moli se njemi etak: „Gospodne, smilŭj se meni! Daj meni mŭč, da se zadržávati morem i trézno živeti.“ Naš Gospodín Bóg nešče nam pogŭbeli, i záto nás z-svojov světov rečjŭv trŭšta vu Jánoša evangelioma 3. táli 16-tom veršúši: „Ár je tak lŭbo Bóg ete svět, da je Siná svojega jedinorodjenoga dao, da vsáki, kí vu njem verje, se neskarí, nego má žítek vekivečni.“ K Timotheusi pisanom 1-vom listi na 1-vom táli 15-tom veršúši pá etak erče: „Verna je tá reč i vsega gorivzétja je vrédna: Ka je Kristuš Jezus prišao na ete svět grěsnike zveličávat, z-šteri sem jas te prvi.“

Oh, kak trŭštapuno je tŭ znánje, ka što se z-verov obrné k-Jezuši, se zdrží. Tŭ je tŭ oslobodi se od hŭdi náklonost i od grěhov robstva i

živé k-člověki, k-božemi sinŭvi priměren žítek, ne gladŭje, netrpí več sŭkešine, Boží blagoslov je nad njim i nad timi njegovimi; prebíválišče njegovo je míra dom, srdcé njegovo Boža hiža. Takší človek je nezgovorno blájženi. Eto blájženstvo vsáki nalehci nájde vu Jezus Kristusi. Paščimo se záto zevse močjŭv k-njemi, k-našemi zdržiteli, k-gosp. Jezus Kristusi!

Tŭ se mené nedostája!

Vu světom Louisi, v Ameriki se je zgŭdilo, ka je missionárius (dŭhovnik) pred ednim bogatim, vu visikoj stávi bodŭčim gospŭdom gučao od mertŭčlivoga, tréznoга živlěnja i njega vrédnosti, proso je toga gospŭda, naj bi on tŭdi notri stŭpo v-mertŭčlivo drŭštvo i tak naprě pomágo mertŭčlivoga živlěnja dugovánje.

— Tŭ se mené nedostája — odgovorí te veliki gospŭd i z-tém se je obrno i tam je povrgao vrělo se trŭděčega missionáriuša.

Hja, ti veliki zmožni se trŭdijo, gde zláto, i vrédnost trbê vu vršáj správlati, přednjosti náslad vživati, ali te nesrečne, zablodjene svoje brate na dobro pôt spraviti i povodjávati: „Tŭ se njí nedostája!“

Na drŭgi dén se je v-hintŭví, z-parádiškim ínašom pelao vŭ k-železnice stališči, pred ženo i dvě čéri. Železnička nesreča se je zgodíla, vlák je nê prišao. Ali on prestráhšeni bi li hitro se rad tá tiroo, gde se je nesreča zgodíla. Ali nê je dobo zŭsebnoga vláka. Mogao je tak razburjeni čakati, dokeč mesto nesrečno obhodjenoga vláka drŭgi

nepride. Ka se je i kak zgôdilo, je nikši glás nê dâni dale.

Na drúgi dén z-kamenoga vò-gelja vagôna vòdenejo žené i edne čéri mrtvo têlo, to drúgo čér pa na pò mrtvo prinesé vò eden železni-čár. Tô se je že dostájalo toga bo-gatoga, velikoga gospôda. — I ka

je bío zrok toj železničkoj nesreči? Ništerna kupica palinke, štero je eden, od onoga mesta na 50 mil zemlé daleč bodôči železnički čestník več doli pognao po gúti, kak bi trbelo.

Što tak smê praviti, ka se mer-tüčlivosti dugovánja naprê pomagati: njega nedostája?!

Povrno sem se vu kúhnjo.

(Nôta : Befordultam a konyhába.)

Povrno sem se vu kúhnjo,
Da bi si nâzgo na pipo :
Tò je tô, nâzgo bi si jo,
Či že v-njê nebi gorelo.

Vu pipi je tak gorelo,
Nê sem šò za toga volo :
Zâto sem šò, ár sem vído,
Tam notri lêpo deklino.

Kúрила je srdce moje,
Drva so z-plamnom gorele :
Kapa ešče njénvi okê,
Kak sta se žarile obê!

Jas jo glédam, ona mené,
Malo falí, ka me zvercé :
V-pipi mi je ogen vgáso,
Srdce mi njé gléd ozáro!

Správod naj pošteni bude.

Vu Péceli je vòpremíno Nagy Števan katholišanski človek. Vdovi-ca je ednoga kalavinskoga sòseda oprosila, naj ide k-plebánoši i zglá-si mrtelnost i naj si pogovori žnjim, kakšega hípa bude pokopálišče.

Sòsed se pred plebánoša postávi i naprê dá, ka je Nagy Štévko vò-premíno i trbelo de ga tá pohrániti.

— Že doprinesém, — odgovo-ri plebánoš, potom ga píta :

— Kakši sprévod želêjo? Kak so stáli vlasjé na Nagy Štévki?

— Bogme nê jáko gladko, právi sòsed.

— Teda zagvüšno pròsti spré-
vod želêjo.

— Prosim, kak je mogôče, kak

nâjfalêšega.

— No dobro je, sprévodim ga v máloj srakici.

Sòsed se ponízno nakloni i od-hája. Komaj, kak do vilice kükla pride, stáne, malo si premišláva, poberé se i z-nôva pred plebánoša stáne.

Kak ga plebánoš zaglédne, ga nasledüvájôč obercé: No, ka ste pozábili, prijátel? Té pa sramežlívno odgovori :

— Li samo za toga volo sem se nazâ povrno, ka či bár je Nagy Štévka familia vu sùkešini zaostála, naj zâto na sébe vzemejo, prosim ji ponízno to dugšo srakico, ár neva samo midva samá na sprévodi.

Krátke zgodbe hérešnji možôv.

I. Ferenc Austrije casara, Vogrskoga kralá dühovnoza- vêden govor.

Od prvoga Ferenc je znáno, ka je në bio Bôg zná z-kak velikim dühôvnim talentomom nadárjeni. Ali záto je pa dônok po hištôrije pisátelaj ništérni njegov zrêli govor gori zamerkaní.

V-1820-tom I. okt, 20-ga so od poprêšnje nemirovnosti i nezadovolnosti deklamálivalí Peštvármegyôva poslanci. I na tó je prej pravo I. Ferenc nasledüvajôci i með lüdmi se vrtéci govor: „Totus mundus stultizát.“ Po slovenskom: „Cêli svét bolondüje.“

Ali nika drúgo je túdi pravo té bojzálivi, vu sébeskrití, reakcionáriški I. Ferenc král. — Njegov brat, ki je presvetšeni, slobodnoga mišlénja i civilizácie želen môž bio: Jožef, Vogrskoga orsága nádor, ki se je trikrát mogao ženiti i vse trí žene so, štero je pred Habsburgskov famíliov vónapovêdani grêh bio — krivoverkinje, tó je tó, në kaiholičanskoga vadlúvánja bilé. I nádor je od ni edne në želo, naj bi se spovêdala.

Ta prva žena, Aleksandra Pavlova († 1801) je rusoska právoslávne vere bíla, ta drúga, Hermina († 1817) kalavínkinja, ta tretja pa Mária Dórottya († 1855) je pa uprav vrêla evangeličanka bíla.

Od té tretje žené je prej pravo I. Ferenc král svojemi brati: „No, za té žené žítka, drághi moj brat, bom se že jas túdi molo; ár či ti i tà túdi náide mrêti, zagvúšno de ti ta štrta židôvka...“

Zamišleni Ballagi Mór.

Toga velikoga, môdroga Budapeštinskoga hirešnjega uníverze profesora i pisátela zamišlenost je počêla orsági poznána bíla. Dosta šálni anekdôt i pripovêsti se je gúčalo i písalo od njega, náimre po Cêkušovej Bauhofer Vilmi ino ešče po lasnom njegovom síni Aladári. Z-šteri je eta nasledüvajôca túdi gorizamerkana:

Ballagi Mór je ešče v-Kečkeméti bio profesor, gda se njemi je Aladár sin narôdo. Máloga síneka je ednôk mati na náročaj vu profesora písárni čičkala, gde se je oča pôleg návade svojega pisátelstva vrêlo obravnávo i në dosta mislo ka ga žena vu deli zastávla i môti. Vu písárni je bio eden velikí omár, na A, B, C dêle raztálani, vu štere je profesor pôleg zdržetka segô meo svoje pisátvi dêvati, tak ka gda je kaj šteo naprê vzéti, je včasi znao, v-šterom prečnejki je položeno.

Zgôdilo se je pa, ka je gospá nanágli v-kúnjo mogla idti za silnoga dela volo i je právla možê:

— Prími, moj drághi, malo etoga síneka, ár hitro v kúnjo morem hítiti i z tém v-plenice povitoga bábeka vu očé rôke potisnovša, je v-kúnjo šla za poslom.

Gda se je tak za pô võre nazá v-hízo povrnôla, môž je že pri stôli sedo, globoko se vtonovši vpísanje.

— No, tí si že pá... Gde je pa Aladár?

— Aladár! — se je zdrafao zamišleni vučenják — i píta kakši Aladár?

— Tvoj sin!

— Hja... istina, istina, ali kak da naj jas znam? Vêm si njemi tí mati!

— Ja vé sem ti ga pa v rôke dâla.

— Meni? v... v moje rôke?

Z-tém se okôli zglejújeta i na pamet vzemeta, ka se bábeka bêli povij v-omári vu „A“ prečnjeki vídi.

V-zamišlenosti, gda njemi je bábek v-náročaj zadržêmao, ga je oča lepô v-„A“ prečnjek položo, k-stoli si je seo i pá se je v-delo vtono i gda je mati nazáj prišla, je že nê znao, ka je bilô na njega zavüpano. Aladár síneka je liki kákšo akto v „A“ prečnjek položo i sploh se je spozábo žnjega.

Gyurátz püšpek i eden čizmár vu Pápa vâraši.

Gyurátz Ferenc, kak mládi Pápe vâraša evang. dühovnik je vogrsko oblêko i na sveklo zbiksane, na mêh zgrbane črêvle noso. Ednoga hípa je čizmár, ki je vrêli poslúhšávec i verník bio toga od vsê poštüvanoga i lüblênoga dühovnika, eden Lajosy imenüvani zavêdnoga občütênja májster, z vedrnim obrázom prinesao domô že naprê zravnani pár črêvlov, štere je kak remekno delo šteo notri pokázati ino se preštímávati žnjimi pred dühovnikom.

Dühovnik záča probati čizme, obüva si je, ali nikak se ne pripravijo k-nogam. Têsni so, prestrani, tiščíjo i Bôg vé, ka ešče. Bár je njemi nájbole žao, ali dônok je nazâ more dati, ár jí nebode mogao nositi.

Hirešnjega člzmára renomej je črbino dôbo i záča prositi dühovnika, naj ga neošpota, naj njemi ne želê škode; potrdjáva, ka se že navádi k njim, ali pa čizme k njegovim nogam i tak de je že lahko noso.

Dühovnik se je toga nê vüpao trôštati, prisiljeni je bio čizme odvržti. Ali té političen šujster, poznavši dühovnika natüro, je nê popüšto, erkôči:

— Visiko poštüvani gospôd dühovnik, naj mi nezamêrijo: vém predga tüdi ne vdári tak vsigdár vö, kak bi človek želo i poslúhšávci se dônok k-coj privádiyo.

Gyurátz dühovnika je té zaviti, odkrito batriven odgovor nečákano genó. Oumurno je v-očí pogledno toga političnoga člzmára, nika malo si je zmislo, naprê je vzéo mošnjô i vö je plácao čizm cêno. I z-etimi rečámi je odpüsto člzmára:

— Drügôč pa, prijátel, nê z-lampami probaj tvoji rôk črbino vö zbrústiti!

Gda je Gyurátz tó prijátelom pripovedávao, je pravo:

— Prijátelje, té čizmár je tak veliko pravico povedao vö, štero sem jas mogao honorêrati.

Gyurátz püšpeka je vsáki, kak odličnoga govornika poznao i dônok se je tó pripetilo žnjim. Ka mámo tak mí, tí ovi dühovniki k-toga člzmára pravici praviti?

Kokôtov boj.

(Z-1930-toga Lutherovoga Kalendarija.)

**Meo je gospon farar ednoga kokôta,
Nemo pravo dosta, — na meter velkoga.
Té velki kokôt je vsáko ütro rano
K-ректорovim leto, kak je gori stano,**

Rektora kokôta skúbao, klükao, plôdo,
Tô návado je ni e'n dèn nê zamúdo.
Gospon rektor je tô vse mirovno trpo,
Z-ednov rečjôv se je nikomi nê tôžo.
Ali v-en nedelo, kak je gori stano,
Znábidti je z-lêvov nogov na tla stopo :
Se je notri zmêšao vu kokôtov bojno ;
Pa bi bogše bilo, či bi zdâ v-nedelo
Edne svête pesmi spopêvao njé noto ;
— Popáadne en kamen, na kokôta cíla,
Lüčí i zavádi vu nogo kokôta,
Štera se je bogme potrla sirota. —
Hênjala je bojna, vítéz kokôt plantá,
Z-dvorišča fararca vse to britko gléda,
Vu srdci se zburka, grozno se čemerí . . .
K-farari vu hižo beží, glasno kričí :
»Jaj, jaj, jaj, jaj ! Moj Bôg ! naš kokôt je totá !
Edno nogô sirmák splôh prêk potreto má !
Té prekléti rektor, njemi jo je potro,
Kak ga je z-kaménčkom vu njô divjâk lüčo !
— Ali zdâ se ednôk na peté postavte,
Što ste ? — Ka ste ? — Rektori pokâžte,
— Tô je pero, papèr, píšte njemi, ka de jaj !
Či kokôta cêno neplâča precí zdâ !«
Sebè ponížati na telko nedajte,
Od toga zbožnjâka, rektorove fajte !
— Farar píše písmo, z-malo redôv stojí,
V-koperto je dene, slúžkinja žnjim beží.
Rektor písmo odprè, dobro v njem nemísli.
Kak je zâča čteti, eto vu njem vídi :
„Poštüvan vučitel, navêčar prídte k-nam,
Vmorímo kokôta, fâjn večèrja bô nam !“
Farar i rektor sta si dobra ostala.
Potrošen je kokôt, — bíla dobra vola !

* * *

Ví cèrkveni slugi, dosta ji Vâs glêda,
Zburka se občina, či nêmate mèra.
Tô fabulo mi za húdo nevezemite :
Bole na Jezusa rêč vsigdâr mislite :
„Naj nezâide sunce, kak se pomiríte !“

F. J.

Ženitvi, ali k-môži idênja potí.

Humoresk.

Poznao sem ednoga prijátela, kí se je vu cêlom svojem žítki interesêrao od ženítvi. Zbrodjávo, ziskávaó je one potí, po šteri tak mladénci, kak devójke prídejo, ali pa bole, notri se naprežéjo v-ženitvi járem, šteroga do smrti morejo nositi. Iстина, ka je on nê meo sreče v hižtvo se zaplesti, dô smrti je stári junák ostao, ali dosta féle pôti je skúso i naišao, po šteri se mladénci i devójke, kak múha vu pavočino, zapletéjo i zamrežijo. Ni ednoj devójki se je nê posrečilo, ali bole, nê ponesrečilo, ka bi se v-njega poteknola.

Poprêk se tak prâvi, ka se hižtva v-nêbi zvêzejo. Tô je zmetno verovati, ka bi ta nesrečna, vrêdnost i pêneze zganjajôča hižtva, ti nebeski protežêrali i podpêrali!

Pôleg mojega previdênja i prezamênja, — neglédajôč na vu novinaj glâšena, reklâmnâ i po hištva agentaj sprâvljena hištva, štera so vu vezdâšnjem vrêmeni nê „rêdka sredstva“, — se pôleg pôrgarskoga položâja i stave, ràzločna hištva nasledúvajôč vézejo i postavljajo v-žítek, kak tô obri imenúvani stári junák naprê dá pri hištv zvêzanji svoja spoznanja i skúšenjâ; štera jas, kak svétoga hištva vrêli prijátel v-Evangeličanski kalendarí notri dam djâti. Mogôče, ka ešče neoženjeni mladénci i devójke, kí ete redí čteli bodo, njim malokaj haska vzemejo.

Sport zgânjajôči junák, telovadec pêldo denem na vékše notri skoči vu hištvo i či na pamet vzeme, ka se je vkano, poberé se i odskoči.

Štrumí (nôgavic) plêtkinja „zapleté“ svojega gavalêra i tak prilično plête

svoj vlák, ka se več nevolák nemre odplesti i rêšiti.

Prôtomi ribič vôrazprestré vlák i či se njemi neposreči zlâto ribico zgrabiti, z-pesnicov se v-čelo dúne, sebê drží za štokkfisch-a.

Marinar, — bâr nepreštúma i nedâ dostâ na hištvo: „Ka je ono vrêdno k-môrja gladkomi gledali“ — prâvi. Ali tečas plava esi i tá, — dokeč k-koncovi, prvle-sledka i on k-brôdi hištva nepriplava.

Kováč tečas bñje železo, dokeč je žerjâvo. — Šlosar, on pa náide srdcâ klúč (šteri je včasí hamišen, naparáč, z-šterim je mogôče več záporov odprêti.)

Lampaše vužigajôči junák, — ljubézni iskro vužgé, štera v-plamén vdári; vožár hištvo spleté i zvêze; kompaktor (knigovezár) notrizavêze svoje záročnice glavô. Čizmár z čirizom prikeli k-sebi to vóodebráno. Tišlar tečas hobli, gládi, politêra, i hitro k-sebi priglíkno včini svojo mátko. Bankár v-knigo sprotokuliva záročnice móringo. Sabôla či se na šinjek zvêze svojemi ljubivi.

Nájvékši hištva zapelávec je „agent“, ali kak ga návadno zovéjo: „vigêc“, na toga dobro trbê paziti. Té zafrigani ftič — kí navêkše v-partájaj blâgi potúje, — vu vsákóm váraši zárok zvêze, potom na vlák séde i odpotúje.

Nájbgšji partáj je mesár, šteri je uprav eden masen falat i od šteroga bi lahko pravli: „več kolbâsi, kak dní“. On i máščar z-prilíčnim rezájom hitro najdeta sebi valón pečenko.

Poštâšom že pôleg pozvânja vu na rôke ide. Tam májo „Pošte rêš-tánto, rekomandér“, — to ovo že

expres ide — no či bár nê poročno; doktor recept napiše, i zavádi to právo medicíno, štero gvúšno vráči.

Železničár ognja môč nüca; električár z blíska bistrôčov príde k-cíli. Komaj, kak presêdanja kárto presêka, že je k-končnoj postáji prišao.

Cvêtja odávec na deklíne glavô dene zarôčenja vénec; te stári og-radčar vkúp zmáže te mládi pár. Polodelec počáka, naj se dozori žétva; oštarjáš čisto vino vtoči v-kupico (či? či? čr?!) Vancar se zaprva tóži, ka je kisilo grozdje, alí sledi vesélo donájče: „Po brátvi se, luba míla, zdáva“. Pri izraelitancaj je praksa prvle herb i tak zárok.

Vučitel i profesor gori dá lekcijo, vô opíta vučenko i či je zadovolen z-odgovorom, dober kalkuluš spiše notri vu notes.

Inžalêr vzeme svoj lanc, okôli prekrôži ideála srdcé i napo narédi; dühovnik i notároš je nateliko obhoden vu híštva meštríji, ka se brezi vse ceremonije hitro oženi.

Fiškálíš tečas drží tárgyaláše, raz-práve, dokeč nedobí právde. I či je nê zadovolen, — appelláliva.

Sodec vöposlühne tožce i tožene, v-protokolom vpela i gotov je sôd, komi se nevídi, naj se pritôži.

Követ na votume pústí pitanje, štero, či vláda (tô je mati) podpéra, ednoglasno privolijo. Istina ka dostakrát po remeknom govorênji se na strahotno obštrukcijo zbüdí, teda za bôgše prevídi doli povedati z-mandátuma.

Tržec, zdá ednôk tákše blágo má dobiti, šteroga se ešče z zgübičkom nemre rêšiti.

Kak pri vsakšem, tak túdi pri híštvi je vsáki svoje sreče kováč.

F. J.

Oh tiha nôč, oh mila nôč svekla.

(Nôta: Éj van, csend és nyugalomnak éje.)

Oh, tiha nôč, oh míla nôč svekla,
Mêseca, zvêzd sveklost džündžavna.
Drágo dête, lübléni otrok moj,
(Drági kinč, ka činíš, delaš zdá?)

Mené sladke senje obvzemejo,
Bár ne spim, dônk me navdêhnejo;
Vsáka senja je sveklo králevstvo,
(Korôna si tí v-njem jedíno).

Vöre, zláte i srebrne predmete

nájbôgše küpüjete, či od stáre vösprobane firme H. SUTTNER, Ljubljana br. 93. zaprosite ilustrirani katalog, šteri se Vam pošle čisto brezpláčno.

Krátka zgodovina evangeličanske fare v Domanjšovcih.

Píso: Hári Lipót ev. dúhovnik.

Domanjšovci! Zádnja vés na záhodnoj stráni tak zváne krajine Örséga. Razprostéra se na lévoj stráni potoka Málakrka pri banovinskoj cesti v dužini 2 $\frac{1}{2}$ kilometra.

Pred törskimi boji je vés Domanjšovci v tak zvánom stárom vréji stála. Gda so pa törki ese prišli, so túdi tó vés porušili i zézgali, prebivalci so pa odbéžali i po veliki i gósti goščáj se poskrili. Po konci tej bojov so prebivalci pomali naprêprišli iz svojih skrivališč, na mesti svoje bivše vési so samo pogorišče naišli, záto so odišli iz stároga vréja i začnoli so postávlati svoje mále hižice v dolini Málekrke, gdé túdi dnesdén stoji vés Domanjšovci. Ali slédi, gda so si cérkev postavili, so jo né v vési goripostavili, nego na tak zvánom brégi, gdé túdi dnesdén stoji i kralúje nóva evang. cérkev obri vési i vse drúge gmajnske zgrádbe z šólov vréd. Cérkev so pa záto postavili na tom brégi, da bi zvüněšnjim vesnicam bliže bila. Zgodba, štera od océ na siná shája, tó právi, da so Domanjšovci v stárom indašnjem časi veliko i znamenito mesto bili. Tú so prebivali barátje dominikanci, meli so veliki klóšter túdi v stárom vréhi, meli so cérkev i znamenito latinsko šólo — gimnázijo. Premožni starišov deca so od daleča ese hodili v to šólo se včít. Ali törki da so túdi té klóšter, tó cérkev i šólo porušili i do zémle zézgali, tak da se dnesdén samo ešče mesto káže, gdé je kralúvo té

klóšter, mesto je pa dnes zasejano z goricami. Tak právijo, da je vés túdi od tej dominikánski barátov dobila svoje vogrsko imé: Domonkosfa. Či je tá zgodba istinska, ali pa samo vónabrána fabula stári lúdi, tó sem né mogo točno dognati i ugotoviti.

V vrémeni reformácije pa vés Domanjšovci že nájdemo med prvimi, štere prebivalci so većinomá spréjali Lutherovo včenjé, meli so svojega predgara, ki njim je v materskom jeziki gláso božo rěč i Kristušovo lúbézen. Ali kak se je začnola krváva rim. katoličanska prôtireformácija, so túdi evangeličanski prebivalci v Domanjšovcih dosta mogli trpeti od r. katoličancov. Predgara so njim pregnali i v vózo so ga vrgli, cérkev i k cérkvi spádajočo zemlo so njim z silov vzéli. Dosta je té z silov od evangeličánov vzéte zemlé, háski té zemlé se ešče dnesdén katoličanskoga plébánoša pri Sv. Benediki dostájajo, či glih samo pár r. katoličánov jeste v Domanjšovcih, i iz té zemlé ešče dnesdén evangeličanec ne more dobiti eden falájček v árendo, nego samo tisti pár r. katoličancov, ki v Domanjšovcih prebivajo.

Evangeličanci v Domanjšovcih i iz sósedni vesnic so vu vrémeni prôtireformácije né meli svoje cérkvi, ár so njim jo katoličanci z oboroženov silov vzéli, né so meli dúhovnika, ki bi njim božo rěč gláso i bi je tróšto i batrívio v pregánjanja težki dnévaj. Ali dónok

so nê vcagali, dônok so nê zatájili vero svoji očakov, nego na leto ednôk, ali dvakrat so se na dúgo pôť napôtli i šli so v artikuláriško mesto, v Nemeščo, ali v Nemesdômôlk, gde so evangeličanci za čelo Vas župánijo smeli meti cêrkév i dûhovnika. Tû so z velikim veseljom i z radostjov poslušali predgo i živeli so z Kristušovov svetov večérjov. Z duge pôťi so se povrnoli v teli istina trúdni, ali v dúši pa mládi, veselí, batrivni i potrôštani, tak so bili zmožni odbiti vsáki pritisk i vsáko pregánjanje katoličancov, ki so je vâbili z lèpimi rečmi, z obečanjom različni dárov, či je pa tak nê šlo, te so njim pa dáli spoznati svojo oblást, naj bi oni samo zatájili svojo vero i naj bi prestôpili v r. katoličansko cêrkev i vero. Ali vse tó je bilo zaman, ár so evangeličanci meli eden drági kinč, šteri kinč je več bío vrêden, kak svêta vse zláto, srebro i premoženje, té kinč je bila biblia, ali Svêto pismo, i reformácija je rávno tó biblijo dála svojim vernikom v rokô v materskom jeziki, naj jo čtêjo i naj iz té knige spoznajo právi krščanski návuk i žitek i samo Božo volô. Skoron na vsákoga evangeličanca stôli je tam bílô Svêto pismo. Istina, da so vu vrêmeni pregánjanja niti biblije ne smeli držati pri svojoj hiži, nego tisto so njim vzéli i zêžgali i ešče so je strogo pokaštígali. Hlápci katoličanski velikášov sô od hiže do hiše hodili, štere biblije so najšli, so je vküerpôbrali i v navzôčnosti svoji gospodarov so je na grmádaj zêžgali. Ali tê hlápci so prôstni lûdjé bili, pisati, čteti so nê znali, samo naslov biblije so znali po težki mukaj prečteti, ali drúgo so že nê poznali i nê razmili. Záto so si naši evangeličanski očácke tak

pomágali, da so prvo naslovno strán v bibliji vövtrgnoli, tak so tisti slugi več nê poznali tó knigo, če je tó Svêto pismo, ali pa nê. Tûdi dostakrát so mogli tó drágo svêto knigo skriti i v zemlô zakopati.

Tûdi denêšnji rod se naj vçi od svoji stári očakov pobožnost, lûbézen Bogá i svoje vere i cêrkvi, poštújmo, lúhimo tó drágo knigo biblijo i čtimo jo vsáki dên v svojem materskom jeziki. Poslúšajmo božo rêč, varimo jo i gvúšno je, da nás tá za blájzene i zadovolne včini že v etom zemelskom živlênji. Naš nepozábni veliki reformátor Dr. Luther Márton je ednôk ete znamenite rêči pravo: Biblija je prispodobna k sadovenomi drévi, vsáki tál je prispodoben k vejkam drêva, vsáki veršuš je pa prispodoben na vejkej viséčemi sladkomi sádi. I dalé pa tó právi: Kelkokolikrát strosimo tó drêvo, vsigdár spádne ž njega níkelko sladkoga sáda. Rávnô záto so blájzeni, ki poslúšajo božo rêč i jo varjejo.

Sinôvje i vnúki tej batrivni i stanovitni očakov so rësan vervali i poslúšali božo rêč. Poglednimo záto tûdi tó, kak so jo oni poslúšali i varvali v Domanjšovcih i v njênj okolíci.

• Domanjšovci že včasi po II. Jožef casara i kralá 1781. okt. 13. vödáim potprlivosti zrendelúvanji za pár lét kak močna filijálna verska občina obstoji, ki spáda k Hodoškoj materskoj gmáni. Lastivne gmajne sí ešče ne more nastaviti, ár nema potrební 200 familij i 500 dúš. Okôli 1800 leta sí že goripostávi leseno cêrkev malo níže od zdájne cêrkvi, tûdi hitro postávi stanovánje za vučítela, gde je tûdi šola nastanjena, má svojega vučítela, ki v máloj lesenoj cêrkvi vsáko nedelo

drží božo slůžbo, Hodoški dűhovnik pa vsáki mēsec ednůk prűde božo slůžbo držat v Domanjšovce, gďa tűdi Kristuřovo svēto večerjo vűobslűžáva. Dokeč so Domanjšovci filijálna verska obćina bili, iz toga časa samo dvá vućitela imēna poznamo, eden je biů Szijjártó Števan, drűgű pa Hári Jořef. Evangelićanci v Domanjšovcích i v okolici so půleg svojega materiálnoga siromařtva vsigďár verno i jedrno pazili na tiste dráge kinće, řtere je Bůg na njih zavűpo. V njihovi srcaj i dűřaj je vsigďár moćněře i moćněře bilů ono řelēnje, v Domanjšovcích gmajno nastavit i svojega dűhovnika domá meti. Vrēmena kolů je pa li nē stanolo, nego se je pařćilo naprē v bodůčnost, edna desetina lēt je drűgomi desētlētűj skopala premenlűvostű grob. Tista vernost, pobořnost i navdűřenost, řtera je ete gmajne řē dávno vu cintoraj i grobaj poćivajůćim oćákom můē i trůřt dávala v tisti preminůći teřki bojaž za svojo vero, se je ponůvila vu sináj, vu vnűkaj, ki so to svēto i plemenito řelēnje pripelali do zmáge.

Filijálne verske obćine Domanjšovci, Lonćarovci, i Ivanjšovci so vkűperstanole i 1870-ga leta so prosile svojo viřeřnűo cėrkevno oblást, naj njim dovoli nastavit v Domanjšovcích lastno gmajno, lastno faro. Mesto prvēře lesene cėrkvi so meli ře vėkřřo zűdano cėrkev. Tűdi materska Hodořka gmajna je priporůćala njihovo prořnűo, naj se nastávi nůva gmajna v Domanjšovcích, ár je tēm vesnicam daleč bilů hoditi na Hodoř v cėrkev, zátűo je te svoje trű čeri odpűstili z bořim blagoslovom pod pogojem, da so tē vesnice vseedno duřne do smrti tē slűžēćega dűhovnika i kantora njihovo zdajřnűo pláčo ředno na

Hodoř plaćuvati. Tűdi v tů so privolili, radi so dvakratno bremen vzeli na sēbe, samo naj domá blűzi morejo meti svojega dűřevnoga pastēra, napravili so pozváni list za dűhovnika, řteri je skoron ednákű z vezdářnjim pozvánim listom, ali notri so vzeli, da dűhovnikova duřnost bode tűdi vćiti pár lēt deco v řůli, dokeč ne bodo zmořni tűdi vućitela držati i dokeč ne bodo meli za dűhovnika i za kantora ředno posebno stanovánje. Viřeřnűa cėrkevna oblást je tē pozváni list potrdila z tēm zamerkanjom, da si gmajna v krátkom vrēmeni more tűdi vućitela i kantora odebrati. Domanjšovska gmajna, ki je zdaj samo z trēh vesnic bila nastávena i mēla je okůli 700 dűř, ednoglásno pozovē i odeberē za svojega prvoga dűhovnika Kuzma Štefana kaplána iz Vadořfa, ki ře 1870-ga leta oktobra mēseca prűde na svoje nůvo slűžbeno mesto. Mládoga dűhovnika veliko delo čáka v novoj gmajni, vćiti more vu řůli, vu cėrkvi, eřće tűdi na půli kmetijstvo, razmere so tűdi na dűřevnom půli řalostne, ali novi dűhovnik ne pozná trűda i pela svojo málo črēdo proti bůgřoj i lepřoj bodůčnosti.

Domanjšovske gmajne verniki so navėkře siromařni máli kmetje i řelárje, ki na svojem slabom grűnti nigďár nepridelajo i nepripůvajo telko, da bi meli za sēbe i za svoje drűřine cēlo leto povůli krűha, zátűo so hodili prvle v Vogrřkoga orsága řitorodne krajine v Vař, Zala, Gyůr, Veszprēm, Fejēr řupanije na řetvo, na mlatitev, na sprotolēřnűe i jesensko delo, na velike marofe krűh slűžit, tak da so si vsáko leto dosta silja pripelali, eden delavec je v tistom časi vėč zrnűa zaslűžo na řetvi, kak je pa domá zraslo naj-

bôgšemi kmeti. V zimskom vrêmeni so pa naši moški na pár mēsecov odišli v Austrijo (v Štajer), gdē so pri železnicaj delali, bili so dobro pláčani, meli so zadosta krúha i pēnez i záto so túdi radi aldúvali na svojo gmajno, na svojo cērkev. Túdi dnesdēn ne morejo živeti naši lúdjé edino od svoje zemlé, nego morejo za krúhom vu tühino idti.

Leto za letom dosta naši mládi lúdi ide na marofe v Báčko i Banát, ali nēga več tistoga slúža, kak pred bojnov, v jesēn se povrnējo, ali žalostno je glēdati i viditi tiste blēde obráze, oslablena tēla, ki so svojo môč tam niháli v Báčki za tisto málo siromaško pláčo. Túdi dosta naši lúdi ide za krúhom, za slúžom v Francijo i v Nemčijo, gdē naši mládi lúdjé morálno i versko propádajo i dosta se jih na veke zgúbi. Tú bi mogla túdi državna oblast morálno i materiálno pomagati našemi siromaškomi lúdstvi, da bi tak verno ostalo svojoj cērkví i svojoj domovini.

Mála fara že v začētki 1871-ga leta sklēne, da mesto stáre šóle i vučitelškoga stanovánja bode nôvo zazidala. Nôvo vučitelško stanovánje, štero začasno dühovnik núca i šola je na konci toga leta popolnoma gotovo bilô. Cēli materiál, vse foringe i pēške délavce je mála gmajna sáma dála k zidánji, vse potrebne pēneze pa z cerkvenov dáčov.

1873-ga leta se je domanjšovska fara povékšala. Bükalja, Szomoróc, Kerca, Szerdahely, Magyarszombatta, Gödörháza i Velemér vesnic evangeličanski prebivalci toga leta odstópijo od Hodoške materske gmajne i pridružijo se k Domanjšovskoj fari, ár njim je tá cērkev dosta bliže, kak Hodoška. Gmajna se je zdaj povékšala za okóli 350 dúš. Tak

povékšana fara si že 1873-ga leta rédnoga vučítela i kántora odeberē v osēbi Gaál Lajoša, ki v jesēni toga leta príde v svojo nôvo gmajno. Zdaj je pa túdi potrēben nôvi farof, ár dühovnik i vučitel nēmata mesta i prostora v ednom stanovánji. Záto gmajna žé 1874-ga leta zozida veliki i prostoren farof, rávno toga leta pocimpra tak dühovniki kak kantori z lesá nôvo gospodársko poslopje, vse tó pa brezí túje pomôči. 1877-ga leta pa fara kúpi tri plúge zemlé, štere hasek se kántora dostája.

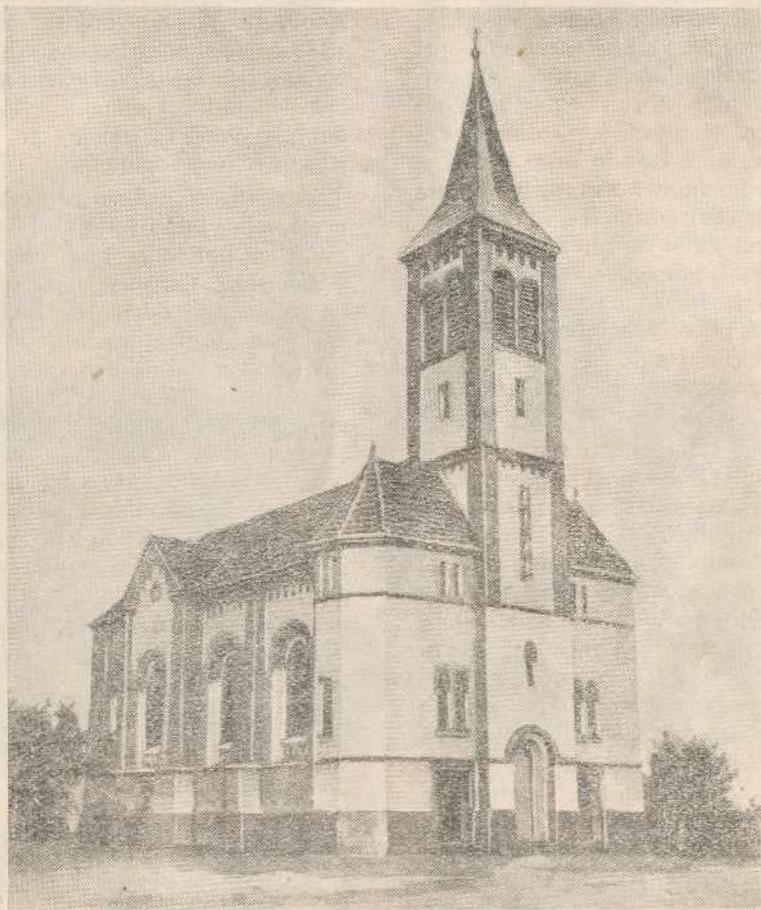
1883-ga leta Domanjšovska fara pá malo vékša i močneša postáne, tó povékšanje je 320 dúš. Zdaj Prosenjakovci i Čikečkavés odstópijo od Križevske gmajne i stópijo vu Domanjšovsko faro, tak da zdaj fara má okóli 1400 dúš. Teví dvejí vesnici pa tak stópite v Domanjšovsko faro, da evangeličanci iz tē vesnic samo 50⁰/₀-ov cērkvēnoga dávká pláčajo tak za rédne, kak za izrédne gmajnske potrebščine, slēdi se je tē procent zvišo na 60⁰/₀-ov i ešče dnesdēn tē davčni klúč valá za Prosenjakovce i za Čikečkovas. Tó vugodnost so pa dôbili záto, ár so oni predaleč od cērkví i pri sprévodaj morejo dühovniki i kántori foringo dati.

Zdaj je fara za eden čas dokončala težka dela, zidanje, cimpranje različni gmajnski hramb, záto njē preveč dobro spádne po trúdapunom deli si počinôti. Má dühovnika, kántora-vučítela, má cērkev, farof, šólo i vučitelško stanovánje.

Ali tē počinek ne trpi dugo, že pá nôvo delo i velki izdátki čakajo na gmajno. Dugoga vrēmēna želézni zobov delo se preveč pozna na božoj hiži, túdi je premála i

pretèsna za zdâ žè povéksano faro. Že na tò more misliti gmajna, da v kràtkom vrèmeni nôvo i vékšo cèrkev more spràvlati i zidati. Tista navdùšenost, štera se je vu našoj evangeličanskoj cèrkvi že tak dosta-

gmajnarov. 1899-ga leta se že sklene, da se stàra cèrkev porùši i na tò mesto se nôva zozída, dovoljènje za zídanie nôve cèrkvi se túdi izdá od pùšpekije. Zídanie nôve cèrkvi se začne že 1901-ga leta i dokonča se

Evang. cèrkev v Domanjšovci.

kràt pokazala, štera navdùšenost i lùbézen je z ničesa dostakrát tak velika spràvišča goripostàvila Bògi i Kristuši na díko, se je zdaj pri toj prílíki túdi vòpokázala vu sraaj

pa na jesén 1902-ga leta. Dokeč se je nôva cèrkev nê zgotovila, tečas so se bože slùžbe v šòli držale. Cèrkev je v lèpom romànskom slogi (šfíli) zozídana, je prostorna, visika z mo-

göčnim föbom i širokim törmom, pokrita z eternitom i z velikimi stränskimi stebri. V cërkvu má pros-tora 1000 lüdi. Cërkev je zidao Ratkol Tivadar. Növa cërkev je koštala 36.000 zláti koron, klopi i oltár pa 4.000 zláti koron. Ár so pa tüdi orgole že stäre bilé i za novo cërkev mále i preslaboga gläsa, záto gmajna v Székesfehërvári pri firmi Szalay Jozefa naröçi za novo cërkev tüdi nove orgole z 12-mi resgistri, té orgole so koštale 5000 zláti koron. Tak je nova cërkev z cëlöv opremov i z orgolami koštala 45.000 zláti koron. To veliko šumo so zvön 2000 koron podpore verniki samí vküperdáli i pláčali. Nova cërkev je 1902-ga leta oktobra 26-ga bila posvečena i präkdána svo-jemi svétomi cíli od prezvüšenoga Prekdunavskoga püšpeka Gyurázt Ferencä.

Ár je 1904-ga leta fárni kántor i vučitel Gaál Lajoš zazävajöçi se na svoj beteg i na svojo starost v zasluženi pokoj stöpo, záto si fara v 1905-om leti odeberé za svojega növoga kántora i vučitelä Nagy Jenö pom. vučitelä iz Gérce, ki že na konci toga leta začne z svojim delom v šöli i v cerkvi. On ešče dnesdén na zadovolnost cële gmaj-ne oprávla svoje kántorsko i vuči-telsko delo v našoj fari.

V šölo hodéče decé račun se pa vsáko leto poveksáva i to tüdi záto, ár je v tistom vrëmeni preveč dosta decé prihájalo v Domanjšovce za volo dobre šöle z ravenskoga. V tistom vrëmeni je vsáki malo bole razmetí stariš z ravenskoga svoje dëte za edno ali dvë leti poslo v Domanjšovsko ali v Hodoško šölo. Ešče dnesdén se vídi vékše znänje i razmetost pri tisti lüdüj, ki so té nikelko časa v Domanjšovsko ali v

Hodoško šölo hodili. Záto je tak dosta decé več eden vučitel në mo-gao včiti, ár ji je bilö oköli 180, rávno záto državna oblast prosí versko občino, naj si ešče odeberé edno drügo vučitelstvo möč. Tak si gmajna 1912-ga leta odeberé za svojega drügoga vučitelä Vertsch Adolfa, ki je zvün bojnski lét do 1923-ga leta oprávla svojo slüžbo vu našoj fari. Njegovü vučenci se ešče dnesdén radi spomínajo z svojega dobrega vučitelä, gmajna pa z svo-jega paščlivoga kántora.

Zdaj sta že dvä vučitelä bilä, fara je pa samo edno šolsko sobo mäla, záto je potrebna bila ešče edna šolska soba. Gmajna je pá prisilje-na zidati, záto sklène, da bode zi-dála edno veliko, prostorno i zdravo šölo z dvema šolskima sobama i z edno pisárno. Žé 1912-ga leta se növa šöla gorizazida, iz stäre šöle se pa predela prilíčno stanovánje za drügoga vučitelä, štero má dvë so-bi, predsobo, kühinjo i špájz. Növa šöla je koštala 18.000 zláti koron, štero šumo so naši verniki v pol-drügom leti z izrédnim cërkvënim dávkom vöpláčali. Šöla je bila posvečena i präkdána svojemi velikomi kulturnomi cíli 1912-ga leta dec. 20-ga v navzöčnosti cële gmajne po Kund Šámuel seniori i v navzöč-nosti več dühovnikov.

Mira léta, zidanja i správlanja delo pa pretërga 1914-ga leta tista nezgovorna krváva svetovna bojna, gda so iz gmajne vsi zdravi möški od 18 do 50 lét k vojákóm mogli oditi, domä so ostali samo starci, deca i ženske. Tüdi obä dvä vuči-telä sta mogla oditi, tak da je nji-dva vučitelstvo delo v šöli sam že obstarani dühovnik bio prisiljeni oprávlati, naj mladézen, deca ne ostäne brezü včënjä, naj ne bodo

analfabéti, nego naj znájo písati, četeti i računati. V bojnskom vrémeni je krátek čas v našoj gmajni vučitel'sko slúžbo oprávlala Káldoš Julia pomožna vučitelica. Túdi za svojimi gmajnari je mogo oditi iz farne cérkvi té ménši zvon i vsi zvonôvje iz kapélic filijálni verski občin, tak da je gmajna vsega 10 bronasti zvonôv dála državnoj oblasti. V celo'j fari je v tisti žalostni

svojih drághi, daleč od svoje cérkvi v túhinskoj zemli, v nepoznánom grobi počívajo i spijo svoj vekivečen sen. Naj bude njihov spómenek med nami živóčimi blagosloveni. Gmajna si je po dokončanoj svetovnoj bojni mesto odpelanoga máloga zvoná nazájsprávlila drúgoga od firme Seltenhofer iz Šoprona. Vse filijálne verske občine pa v svoje kapélice po dvá-dvá zvoná, štéri so

Šola v Domanjšovci.

dnévaj samo eden samérni zvon ostao, i tó vékši zvon v cérkvenom tórmí, štéri je tróšto i batrivo, pozávao je k molitvi, zvalo je v cérkev pred Kristušov oltár té živóče i žalostne gmajnare, i jóko se je pa za tiste, ki so domá mrlí, ali pa daleč od svojih lübléni v túhini na bojnskom póli. Naša fara je 35 mládí i vrlí svojih gmajnarov zgübila v svetovnoj bojni, ki daleč od

med velkim svétkadržánjom i veseljó'j bilí blagosloveni i posvečeni. Obá dvá vučitel'a sta se povrnola iz bojne i tak se je v šóli, v cérkvi i v gmajni začnolo i nadaljávalo vse delo.

1927-ga leta májuša 8-ga je gmajne obstarani dúševni pastér Kuzma Ištvan v 85 lét svoje starosti nazájdao svojo plemenito dúšo svojimi Stvoriteli. V Domanjšovskoj

gmajni je 57 lèt slúžo kak réden dühovnik, i tò dúgo njegovo delo je hasnovito i blagoslovljeno bilò, on se je vsigdár samo za svoje gmajne, za svojih vernikov dúševni i materiálni hasek i naprèidenje brigo i trúdo. Njegovo mrtvo tìlo je cìla gmajna z velíkov žalostjov sprevo-dila v cintor i plakajòc je vzìla slobòd od njega, kak od svojega prvoga dúševnoga pastéra, ki je, trí generácije vçio, kárao, tròštáao, vodo pred Bogá, pred Kristuša, bio je trém generácijam pravičen, nesebi-čen, dober dúševni oça i potikazáç. Dosta je delo, veliko se je trúdo, v cìlom svojem živlènji je správló za svoje gmajnare dúševne i mate-riálne vrédnosti. On je dao zidati vuçitelsko stanovánje, farof, cèrkev, šòlo. Njegova gmajna toga dobroga svojega dühovnika nigdár nepozábi. Njegov spòmenek boðe dúgo živo med nami. On za svoje verno delo od Bogá príme zaslúženo plaçilo, ár je Njemi verno i ponízno slúžo do svoje smrti.

Gmajna je zdaj skoron pol leta brezi dühovnika bíla i sòsedni dühovniçke so oprávlali cèrkvene funk-cije. Ali ešçe v tom leti vòpostávi dühovniški pozváni list i 1928-ga leta januára 9-ga na svojem správišçi ednogláсно odeberé za svoje-ga dühovnika Hári Lipót admini-strátora, ki je že od 1927-ga decembra 24-ga oprávló v toj gmaj-ni dúšnopastérsko slúžbo.

Kak si je fara nõvoga dühovnika odebrála, jo že pá nõvo, veliko délo i brèmen čáka. Stári farof dosta popravila želè, záto fara edno-gláсно odlòçi, da stároga farofa ne bodo poprávlali i krpali, ár túdi tò dosta stáne, nego nõvi farof bo-do zidali. Stári farof se porúši i razmeçe i na tom mestí se zazida

1929-ga lèta prostoren nõvi farof z stroški 210.000 dinárov. Tò veliko šumo fara v poldrúgom leti vò-pláça, tò je pá preveç velika obre-menitev bíla za naše gmajnare, ár se je 400%₀-na cèrkvena dokláda mogla vònavržti. Fara je k tém velikim izdátkom samò 2000 diná-rov podpore dobíla od Gustáv Adolfa podpornice prekmurskoga senioráta, drúgo je pa vse iz svoje lastivne mòçi dála i prispèvala.

V gmajnskom dühovnom živlènji mír i vkúperdržánje kralúje, rávno tak med gmajnari i med gmajnski-mi čestniki. Gmajnarje v jesénskom i zimskom vrèmeni radi hodijo v cèrkev, túdi z Kristušovov svétov večérjov v precèj velikom računi živéjo, v létnom vrèmeni istina malo slabše hodijo v cèrkev, tomí pa v tom nájdemo vzrok, ár v letošnji mèsecaj naši mládi lúdjé odídejo v túhino na polsko delo, da sebi i svojim domáçim krúh prislúžijo za zímno. V našoj fari se boža slúžba vsáko nedelo v slovenskom i v vogrskom jeziki drží. Fara dnes 1250 dúš má, pred koncom svetov-ne bojne je pa mèla 1560 dúš, ali kak smo k nõvoj držávi Jugosláviji bili priklúçeni, tak je naša fara zgúbíla svoje verníke v tísti vesni-çaj, štere so na Vogrskom ostále i tò : Szomoróc, Kerca, Magyarszom-batfa, Gödörháza i Velemér, zgúbili smo skoron 310 dúš, tò je pa za našo faro veliki zgübiček, ár je skorom svoje nájbóle premožne gmajnare zgúbíla. Tak oslablena gmajna bogme zmetno zmóre iz-dátke, ár cèrkveni dávek znáša okòli 50%₀-ov državnoga dávka.

Nasa gmajna, hvála Bògi, nema nikšega dugá, istina ka z izdátki samo tak daleč idemo, kak nam tò rédni proraçun dovoli. Má lèpo

prostorno c rkev,  stero smo 1932-ga leta iz samovolni d arov na i vernikov l po v d ali zm lati, t  v m lanje nas je ko talo 10.000 din rov; m  n vi farof, k ntorsko stanovanje i stanovanje za dr ugoga u itela e e t di v dobrom st nji,  stero je letos bil  renovirano, m  veliko i zdravo  olo,  stero poslopje je zdaj banovina vz ela od gmajne v  rendo. Gmajna m  e e 8 $\frac{1}{2}$ pl gov zemle, od  tere 5 pl gov d uhovnik, 3 $\frac{1}{2}$ pl gov pa k ntor hasni. Tak pri farofi, kak pri k ntorskem stanovanji jestejo z les  cimprana i z ciglom pokrita gosposka poslopja.

V c rkvenom t rmi jesteta dv  bronastiva zvon , v k i m  295 kg, m li pa 170 kg. V c rkvi jestejo dobre orgole z 12 registri, od  teri so nam  vegl  za bojne  asa n  odvz li. T di  olska opr ma, skoron c li  olski invent r je last gmajne, t  pa zdaj dr avna oblast n ca. Stanovanje za dr ugoga u itela pa n ca Gospodarska zadruga,  r zv n k ntora  ola nema ve  evangeli anski u itelov, nego so tej vsi katoli anci.

Na e gmajne verniki vogrski i slovenski jezik gu ijo, n imre 900 d i  gu i vogrski jezik, 350 d i  pa slovenski jezik, zato se vs ko nedelo predpoldnevom v c rkvi dv ja bo a slu ba dr i, slovenska i vogrska. Tak za d uhovnika, kak za k ntora je t  n imre po zimi v mrzloj c rkvi preve   metna slu ba. Mati ne knige se vodijo od 1870-ga leta oktobra m seca, gda je prvi r den d uhovnik nast po svojo slu bo.

Gmajne vezd snji d uhovnik je H ri Lip t, ki od 1927-ga decembra 24-ga opr vla v gmajni d uhovni sko slu bo. K ntorv itel je pa Nagy Jen  od 1905-ga leta. Gmajnski

in spektor je Varga K lman posestnik, gostilni ar i ob inski predsednik v Prosenjakovcih, podin spektor pa Boh r K roly posestnik i mlinar v Ivanjovcih, prvi kur tor i blagajnik je Casar Ferenc v Domanjovcih. Gmajnski in spektorje so bili K ltai Jo ef velkipoestnik v Domanjovcih od 1870 do 1902 leta, gda je t di mr . On je bio tisti, ki je zat  delo, naj v Domanjovcih materska gmajna bode, on je bio toga prvoga d uhovnika n jbole vr li pomag . Dr gi in spektor je bio Krenner Istv n solgabit r iz K rmenda, od 1928-ga leta do 1934-ga pa Hekli  Istv n trgovec iz Murske Sobotne.

K Domanjovskoj fari sp dajo sled ce vesnice: Domanjovci, Lon arovci, Ivanjovci, Sredi ce. Prosenjakovci,  ike kavas.

V Domanjovskoj fari dv  osnovni  oli jesteta, v Domanjovcih i v Prosenjakovcih.  ola v Domanjovcih je do 1920-ga leta evangeli anska verska  ola bila z dvema u iteloma, dnes je t di dr avna  ola z tr mi u iteljskimi mo mi, ali med t mi je samo eden evangeli anec, dv  sta pa katoli anca,  i b r samo 5 katoli anske dec  hodi v t   olo. V Prosenjakovcih je dr avna  ola, bila je zidana 1897-ga leta na zemli evang. filijalne verske ob ine i e e je skoron 1 $\frac{1}{2}$ pl g zemle d ala dr .  oli, vogrska dr ava se je pa zato obv zala, da bode eden u itel vsig dar evangeli anske vere i da se b  skrb la za v enje evangeli anskoga veren vuka, dnes ste na toj  oli t di ob  dv  u iteljski mo i katoli anske vere, v  olo hode e dec  $\frac{2}{3}$ -iva t la sta pa evangeli anske vere. Na ob  dv   oli se evangeli anski veren vuk r dno v i, v Domanjovcih na tjedem v 6 v raj, v Prosenjakov-

eh pa na teden v 4 vöraj. V obé dvé šöli sam dühovnik poučuje verenávuk i vči tüdi deco popêvati naše cêrkvene pesmi. Dühovnik, zvün domáče bože slúžbe v cêrkvi, na leto večkrát drží božo slúžbo v Prosenjakovcih pri evang. kapêli, ali v zími v šöli, i v Čikečkavasi v máloj cêrkvici, tó pa záto, ár so tej gmajnarje preveč daleč od fárne cêrkvi.

Tó je krátka zgodovina evangeličanske fare v Domanjšovcih.

Istina, da so tó večinoma súhi podátki, súhe številke i iména. Ali v tej številkej, iménaj i podátkej vseedno nájdemo živlénje, žíték edne gmajne, edne velike držíne, štera má v svojem žítki dosta lépi, ali tüdi dosta žalostni dnévov, má nóvo-rojence, má mrtvece. Tüdi Domanjšovska gmajna je méla dosta težki, žmetni dnévov, gda so se njéne kotríge žalostile, jökale, gda so dosta trpele, ali prišli so pa tüdi veséli dnévi, gda so se z edním srcom, z ednov dúšov i z edním mišlénjom radúvali, gda so si z radostjov postanoli pri svojih trídov správiščaj.

Záto si mislimo dnesdén z hválo-dávanjom na Bogá i na naše očáke, ki so nam eto faro nastavili. Či pazlivo glédamo zgodovino naše gmajne, té v toj zgodovini napamet vzememo, da so naši očáke živóče kotríge bilé v našoj matericêrkvi. Vesélili so se, gda so léko pokazali svojo lúbézen do Bogá, do svoje vere i do svoje materecêrkvi. Štera gmajna tákšo premínočnosť má, tista gmajna tüdi more meti bodóčnosť. Ali bode méla naša fara bodóčnosť i kakša bode tá bodóčnosť, tó je odvisno od nás, od vezdášnji njéni kotríge. Bomo meli bodóčnosť, či bomo poslúhšali božo rěč i či tó rěč zdržímo, ár té bode Bóg z nami

prebivo, bode nam pomágo i blagoslovi nás.

Záto poštújmo, lúbmo svoje vadlúvánje, svojo cêrkev. Hodmo vsáki svétešnji dén z radostjov v božo hižo. Či v svojem vsákdenšnjem živlénji opázimo, da smo slabi, hodmo v cêrkev, Bóg nam tü na pomóč pride. Mi z Jezušom moremo hoditi, v Jezúši moremo živeti, njegove zapóvedi v svoje živlénje moremo prinesti. Lúbiti moremo Gospodnoga Bogá, lúbiti bližnjega našega. Znájmo pomágati tém tužnim, dresélnim i žalostnim. Či spunimo tó zapóved, té bodemo mi dobri gmajnarje, té bode Bóg z nami prebivo i mi pa z tém delom pokázemo, da mi pa z Bógom ščémo prebivati. Či tak včenjé našega svétoga vadlúvánja v naše vsákdenšnje živlénje prinesémo, té ne bode zaman stála naša cêrkev, naša gmajna, té ne bomo zaman v cêrkev hodili, nego te mi tó pokázemo, da Bóg nê samo da z nami prebiva, nego On v nami živé i v nami dela. Tak bodemo vrédni tisti drághi dühovni kinčov, štere so nam naši očácke spravili, samo tak se léko vúpamo, da bode méla naša gmajna lépo, plemenito i bogáto bodóčnosť.

Od velikoga perzijskoga kralá Cyrusa právijo, da je ednók v bojní premágao svojega sôsédnoga poglavára, njegovi vojáki so tüdi toga poglavára, njegovo ženo i njegovo deco zgrabili, Cyrus je pa tó cêlo králevsko držino v vózo dao zaprêti. Za krátki čas je pred sébe pózvo toga zaprêtoga poglavára i pravo njemi je: Ka mi dáš či ti nazájdám slobodščino? Polovico svoje držáve, je bio odgovor. I ka mi dáš, či tüdi tebi tvoje otroke nazájdám? Drúgo polovico svoje držáve, je odgóvoro té poglavár. I

či tudi tvojo ženo tebi nazajdam? Za njò pa tádam samoga sebe. Cyrusi se je té odgovor tak dopadno, da je celo držini nazajdao slobodščino i nazáj njim je dao celo zasédeno držávo. Gda so domò šli, so vsi hválili plemenitost i lúbézen kralá Cyrusa, poglavár pa etak erčé svojoj ženi: Jeli da je tudi lépi človek té plemeniti kralj Cyrus? Žena njemi pa etak odgovori: Jas sem né vidla nikoga i nikaj, samo tistoga, ki je pripravlen bio za méne samoga sebe gorialdúvati.

Oh bár bi dnesdén mi tudi nikaj drúgoga né čúli i vidli, samo Kristuša, ki je za nás né samo pripráven bio samoga sebe gorialdúvati, nego se je tudi resnično gorialdúvo za nás na križnom drévi.

Od toga Kristuša nam pa Svéto pismo, boža rěč govori, poslušajmo jo záto jedrno v cérkvi pri boží slúžbaj.

Svéto pismo, boža rěč je takše, kak eden pòtni list. Z tém léko idemo z edne držáve v drúgo. Či smo pa božo rěč poslušali i zdržali smo jo v celom našem živlénji, té v svojoj smrtnoj vòri batrivno léko trúplemo na nebeški vrátaj, gvúšno da se nam odpréjo i tam dobimo mi blájženo vekivečno stanovánje.

Drági gmajnarje Domanjšovske evangeličanske fare, prosim vás, bojdite pobožni, verni, stanoviti, lúbte svojo cérkev, poštújte vsigdár našo evangeličansko mater-cérkev, samo tak se mámo vúpati lépe bodóčnosti naše gmajne.

„Blájženi so, kí poslušajo rěč Božo i varjejo jo“.

Fabule z indašnji vrêmenov.

Srdcé.

Gda je Ádám očák oživo i zagledno je Gospodna Bogá stvorjénja dela, se njemi je srdcé napunilo z nezgovornov krasnostjov.

Etak je erkao:

— Gospodne stvoritel, dáj meni ešče edno srdcé!

— Že boš vido, — odgovorí njemi Bóg, — ka de ti včasí ešče tó edno, štero máš, više.

Na med dvajseti jezero lét mejej.

Svétí Gellért púšpek vu logá skrovnosti, v-samosti živóči je ed-

nók proso Bogá, naj njemi dopústi viditi, či li samo na pět minut on človeči národ, šteri je pred deset jezero létmi na zemli živo.

Komaj, kak je tó prošnje dokončao, je zagledno, ka žnjim zóči eden gòste, dúge bráde (sakáli), košavi, kondrastí vlási stavec sedí. Pred sehom žerjávi ogen má, ober šteroga je na ednom hráznji, edno človečo bedró obračao i pekao.

— Nesrečen tí! — skriči na njega Gellért púšpek razdrastšeno: Ka činíš? — Človeče mesò jěš? ...

Vidénje je z-tém premínolo.

Gellért púšpek je čúдно glédao na žerjavi ogen. Tak si je mislo, ka se njemi senja. Ár je ogen on sám nalagao. Včera j je vu lôgi edno fizôno zgrabo i tisto si je namêno spečiti.

Na hrážen je jo bodno i obri ognja je jo obračao.

Med tém si je na tó mislo, ka pa či se je njega vidênje z-Bože vôle zgôdilo, ár je istina bila.

— Či je tak bilô, — se je pá na nébo zgledno, moléči se, — dopústi mi Gospodne, da vídim onoga človeka, šteri de ešče za desetjzero lét živo.

Vu tom megnenji je premíno lôg i te svéti mož se sašívši, je vído, ka na ednoga velikoga váraša pláci sedí. Okôli placa velike zídine i tühinske nošnjé, obriti obrázov i odrêzani, krátki vlási lüdjé jestejo.

I on, med njimi tam pečé fizôno.

Lüdjé okôli njega nastánejo, čüdüvajôč ga glédavši, eden žnjí glasno skričí: Tí nesrečen človek! Ka činíš? Stvár jêš, tí nevolák?!

Fabula kôl.

Gda so lüdjé ešče nê poznali i nê meli kôl, so peški hodili, ali so se pa na oslaj, konjaj, kumilaj i drúgi stvaráj nosili i potüvali. Po vrêmení, kak so kôla naišli gori, so stvaré napregli v-njé, i tak sebé i brêmena vozili. — Sledi so pa več i več féle vožnjé, škéri i náprav zbrodili vö, na šteri dnesdén po súhom, po vodi i v-zráki potüjejo i brêmena vozijo.

Kôlam se je vsáki radiüvao, ár je človešanstvo po čeres vno go stotina j vu zaostánjenosti drevleno, vu nikom je nê šlo naprê.

Zdá je že samo tó pítanje bilô odzajaj, kak naj vu ednom, ali drúgom obsédejo i sebi žítka prestor správi jo?

— Jas sem te najprednjéši človek, — ercé král i seo si je na tó najprednjéše sedelišče.

— Moje ôpravice so te najfontošnéše, — ercé doktor, i k-njemi si je šteo sêsti. Ali pop ga je prehíto, govoréči:

— Jas gosp. Kristuša namestüjem na zemli: tak me nemrete odzajaj posaditi! I k-králi si je seo.

— Jas pravice svêčo držim na svéti — med njé vsečč sodec.

— Brez méne nemre obstáti človek! — se pritiskáva vučitel.

— Brez méne pa razpáadne držáva, — kričí politíkuš.

— Vsi nazâ, — trôbi med njé kmet, — či jas nebom delao, nedte jeli krúha, od gládi vesnete.

— Tak jas tüdi leško tá sédem, kričí lončár. Či jas nebom rédo piskrov, nede mogo kúhati ni král, ni kmet.

Tak so se dugo med sebo m rečüvali, pritiskávali, dokeč so si vsi mesto spravili na kôlaj. K-koncovi je cügle politíkuš popadno v-rôke i z-bičom odsekao i potihšao debato.

Li samo eden človek je ostao primèri, nê se je pritiskávao: Tó je pa pisátel bio.

Gda so se kôla po vnôgom štü-

kanji genole, on se je tüdi geno, peški je šo pred konjí, v-rokaj držéči lampaš, na súhom i vödi, po dobroj i lagojoj pôti : je vsém svêto v-edno dôb.

*

I tak se tirajo lüdjê dnesdén, pristkávajo se za mësta živilnja. I či

bár dnesdén nezgovorno dosta potüvanja škéri jeste, na súhom, na vödi, ešče i vu zrâki, na potüvanje si težko náide sedelišče. Eden toga ovoga prehítiti námenjáva, ali vsém i dnesdén zevčenost i znánje svêti po žítka gladki i kvakasti potáj.

F. J.

Za smeh.

Vu šterom svojem bitji je spadno Gustav Adolf švédski král? — Pita vučitel vu šóli od ednoga pojbiča.

— Vu slédnjem — odgovorí pojbár.

*

Na konci predge naznani dühovnik gmajnarom, ka de príšestno nedelo od laganja i od krívoga svedostva držao predgo, záto gori prosi i opomína verníke, naj domá Svétoga Marka sedemdeséti tao evangeliom prechtéjo, da se k-njega zdržétki k-coj pripravíjo.

Na drúgo nedelo, prvle, kak bi predgati začno, je opítalo verníke, šteri zvas je precto imenüvani tál svétoga písma?

Na ednôk je ji treseti — štiri-desét verníkov gori držalo roké. Na štero je dühovnik z-grmêčim glásom pravo :

— Rávno k-vam ščém gücati, kí roké kumes držíte, da naj znáte, ka vu svétoga Marka evangeliumi niti nega sedemdesétoga tála.

X. V. dühovnika eden verník, gda je gder vküpprišao z-dühovnikom, je vsigdar etak oberkao : „Da sem jí že dávno në vido, gospon dühovnik.“ — „Pa bi mené lehko vsákdén vidli, prijátel, vu cêrkvi“ — je dôbo prípravení odgovor.

*

Gda je II. Sulejman Szigetvár trdnjavo z močnov vojskôv okôli obvzéo, štere branitel i zapovedník je te hírešen Zrinyi Miklós bio, so Sulejmána voji poráčali, naj pošle Zrinyiji písmo, zagvúšno njemi brezi bitja pústi prêk trdnjavo. Törski casar je uprav písao Zrinyiji : „Či živeti ščês, pošli mi ese tvoj meč.“ Zrinyi njemi je ete odgovor odpísao nazá : „Či mréti ščês, prídi sam po njega!“

Dober tanáč.

Dávno je bilô, ka so v N. vési zavolo níkše hüdobnjê X šujstra na vešale obsôdili veški voditelje. Ár je pa hohâr samo v glávnom mesti dežele bio, so vözračunali, ka pôti i „delo“ hohâra vnogo stâne. Premíšlávlejo si, kak bi se naj ognoli tê stroškov. Eden odborník nazádnje ete tanáč dá : Dájmo šujstri 5 forintošov i naj se obêsi sam.

Moj rojstni kraj.

Oh ti moj míli rojstni kraj,
Da sem daleč od tébe vkraj.
Srcé mi repenê z-méne,
Dén i nôč mislim na tébe.

Tam mi je zibelka tekla,
Ober njé mati spêvala,
Mladosti rôže tam cvele
I veselíle me zmêne.

Med džündžavnim cvêtjem korin,
Med ftičic spêvanjem lêpim,
Sem gori zrásao jas v-tebi,
Rojstni kraj drági si meni.

Kak težko sem te ostavo,
Drágim mojim z-bôgom pravo.
V-tühinski kraj sem se pôdao,
Njí návad i péld nê poznao.

Kak ftič híti v-gnezdô svoje,
Tak hílijo míslí moje
Prêk dolôv, prêk strmni bregôv,
Pomori me nazâ, moj Bôg!

BENCIK ALEKSANDER
z-Francuškoga, rodjen v-Vaneči.

Lehka i prijétna smrt.

Nekák je zmrzno. Dvê ženski si od toga gučíta i edna velí : Po mojem je tó lehka i prijétna smrt, človek od mraza zaspí i gda se prebúdí, je že mrtev.

Cipele za gospé.

Edna gospá je v trgovini že pár tucatov cipelov sprobala, ali edne so se njej nê vidle. Te za volo vnôgoga probanja odtrúidjeni detič njej velí nazádnje : Milostivna gospá, mí za njí nemamo cipele, ár oni takše želêjo, štere bi odzvúna mále bilè, odznôtra pa velíke.

Cejla Jugoslávija zná
ka Ví nevejte, da je

Radenska
s l a t i n a

z rdéčimi srcàmi na vignetaj
nájmočnejša slatina

po narávni ogljikovi kisilini i po
količini ino raznolikosti minerálov,

nenadkrilijvna pijača sama za sébe,
vönrédno dobra z vinom mejšana.

Zahtevajte jo tüdi Ví!

Nàrodne slovenske pesmi

vküp správlene po Flisár Jánoš učiteli.

PESEM ORÁČA.

Či se mi zorja prepôči,
V-rokaj mam plüga príloči,
Pred njim mi hodi dvojni pár :
Ridža, Silaj, Plavko, Bogár . . .
Bôg pomágaj, haj!

Rêžem brázde tá po rosi,
Po hladnoj džündžavnoj rosi,
Po lèpom, díšnom cvètiči,
Med spèvajôčimi ftiči.
Haj no, Silaj, haj!

Tam kumes škvójánc máli,
Orjé, z-pesmov Bôga hváli;
Njega pár gde k-meni príde,
Gde pa na gnèzdo odide.
Haj no, Plavko, haj!

Lèpi ftički, dráge stvaré,
Nevídite mi materé? —
Hej, da bi jas v-zráki plavao,
Vsigdár bi si mater glédao.
Čáli, Ridža, haj!

Či bom poldné čüo zvoniti,
Prído mi za menov mati,
Žmâhni de mi obed tó znam,
Ár bom žnjimi jo i nê sam.
Haj no, Bogár, haj!

Ešče ednôk bom šô sem tá,
Ár mi trúdna mářha leca;
Napojim je i nakrmim,
Do večara tak odprávim.
Ohá-hó-no-hô!

PESEM MÁLOGA VÉRTA.

Grüntni vért bom, grüntni vért jas,
Tô právim.
Plüg i bráno i sejanco
Si správim.
Džündž je sètva, čísto zláto
Vlatovjé.
Mužike glás, mužike glás prepelice
Kumes njé.

Grüntni vért bom, grüntni vért jas,
Kak právim.
Meo bom konje, lèpi krščák
Jas ino:

Za lèpim krščákóm lèpo
korino;
Svètešnje dní vu cërkev bom
Tak hodo.

Grüntni vért bom, grüntni vért jas,
Kak právim :
Lèpe grünte, vrehé, zláto,
Si správim.
Blagosłovi Bôg vse vrle
Delavce.
i po trúdi obèseli
Nji srdce!

DÛH I MOUČ VINA.

(Stàra slovenska pesem.)

Pj, brátec, pj zláto vince,
Vodo naj živina žré.
Pj pa dáj srdci veseljé,
Ár i tebé grob požré.

I kesno de ti te piti,
Gda na dúgo pôť máš idti.
Pj, pajdáš, ár en hopp,
Te v-žep srániti zná pop.

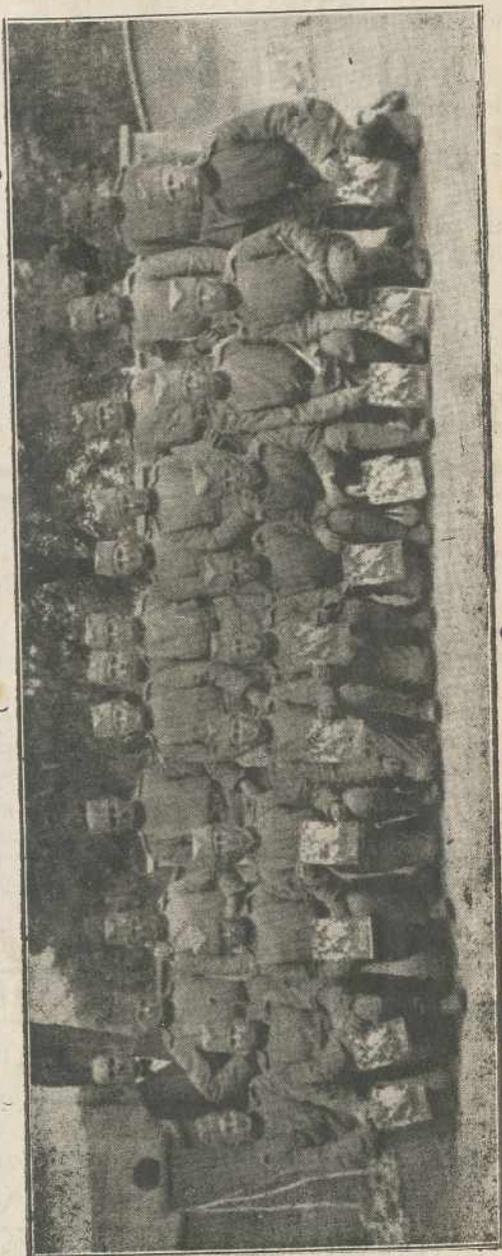
Viš vu Bachuša kapěli,
Čürí zláta žilica,
Tam se razprestré vu těli
Čleka vsáka žilica.
Tam obsjné v-túžno srdce
Víšišega žítka sunce,
Šteroga tak míli trák,
Razžené prs temni mrák.

I što bi nam prestôpiti
Smeo pôť v-eto svetlino?
Što ne želê pogroziti
Gúť vu vína vretino.
Ivó Vince i Domiter,
Vendel otec i Jupiter,
So velki svétci bíli,
I dōnok rád píľi.

V-vinci náide vřli težák,
Hvále stálno poštenjé ;
Pělda je v-tom Noè očák,
Kí je po njem dōbo njé.
Njegvi gyámi, njegvi trúdi
Do se hválili od lúdi ;
Dokeč de trs grōzd rodio
I svět njega mléko pio.

Vina dūh segrěva, zdigne,
Kakti prsi vojnika,
Da ga ni groza ne vugne
Pred mečom protivnika.
Srdčno tere k-svojmí cíli
I zaspí za dom veselí,
Gde ga díke korōna
Za stálnost i krv lōna.

Znjim napunjeni zvužgějo
Apostolje velki svět,
Gda na vse kraje nesějo
Vere iskro i posvět.
I sam Kristuš se žnjim v-Káni,
Na Golgoti, v-Gethšemáni,
Prōti smrti tak krepí,
Da tího v-njé sen zaspí.

Slovenski, slovački, vogrski i nemški evang. vojáci v Južnoj Srbiji l. 1936. Z leve stráni Turek dūh.-sinjor z Beograda.

Vince je Oče blagoslov,
I vrač v-hípi teškôce,
Ono jo vtišanja áldov
Za mrtve i živôce.
Glédaj z-verov, gléj grêšnika,
Kak nagíble kehli k-sebi,
Gda za dúšo aldúje,
Naj jo pekla mentúje.

Brezi vinca se ni Bôgi
Nemre prav povidíti;
Tô so že pred nami vnôgi
Môzje mogli skúisiti.
Záto je tak Luther Martin,
Kak svéti Vazul i Kálvin
Vernim peháar v-rôke dao
I píti zapovedao.

Z-tém oliom se vu smrti
Máze istine verník;
Gda ga k-víšni držél vrti
Na pôt správla spovedník.
Na po tak zravnanoj pôti
Gvúšna ide k-cíli prôti
I srdčno stáne zôči,
Húdi dúhov besnôči.

Bôg, tê tvoji drági dobrôt
Je pun ves naš prebítek,
Po njí se razvedrí sirôt
Mràčna néba i žítek.
Blagosloven bojdi tvoj dár,
Zláte vretine pun peháar;
Tebi se nanizáva,
Kí žmáh vinca koštáva.

LEKARNA

Mr. ph. Dr. J. de Bölcs

MURSKA SOBOTA

ALEKSANDROVA CESTA 21.

USTANOVLJENO L. 1842.

TELEFON ŠTEV. 42.

Jarnevič Peter **stolar in drakšlar**

v Murski Soboti Lendavska ulica.

Vsáki, šteri nüca pohištvo (butor ali pri zídANJI hramôv
tišlarsko delo, kak túdi vsa drúga v tó stroko spádajôca
dela), se naj napôti direktno k-tómí tišlari i bode za-
dovolen z delom, **Zdrakšlâ vsákovrsten lês.**
nájbole pa z cénov.

V zálogi má vsákovrstna tišlarska i drakšlarska dela, kakti škrinje iz trdoga
i méhkoga lesá, vsefelé stojala za korine, stôce, omáre, stole, poste, itd.

Vérstveni tanáč.

I. Sadovenoga drevja gnojítev.

Vsáki hasnoviti náras potrebúje gnojítev. Dokeč pri strmeni i pri vkápní nárasaj tó samô odsébe za razmeto držímo, pri drevji tém ménje míslimo na gnojítev i zemlé poprávlanje. Pa drévo túdi vöpotégne i gori ponúca z-zemlé nárasí potrébne štíri glávne tále, žér davajóče kojne : fosforkisilíno, vápno, káli i nitrogén, tak da té zemlé znóva nazá moremo dati. Gnojenje gáji, osnávla drévo, po šterom se sáda zavrzénje poléhšáva, pôv je jakši, popolnêši, rázlične betege bole vö pretrpi i prôti njim stojí.

1.) Pítanje je zdâ že tó, kakša gnojítev je hasnovitêša, jeli štalé, ali pa mešterska? Vu štalé gnojítvi vse oni táli jestejo, štéri so k-nárasa osnávlanji potrébni i či zvón tejí esče húmus bívajóčov kojnov túdi obilno pripravímo zemlô. Tá kojna trdo (žilavo) ilojčno zemlô zráji, méono včíní, pêska škodlívó lastnost poménsšáva. Vu štalé gnojê jeste nitrogén, fosfora kisilína i káli, — i blúzi v-tom primêri, ka pri 100 metercentov prhke štalégnojóm vö odpelamo na zemlô 50 kgrámov nitrogéna, 25 kgrámov fosforkisilíne i 63 kgrámov kálíja.

Da se tak vu štalégnojê vsi štírje potrébni táli náidejo, tak je ta nájbôgša gnojítev štalé gnoj. Ali tó záto neznamenúje tó, ka bi mešterska gnojítev vu sadovnjáki nepotrébna bíla. Mešterska gnojítev prôti štalé gnojéj má edno přédnjost, tak tisto dámo žnjóv zemlé, štera tam falí. Či v-zemlé méuka vápno, te vápno; či pa ménka káli, te njega; či nitrogén, tak nitrogén; či pa fosfor, teda toga moremo dati. — Z-toga pa tó zhája, ka dober vért po-

znati more svojega sadovnjáka grünt, da njemi pripravno gnojítev zná ponúdití. Rázložne fajte drevje túdi rázložna želénja má. Példo denem: višnje, črešnje, marule i breskvi, ringló, orêhi, v-kitine vceplene grúške nevtajeno potrebújejo vápno. V-tákšem položáji za dôpuno pri štalé gnojê je potrébna mešterska gnojítev. Med mešterskimi gnojítvi se núca superfosfát, fosforkisilína — i káli, — čili solíter, nitrogén, vápno, márga; šalíter vápno dájo zemlé.

Vápno lês bole prôti stojéčega včíní: koščice, pečjé i sád dobro vöosnovati pomága. Pri koščičnátom sadovenóm drevji nedopústi mêzge, smolé zgájati.

Káli gáji lesá tálov bole prôti stojéčo spodobnost, lístja ôsnove ôpravico podígáva i sáda osnávlanje i lepšolicojno pomága naprê i bôgši žmáh njemi darúje. Náimre zakučene (nisike) jablani i grúške potrebújejo povólí kálíja.

Fosforkisilína narodní tálov osnávlanje, sadú zgájanje, na ranêše dozorjenje i na njega kakšost vu velikoj meri slúži. Či nega zadosta fosforkisilíne vu zemli, teda példo denem pri koščičnátom drevji vu vrêmeni osnove koščíc vu velikoj meri drévo spúščáva sád, listje se slabo osnávla i náimre breskvi gutavlárci dosegújejo i zničijo je.

Nitrogén velikó gnánja môč dá, pôleg šteroga na drévi dúge, močne mladíke, veliko lístje i túčen sád zrasté. Z-nitrogénom obilno gnojenje je nê cílavno, ár po tom dostabujní mladík prôti silna spodobnost trpí, štere se do jéseni prav nedozorijo.

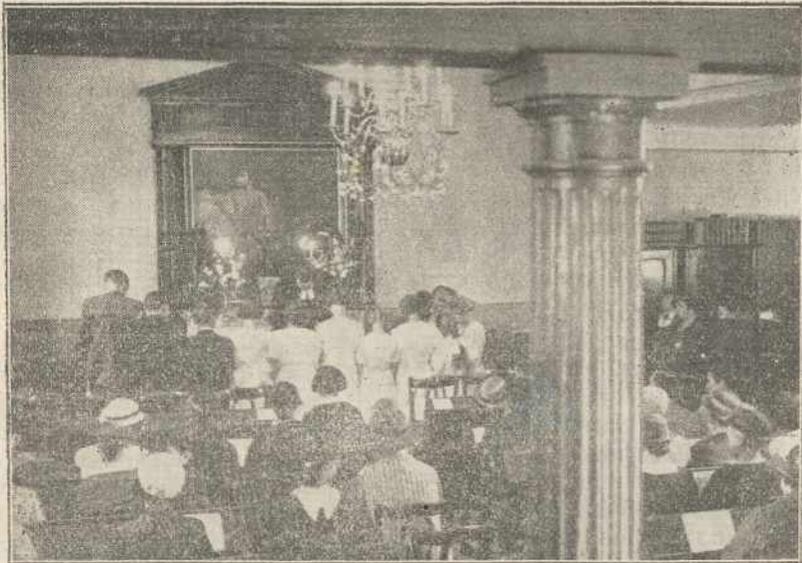
Rázložne mešterske gnojítvi gledéč na nji pliv li te mámo núcati, či vu sadovnjáki kákše zménkanje

opázimo. Dober vért se držati má oni pravil, ka tó njegov grünt potrebuje i njegove sadovene fajte želéjo.

Zvôn štalé i mešterske gnojítvi ešče drúge gnojítvi túdi jestejo, na példo: zeléna gnojítev, — z-klanice správléna krv, — ali pri rédnom vérstvi se štalé i imenúvane mešterske gnojítvi núcajo.

2.) Kakda dámo sadovenomi drevji gnojítev? Štalé gnoj po vóvožnji precí pod zemlô trbé správití, ár se ovak gnojá žéra móči eden šrti tao pogúbí. Drevja nê

lopato globoko i od stéble daleč, gde z-dréva vék kaple tečéjo doli, trbé pod zemlo skrití. Pri mládom drevji med stéblom i korónom na sredíni trbé gnoj podkopati, ár tó tam ešče túdi má vlásno korenjé. Pri stárom drevji korenjé globoko vu zemlô tere doli. Pri tákši tak doségnemo cil, ka okóli koróne kraja z-ospíčenov škerjôv, z-železními, ali z-lesenimi píči na gósti, na 30—40 centímetrov nagósti globeke lúknje nabíjemo, v-té gnojšnico nalejémo, štera tak hitro vu

Sv. Večérja konfirmandušov v Beogradi.

okóli stéble trbé gnojiti, ár gnojá žér goríjemájóče i vlečéče vlásno korenjé od stéble daleč, nakonci kustom korenjé jeste. Od dréva kóróne ešče na eden meter, pod kaplic zaštrišom, tak od té ešče dale trbé túdi z-mešterskov gnojítevjav gnojiti, ár tam jeste nájveč vlásnoga korenjá. Tak gnoj na edno dobro

globokom k-bodóčemi korenjé príde. Nájmore vu deždževnom vrémeni je dobro z-gnojšnicov polévati i gnojiti. Od sprotolétja do leta sredine je dobro z-gnojšnicov polévati, štero z-vodôv preréčimo, gósta nesmí bidti. Meštersko gnojítev obri na zemlô raztorimo i nájbôgše de, či jo včasi podkopamo. Vu takšem

sadovnjáki, gde drevja korône, edna do te drúge dosegúje, je najbôgše cêli sadovnják pognojiti, ár se vu tákšem mesti korenjé cden z-tim ovim v-kúp zamreži i tak se sôsédnoga dréva ténko korenjé mikmá z-ovim navkúpe namoči i gnojí.

3. Gda naj gnojímo? Poprêk lehko tak povêmo, ka vsáko trétje leto gnojmo, — istina, ka tó najbole od zemlé visí. Gnoj je najbogše v jesén ponúdití, ár tak čeres zíme zemla v-sêbe vzeme vu njem bodóči žér i v-sprotolétji ga že korenjé v-sêbe pocéca. Li samo nitrogén mešterske gnojítvi nesmimo v jesén dati, ár se té vu vódi naleci raztopí i tak do sprotolétja tak globoko odíde, ali pa ga grúnta voda tak daleč odnesé od dréva, ka njemi že nedé hasno.

4. Kelko gnojítvi dajmo? Gnojítvi velikost od toga visí, keliko drevja velikost i njega osnávlanje potrebúje. Primérna more bidti k-drevja krepkosti. Strokovnjáci tó tak tanáčivajo, ka vsákoga dréva stéblo od zemlé na eden meter visikost stéble kúšavo zméríjo i tak k-doblenomi račúni primérno gnojítvi velikost z-edne táble doli prečtêjo. Tá tábla je jáko prestrana i tak točna mera je pri rédni hižni sadovnjákaj rávno nêpotrêbna. Poprêk si léhko zamerkamo, ka telko štalé drôvnoga gnojá dajmo, da na stó kvadrát metrov $1\frac{1}{2}$ metercentov (150 kgr) príde. Ešče túdl tó tak májo šegó číniti, ka poprêk létno 12 kgrámov

naj príde na vsáki kvadrát meter, keliko kvadrát metrov dréva korôna pokríje. Na mešterske gnojítvi gledóč nasledúvajóče recepte ponúdimo:

1.) Na z-dréva korônov pokriti prestor na vsáki kvadrát meter vu zíme začétki $4\frac{1}{2}$ gramov žežgánoga vápna, na sprotolétje 40 grámov 40% kálisôli, 60 gr. ammóniaksuperfosfáta dámo.

2.) Pôleg drúgoga recepta pri starêšem drevji na bôgšoj zemlé na vsáki 100 kvadrát metrov 1 kgr 10% káli sôl, $1\frac{1}{2}$ kgr superfosfáta, $1\frac{1}{2}$ kgr čilišalétroma dámo zvôn štalé gnojja.

3.) Na posebne dréva gledêč vsákšemi mládomi rodêcemi drévi na vsáka trí léta zvôn štalé gnojá poprêk 900 gr 40% -ne káli sôli, 1100 gr superfosfáta, 1300 gr čilišalétra.

4.) Pôleg Bart-Šteglích nemškoga znanca na vsáko sadoveno drévo na eden-eden kvadrátmeter 10 gr nitrogéna, 5 gr fosforkisilíne, 15 gr kália, 10 gr vápna.

5.) Koščično sadoveno drevje poprêk dosta vápna potrebúje. Na edno-edno drévo zvôn štalé gnojá na 1—2 leti 1 kgr žežgánoga vápna, $\frac{3}{4}$ kgr 40% -ne káli sôli, 2—3 kgr superfosfáta i 1 kgr ževeplene kisilíne ammoniaka.

Samô od sêbe se razmi, ka so té dátke samo poprêšni račun, ár gnojítvi kelikost točno samô dréva stan i zemlé kakšost dá.

Poslov. Flisár Jánoš.

Sekulant i kmet.

V ednoj vési, gde so ešče nê poznali sekulácijo, eden agilen sekulant tolmači kmetom, ka je sekulácija. Nazádnje ga nezavúпно píta eden starêši kmet: ali bi tó istina bila, gospod, da človek pláča na leto stó dinárov i či zgori hiža, dobí šest jezero dinárov?

— Perse, ka je istina, samo hižo nišče ne sme sam vužgáti, ali jo vužgáti dati, ár te nikaj ne dobí, nego de ešče krív.

— No, velí kmet — včasí sem mislo, da je ta sekulacija nikši švindl!

Vgonítke.

I.

Eden oča je meo trí siní. Na starost je svojo vrédnost med njimi pôleg medsebnoga pogovorénja razdêlo tak, ka so vsi zadovolni bilí. Na slédnje je ešče meo 17 ovéc, té je tak razdêlo, ka je žnjí ednomi zravnao polojno, tomi drúgomi eden trétji i tomi trétjemi devéti tao dati. Kelko je dôbo žnjí eden po ednom tak, ka je vsáki svoj tao brezi tóga, ka bi štero birko doli bujli, brezi vlomkov k-svojemi táli pôleg računa točno živo dôbo? . . .

Tô nálogo so nevém gde, pri matematiki velke mature ôsmošolci kak písmeno nálogo dôbili gorí. Kí so se višje računanje: algebro, kórén iskanje, regule iks, „a“ quadrát, „b“ quadrát i Bôg zná ka vse nê včíli, véndar brezi težkôče rêšili (bár nê vsí), ali našega kalendarija

čítelom, kí vu matematiki ménše znánje májo, teškêša má bidíti. I ka se naj trúd njim nakeliko teliko povrné, z-príšestnoga leta kalendarija eden-eden exemplár po znízanoj cêni, za osem dinárov dobíjo. Rešítelje se naj pri reditelstvi pri cájti zglásijo. Víšješolci gimnázije se ne bodo med rešítelje računali. Vsáki rešítel more doli spísati razmeto, kak je računó. Rešítelov iména v 1939-tom kalendariji bodo oznanjena

II.

Vu ednom velikom varaškom brútví 12 z bronca zlejáni vítézoj podobe, stebri stojíjo vu orožnoj vojáškoj ôpravi, na svetovne bojne spómenek postávljeni. Tej brunčni vítézje vsigdár, či čújejo poldné zvoniti, pôleg regule doj z gláve popádnejo kalpage i po dokončanji zvonenjá si je pá na glávê pokrijejo.

Kakda je tó mogóče?!

Brezplačno

ne dobite blaga ni v eni trgovini; pač pa po skrajno niskih cenah dobite:

- 1.) svežo kavo, čaj, rozine, bučno olje in vso specerijsko blago.
- 2.) Stekleno in porcelansko posodo, servise primerno za darila in dnevno upcrabo.
3. Potne kovčege, damske ročne torbice, žepne svetiljke, toaletna mila, kolinsko vođo i. t. d.
- 4.) Nogavice, rokavice, robčke in drugo slično blago.
- 5.) Kipe (stebre) sv. srca Jezúša, Marije in drugih svetnikov, kakor tudi okvirje in slike svete ter druge.
- 6.) Vse mrtvaške potrebščine; umetne vence, mrtv. prte (šlare), škrinje (trúge), mrtv. čevlje, kape i. t. d.
- 7.) Imamo komisijsko zalogo nemških lakov in barv — v vseh barvah — čopiče — in drugo — to vse v **domači** trgovini Miroslav (Imre) Domajnko Murska Sobota, Aleksandrova c. 23. polg stare apoteke v Dittrichovi hiši.

Hôd vrêmena z-indašnji časov.

Pred 750 lètmi so dvakrat želi vu Vogrskom orsági, okôli Božiča je cveo modriš.

(Vzêto z-1937-ga leta májuša 16-ga z-Báčke Napló novin 134-ga strána. Flisár Jánoš vp. vučitel.)

Pôleg vezdášnjega hôdnoga vrêmena bi človek komaj vervao, ka so bilá vrêmena, od šteri imenuvane novine nasleduvajôč pišejo:

Indašnji napiski od dosta interesántni zím svedôstvo pokázejo pred nás. V-988-om leti je ešče v-juniuš mēseci kusti léd pokrívao Duna tekôčo i v-Čarnom môrji je tak grozno veliko falatôvje ledú plavalo, ka je ešče Bizanc močín stené poškodovalo. V-859 leti je Adrijansko môrje tak krepak léd pokrio, ka so ponjem z-kôli velka brêmena prevádzžali. Sledí v-1399-tom leti je med Angliov i Francuskov bodôči Calais-kanáliš zmrzno. V-1515-tom je grozno mrzla zíma bila i od risálov do konca septembra, do Mihalyovoga, je vedno deždž šô. Vogrski krônik pisátelje so gori zapisali, ka so v

1573 leti májuša 21-ga ešče vodé: potokje, mlake z-ledom pokrite bilé

i vu Francuškom je glád i sũkešina ládala. Sledí v-1793-tjem je grozen mraz ládao i v-Pešti je Dunaja léd tak kusti bio, ka so štũke rezali žnjega. V-ledení štũkov ceví so pũkšeni práh děvali i z-ledú krugle i na Dunaja bregoma drgetajôče ljudstvo se je več dní z-tém razveseljávalo, ka je poslušalo ledení štũkov strelbo. Sprevédni môžje so z-ledú kupice zrezali vö i žnji pilí víno.

Trde, nevarne zíme so se večkrát z-mláčnimi, toplimi premenjávalo. Pôleg vogrski gori zamerkanj

v-1182-gom leti je sadoveno drevje že februára 2-ga na svečnico z sadom napunjeno bilô.

V-1187 leti, točno pred 750-timi lèti so v-februári jáboka že kak orêhi kusta bilá, v-májusi so želi — i v-tom leti so — na čúd-čũdo na vogrskom dvakrat želi.

Na konci augustuša je že brátva túdi dokončana.

Jáko mláčna zíma je bila na vogrskom — v-1289-tom, kak se tó z-Papp Števana „Hasnovita razveseljavanja“ písani knig vídí, gda so deklina na Božič i trikrálov dén z-viol i drúgoga cvětja sebi na glavé vence plele. V-januári je cvelo drevje. Istina je tó túdi, ka v-1332-tom leti so v-januára sredíni že oráli, v-1397-mom pa

v-májusi že žétvo dokončali.

Mláčna je bila 1463-ga leta zíma túdi, tak da so se črešnje že na cepleno Marjo dozorile.

Vu nasleduvajôčoj stotini so trí jáko mláčne zíme bilé: v-1600-tom, v-1601 je vretin voda zménkala v-1607-mom je že vu februári to naj-kesněše cvětje ocvelo. Z-trêmi lèti sledí je pá tak mláčna bila zíma, ka so se

črešnje že v-novembri obrdúgim dozorile.

Žalostne dní i glád je prinesla 1622-ga leta mláčna zíma, ár je kēsén mraz ves pôv zničo. Malo kaj

je zraslo, eden kebel pšenice je 33 do 42 srebrni rahnški koštao. Z-trêmi lèti sledi 1625 v-januári je znôva mláčno vrêmen ládalo, škvorjanci so začali popêvati že v-januári i tak je ostalo do drúge zíme. Znôva po trê lèti je pá mláčna zíma bíla, ali za njôv je glád i velka sükešina ládala po cêloj Europi.

V-1651 leti je zíma tak mláčna

bíla, ka se je grozdje že v-juliúši dozorílo.

Zvôn tej sta ešče dvê zvônrednívi mláčnivi zími bílê v-toj stotini: 1656 i 1666. — Zvônredna toplôča je bíla v-1759-toj zími, gda so februára 12-ga múhé, sumičje i žüževke semtá létale i vršeníle se. V-Gjürgjevskom tjédni so začali senô kositi.

**Dr. H. Krimm predávajo i popêvanje vëjjo v Osijeki
ob príliki správišča G. A. dr. 1936.**

Istinska dogodka.

I. V ednom kráji se je zídala ev. cêrkev. Eden nadühti drúge vöre cêlovek z prijáteli kre njê idôci špotlivo právi : Tô bi dobra štala bila. — Eden evangeličanec, šteroga so nê opazíli, je šô za njimi i té je erkao : Tí pa za gúnca v njô. (Gizdávec se je nê vüpaio nazáj zglédnoti.)

* * *

II. Dvá pápinca ideta kre ev. cêrkvi, na štere stêni je Kristušova poboda. Te eden velí : Kakšega svétca so pa té lüteranje vöobesili ? Te drúgi njemi velí : Tí norček, vëje pa tô nê svétec, nego Luther Márton (!) Jts.

KRONIKA EDNOGA LETA

1936. okt. 1. — 1937. sept. 30.

„Dokončani je pá eden velki bežáj — Ednoga cêloga leta bistri tekáj!...“ I vu edno leto, — oh kelko vse se notrisprávi! Kelko veséli zibelk ino kelko žalostni škrinj. Kelko smeha i kelko skúiz! Kelko lúšnoga nakanênja i britkoga vka-nênja!

I jas líki dvojéči vandrar stojim pri bródi prišestnosti... Ár pred menom je te velki nepoznáneec. Jeli pod vedrnov nébov bomo mogóči idti, ali pa vmoritelski rúm kmični oblákov bode nás grozio? Človek nemore znati!

Edno je pa gvúšno. Tô, ka Boža je túdi pretečenost i njegova je túdi prišestnost. Njegova milošča nás je obvezála túdi vu pretečenosti i njegova milošča nam pripravla túdi príšestnost. Nemamo tak drúgo činiti, kak z zahválnim srcem, návučnost jemléčov dúšov zaglednoti vu vsem Božo miloščo — tak za nami, kak pred nami!

I. Za nami. Tú se spomenémo predvsem z-ništerni osebne naráve cerkveni dogodkov.

Naš púšpek. Celo našo orsačko cêrkev je razveselilo, ka náš verno slúžéči púšpek D. Dr. Popp Filip so od vseučilišča v Breslauji z častnim doktoratom teologije odlikovani.

Počastítev našega zemláka. Zalajska šinjorínja na Vogrskom si je Jonaš Lajoša dúhovníka, predanovskega rojáka za šinjora zebrała.

Sprememba v Dijačkom Dômi. Fliszár Jánoš vpok. učitel, Dijačkoga Dôma od 1924. septembra mao vréli skrbník, so za volo svoje

starosti odstópili od etoga svojega dela. Dijačkoga Dôma vodstvo i dijácke so od toga odhájajóčega prvoga skrbníka genlivo lépi slobód vzéli. Za Fliszár Jánošom so Darvaš. Aladár sobočki kaplan prevzéli dúhovno i materijálno skrbstvo Dijačkoga Dôma. Stálen pazitel nad dijákmi so pa Vučák Štefan dipl. učitel.

25 létnica. Puconske fare pénezni šafar Franko Mikloš vu svojoj lépoj starosti že sköz 25 lét z mladinskim deloládanjem slúžijo svojoj cêrkvi. Boží obilen blagoslov si naj počiné na njihovom žitki i deli.

Mrtelnost. Ništerni naši odličnjákov túžen smrtni glás nam je túdi potrêbno omêniti. 1937. jan. 3-ga je v Budapešti hênjalo biti srce ednoga tilhoga, ali blagoslovi-noga delanja môdroga človeka: D. Bancsó Antala. 86 lét je živo. Dober tao naši dúhovnikov i učitelov je on osnávlao. Bojdi blagoslovení njegov spomin! — 1937. marca 17-ga se je domó povrno k svojemí Gospodi D. Dr. Dr. Rendtorff Franc vpok. vseučilišča profesor, nemškoga Gustav Adolfa drúštva predsednik. 77 lét je živo. 17 lét je bio voditel tistoga blagoslovljenoga podpornoga dela, šestero verno k dúhi Gustav Adolfa vsáko leto pomága slabe evangeličanske gmáne. Mislimo si záto z zahválnim srcem na njega! — 1936. okt. 24. je vmrô Jahn Jakab šinjobačkajskoga seniorata. Gospod cêrkvi zná, zakaj ga je pözvaó domó v 62 leti njegove starosti.

Hodoške šóle vrêden kántorv učitel Vêrteš Aladár je vpokojivani.

Bôgi zahválimo njegovo verno službo. Bogá prosimo, naj ga blagoslovi z môč dávajočov miloščov svojov, da tudi vu pokoji mogôči bode svojo cërkev slúžiti na Njegovo díko.

Nôvi delavci. Bôg menjáva Njegove vojáke. V Morávskoj fari je Hima Šándora nasledník vu dühovniškej slúžbi Kùhár Franc pôstao. Njegov zemelski žítek se je v Tešanovci začno. V Monoštri, v Šo-

Domanjševci je nôvi fárni inšpektor Varga Kálmán posestnik i gostilničar. — V Križevskoj fari je nôvi podinšpektor Kerčmar Ivan sabô. — Nôvi seniorátni pèneznik je Lipič Jožef ravnátel Prekmurmurske banke. — Vu Lendavskoj fari nôvi kántor je Vadnai Jožef.

Med dogodki délne naráve vu našoj cërkví nasledüjoče je vrédno spómènôti. - **Nemška pesmarica.** Nemške gmáne naše orsačke cerkve so dôbile

Gojenci Dijačkoga Doma za spómín odhájajúčemi skrbniki. V prvom rédi na srédi Fliszár Jánoš, na lèvom konci Vučak prefekt, na dèsnom konci Kološa gazdarica.

proni i v Beči je skončávo svoje srédnje i višje šolé. Njegovo dühovnikstvo naj včini za blagosloveno slúžbo Gospod cërkví. — Vučitel'sko slúžbo sta dôbila Banfi Štefan i Rátkai Lásló; obádvá v Báčki. — Slovenska gmána v Newarki (Amerika) si je Balek Števana zebrála za dühovnika. — Na Gor. Slaveči je za fárnoga inšpektora nazájvoljeni Fartek Franc. — V

nôvo enotno pesmeno knigo. „Spèvajte Gospodni nôve pesmi“ žnjé.

Prekmurska sinjoríja. L. 1936 se je vu cëlój sinjoríji narôdilo 386 decé; mrlô je 347 oseb, zdalô se je 152 párov; konfirmálivani je 403 dečkov i deklíc; vu našo cërkev je prestopilo 16 oséb.

Šolstvo. Vu srédnje šolé je hodilo okôli 120 dečkov i deklíc; vu lúdske šolé pa 2968 decé.

Správišča Gustav Adolfa družštva. Prêkmursko G. A. filijalno družštvo je jun. 29-ga v Gor. Petrovci melo svoje létno správišče. Notrijemánje je melo 13.316 din. Podporo so dobili: Apače 1800 din; Lendava 1400 din; Slaveči i Selo 200—200 din; Dom Diakonís v Novom Vrbási, Sirotišnica v Novoj Pazovi i filijalna cêrkv. občina Ptuj 100—100 din. — Nemško Gustav Adolfa družštvo je melo svoje glávno správišče v Kaiserslautern-i (Pialz) od 28-ga do 31-ga augusta. Podpora je zagvúšana Apačkoj raztorjenosti 300 Markov i Lendavskoj máloj fari 100 Markov. — „Podpêrajte raztrosene verebrate!“

Banatski seniorat je svetio 100 letnico svojega obstoja.

Lutherov Mali Katekizem. L. 1837-ga — pred 100 letmi — so poslovenčili Kardoš Jánoš hodoški dúhovnik Mali katekizem Dr. Luther Martona. Radújmo se tomi ino se ga vçimo!

Evang. deklinski dom je nastávljeni v Novom Sádi za srédno šolske deklina. Žívmo ž njim!

Zídanje. Puconska fara je pri farofi nôvo, moderno vérstvinško hrambo zozídala; farof prekrii dála z novim ciglom i renovirati je dála vérstvinško hrambo kántorja. Fárno vrêlo žensko družštvo je pa podugšati dalô železobetonsko ograjo pred crkvenim vrtom.

1807. jan. 13-ga — pred 130 letmi — je mrô Gomboc Mikloš, roják naše krajine i dobroçinitel naše vuçéçe mladine. (Vidi „Prekmurja znameniti evang. možje“ knižico.)

1937-ga leta sta dvá občinskiva krstšanskiva svetovniiva gjúlêša túdi bilá. Eden v Oxfordi, ov v Edinburghi. Na terna gjúlêšoma so —

zvôn rimokatoliške cêrkvi — tao-vzelé vse krstšanske cêrkvi svetá.

Vrêmena hód. Cêla jesén je neprijétna, vlažna i mrzla bíla. Že pred začétkom zíme smo dôbili snêg, ali nê je dugo ostao. Januára je súhi mráz bio. Februára je že začnolo deždžiti i od mèseca do mèseca je več deždža bilô, nateliko, ka od 150 lét mao je nê bilô tak deždževnoga leta i telko povodni, kak v tom pretečenom.

Pôv poprêkno je zvônêrdno slab bio. Tak strménoga, kak gjeríne so vnôgi niti za semen nê dôbili nazáj. Súkešina bode pri vnôgoj hiži.

Poglednimo túdi ništerne glav-nêše dogodke političnoga žitka. Prva pôt nas na brúitive pela.

Mrlí so: Patrijarh Varnava, pog-lavar srbske pravoslavne cêrkve, star 57 let. — Dr. Srskiç Milan bivši ministerski predsednik, star 57 let. Pod njegovim ministerstvom je potrdjeni „Proteštantni zakon“ i „Ustav“ neše cêrkve. — Dr. Masaryk Tomaš prvi predsednik Çehoslovakije, v visikoj starosti 87 let. On je bio sin navádnoga kočíša i vu svoji mládi letaj je prestepo z rimokatoliške vere v našo cêrkve. — Vu Franciji Gaston Doumergue, bivši predsednik republike, kí je túdi proteštant bio. — V Müncheni je mrô vogrski ministerski predsednik Gômbôš Gjula v 50 letnoj starosti. Pokojni je bio s'n evangeliçanskoga vuçitela. — V Italiji je mrô Guglielmo Marconi svetovnoga héra gornájditel.

Naša držáva. Prebivalstvo naše kraljevine je v pretekлом leti naraslo na 15.000.000 dúš. — Nova naredba je vódána od likvidacije kmétski dugov, šteri so nastanoli pred 20. apr. 1932. — Itak pa ni rešeno hrvatsko pitanje i konkordat je znotrêšnje politične razmere za-

motao. — Z Italijov je sklenjena politična i verstvska glihinga, po šterom so se zdignole cene našim kmetskimi pridelkom. **V Angliji** na zahtevo protestantske cerkve je krao VIII. Edvard za volo svoje ženitvi z ednov dvakrat ločenov amerikan-skov ženov odpovedao prestoli. Novi krao njegov mlájsi brat VI. Jurij je bio kronan 12. mája 1937. **V Spaniji** dale opüstšáva znotrešnja bojna. — **V Rusiji** vedno divja komunistična bésnost. Stalin, naj more svoje grozno ládanje obdržati, tiste prepráva, šteri so nédávno ešče pri ládanji bilí. — V Ažiji vodilna držáva **Japonska** s prirojenov žilavostjov síli vedno globše v Kitajsko. Odnut zná se ednòk rêsan skázati „žuta nevarnost“ za Europo. **Francija** stálne težave má v znotrešnji i zvònešnji politiki. V Parizi je bila svetovna razstáva. **Nemčija** vedno močnêša gratúje i zahteva nazáj „kolonije“. — Dosta nevarnosti se sùče okoli **Sredozemskoga morja**, ka što naj bo njegov gospodar. — Na **Podunavje** gledêč Nemčija i Italija skùpno politiko pela. — **V Amerikanski** Zjedinjeni držávaj je za prezidenta znovič Roosevelt zvoljeni na 4 leta. — V San Salvadori (Srédnja Amerika) je pri zemlé gibanji 3.000 lúdi žítek zgúbilo. — V Srédnji Japonski je grozna povoden porúšila okoli 500 híz i 1200 lúdi je najšlo smrt vo njej. — Več potniški letal je treščilo na zemlo, pri šterom se je dosta potnikov bujlo. V drúgi elementarni katastrofaj je túdi na jezero i jezero lúdi prišlo od žítka i nezračunane materiálne škode so nastanole.

II. Pred nami. Vrèmen niti na megnenje nestáne. Obrnimo se zdaj proti prišestnosti i poglednimo: ka jeste pred nami. Neščemo proro-

kívati. Bòg zná, zakaj je zakrio pred nami prišestnost. Li na ništerne takše dogodke ščémo pokazati, šteri okrogloga računa obletniko je v 1938-tom položo tá za nás Bòg.

1708-ga — pred 230 letmi — se je naròdo **Dr. Lutharič Peter Agost.** V Ivanovci se je rodio; spèvník i pisátel je bio; za dùhovnika se je vónávčo, ali za volo tedášnjega pregánjanja našega vadlívànja eti se je v Nemčijo odselo i vráč postao.

1778-ga — pred 160 létmi — se je naròdo v Soboti **Barla Mihálj.** Dùhovnik je bio vu Kòvágó-Eòrši pri Balatoni i spèvník, spravitel pesmeni knjig, štere so pred Kardošovimi meli naši očáki.

1848-ga — pred 90 letmi — so dáne na očivesnost pesmene knjige Kardoš Jánoša.

1858-ga — pred 80 letmi — je mrò **Terplán Šándor** puconski vrèli dùhovnik, pisátel i pesnik.

1898-ga — pred 40 letmi — je záčao v Monoštri zhájati »**Dober Pajdáš**« kalendari, v šteroga največ je pisao Luthár Pavel vpok. evang. vučitel.

1728-ga — pred 210 letmi — se je rodio v Sühomvrèhi (Moráv-ska fara) **Farkaš Ádam** profesor i ravnátel šopronskoga evang. Lyceuma, kí je tam lépo fundácijo položo za slovenske dijáke.

1908-ga — pred 30 letmi — je mrò **Berke Jánoš**, kí je 72 leti bio dùhovnik križevske fare.

1648-ga — pred 290 letmi — je mrò **I. Rákoczy Jurij.** Za Bocskaj Štefanom i Bethlen Gáborom je on bio te trétji vrèli branitel vadlívánjske slobodščine.

1808. febr. 21-ga — pred 130 letmi — se je naròdo **Lòhe Vilmoš**, dùhovnik i grúntar nàstave diakonis v Neuendettelsauji.

1663. márc. 22-ga — pred 275 letmi — se je narodo **Francke Agost Hermann**, dühovnik. Najznamenitëša njegova nastava je Sirotišnica v Halle váraši.

1598. apr. 13-ga — pred 340 letmi — je vödao IV. Henrik francuzki krao tak zväni **nanteski edikt**, vu šterom je francuzkim proteštantom versko slobodščino zagvüšao. Žalost to zagvüšanje je navéke samo na papéri ostalo.

1558. apr. 19-ga — pred 380 letmi je mrô **Bugenhagen Jánoš**, veren pomočnik Luthera. On je zdao Luthera z Bóra Katalinov i on je držao obri njega mrtvaški govor tüdi vu wittenbergskoj grádnjój cërkví.

1808. apr. 21-ga — pred 130 letmi — se je rodio **Wichern Jánoš Henrik**, oča nemške znotrešnje misije. On je nastavo pri Hamburgi pod iménom Raulhes Haus poznáne hrambe, gde se na pogübel idöči otroki rešüjejo za krstšanski žítek.

1873. maja 4-ga — pred 65 letmi — je mrô **Livingston Dávid**, eden najvékši misijonar svetá, apostol Afrike.

1498. maja 23-ga — pred 440 letmi — so žežgali ednoga najprvoga prereformatora **Savonarola Jeromoša**.

1618-ga — pred 320 letmi — se je začnola tak zväna **30 letna bojna**, vu šteroj je Gustav Adolf švédski krao prišao na bránenjé svojim stiskávanim verebratom. Etoj dúgjoj bojni je 1648-ga westfalski mér napravó konec, pred 290 letmi.

1523. jul. 1-ga — pred 415 letmi — so žežgali v Brüsseli **Voes Henrika i Esch Jánoša** za voló njidva evangeličanske vere. Spömenek etiva dvá najprviva mantrníka reformácije je Luther vu pesmi ovekivečo.

1553. okt. 16-ga — pred 385 letmi — je mrô **Cranach Lukač**, wittenbergski patikariuš, málar, Lutherov vréli verník. Toga velikoga reformátora je dostakrát dolizmálo. Od njega so najbole poznáni Luther-képi.

1483. nov. 10-ga — pred 455 letmi — se rodio naš velki **Luther**.

Velika Britanija je 1833. aug. 1-ga — pred 105 letmi — **gorislobodila pod svojim vladárstvom bodoče vse robsluge**.

Ovo, zamerkali smo ništerne znamenitëše dogodke pretečenosti i v račun smo vzéli ništerne približavajöče obletnice prišestnosti. Na mejej pretečenosti i prišestnosti na Bogá gléda naš pogléd. Njega zvišavamo za pretečenost i k njemi se zdühavamo za prišestnost.

Tarnovski bojtár.

Vdinjao sem se v-Tarnóco za bojtára, Nejga za črëdo lepšega határa. Dvajsti rajnški, deset sôdov mi bô lon, Zadosta bojtári tó.

Dvajsti birk držánja mí je obečao, Závezka mí pëdesët krajcarov dao, Té sem zápío v-Pípa gyujtó čárdábi, Vu Tarnóci püščávi.

Na krúhi bom z-vértom domá, na pôli, K Gyürgyavomi prído poméne skóli. Gor' mi deno tulipánsko ladico, Žvegló, dudo i bundo.

Te bom i sam vandrao daleč v-tühíno, Na Széchenyi gospodína püstino, Gde bom črëdo v-račun vzéto přék I med dudanjem vö gnao. [jemaó

Vojni baci do mí zvonec nosili,
Da bole znam, gde do črêdo vodili.
Tak bom se šetáto za njimi, kak en cár,
Tô premore lí bojtar.

Tečas si mam žvegláriti, dudati,
Dokeč nêmam lêpe lube spoznati.
Je v-püstíni povôli deklíčk lêpi;
Zvôn krofasti i slêpi.

Či me štera žnjih polúbi, prav včini,
Znam, ká me za ves kinč zemlé nemini,
Ár bom jo za žítek svêta kúšúvao
I drágo ženíčko zvao.

Či va se na senje vkúpe šetala,
Vsáka dúša de za nama glédala.
Gde se náide vu orsági tákši pár,
Kako tarnovski bojtar!

Pa ji kúpím kordovánske čizmice,
Drágo janko, fórtok, pocil, kitice,
Svilni rôbec, pantlike, džünč na šinjek
I srebrni prstanek.

Što de meo vu čardi vékše poštenjé,
Vsa držina de se vrtêla kre njé.
Kak kralíci njê povôli hodili
I skrbľivo dvorili.

Nigdár drúga nede z-menóm plésala,
Či tô ona nede rada glédala;
Ár ráj vu smrtne manre privolim,
Kak njé volo prelomim.

Odkec so dobile korine svoja iména ?

Boža naráva je okinčana s krasnimi korinami, štere nás vsigdár opomínajo na njé Stvoritela i na lêpo pesem „Što obláči lilijome poljske? . . .“ Póleg toga nam pa búdiyo i gojijo čút plemenitosti, estetičnosti i so nam kážípot za složno, harmonično i skromno življenje!

Pogljémo zdaj ništerne bóle poznáne korine, odkéc so njihova iména. Dalija ali georgina se ime-núje po švédskom botaniki (rastlinoslovci) Dahli. — Fuksija, štere domovina sta Južna Amerika i Nova Zelandija, je dobila ime na spomin velkoga nemškoga botanika Leonharda Fuchsa, ki je živo za časa reformácije. — Begonija, štera je domá v tropični krájaj, je dobila imé po guvernátori Begoni. — Hortensija, žena znamenitoga fran-

cuškoga vórará, je dála imé grmičastoj rastlini iz Kitájske. Toj korini po ništerni krájaj právjio túdi „residencia.“ — Petunija je doma iz Južne Amerike i je dužna svoje ime tobaki, šteromi je podobna. Brazilijansko ime tobaki je „petun“. — Magnolija, krasno drevo iz Vzhodne Aziije (cveté rano na sprotoletje, gda ešče niti lističa nema) je dobilo ime po francuškóm zdravniku i botaniku Magnoli. — Klinček je iz nemškoga imena „Nagel“ (cvek, klin). — Ime hijacinta pride iz grškoga jezika; „jakintos“ pomeni našo peruniko. — Rožmarin, štera je domá pri morji, naši čisto latinsko ime, ka po našem pomeni: rosa pri morji. — Po nemškóm botaniku Zinni se imenuje splošno znána cvetica cinija.

TITAN.

SENJE (SEJMI).

PREKMURJE

- Beltinci** (živinsko i kramarsko) 20. jan., 24. na prestopno leto pa 25. febr., 25. aprila, 27. junija, 15. julija i 5. nov.
- Bogojina** (živ. i kram.) 15. febr., 20. mάρca, 19. mája, 20. julija, 4. sept. i 16. novembra.
- Črensovci** (živ. i kram.) 14. mάρca, v pondélek po 3 máji, v ponedek po 14 septembri i 20. oktobra.
- Dobrovnik** (samo živinsko) 6. aprila, (živ. i kram.) ponedek po Telovom, 25. julija, 2. oktobra.
- Dolnja Lendava** (konjsko, živ. i kram.) 25. jan., 16. febr., 27. mάρca, 17. aprila, 16. jun., 28. jul., 28. aug., 28. sept., 28. okt., 18. decembra, pa vsáki tork svinjsko senje. Če pride na tork velko senje, teda je svinjsko senje na drúgi dén.
- Dokležovje** (konjsko, živ. i drovno) 18. junija i 21. augusta.
- Dolenci** (drovno) na Tejlovo i 6. decembra.
- Grad (Gornja Lendava)** 28. mάρca, 21. junija, 15. augusta, 29. septembra i 30. novembra.
- Križevci** (živ. i kram.) 16. aprila, 4. junija, 27. oktobra, pa vsáko prvo soboto v meseci svinjsko senje. Či spádne na to soboto svétek, je svinjsko senje prvejšo soboto.
- Kuzma** (kramarsko) na Križni četrtek.
- Krog** (kram.) 4. mája.
- Martjanci** (živ. i kram.) 23. mája. 6. augusta i 27. oktobra.
- Murska Sobota** prvi ponedek januára živinsko senje, prvi ponedek februára živ. i kram., prvi pond. mάρca živ. i kram., prvi pond. aprila živ., prvi pond. mája živ. i kram., prvi pond. junija živ., prvi pond. julija živ. i kram., 24. augusta živ. i kram., prvi pond. septembra živ., 15. oktobra živ. i kram., prvi pond. novembra živ., 6. decembra živ. i kram. Če spádne na prvi ponedek svétek, se vrši senje na drúgi dén.
- Petrovci** (kram.) na sv. Trojstva nedelo, 4. julija, 8. septembra i 28. okt.
- Puževci** (kram.) 13. julija.
- Puconci** (živ. i kram.) 28. mája, 10. julija, 10. sept. i 10. novembra.
- Prosenjakovci** (živ. i kram.) 15. mάρca, 16. junija, 2. sept. i 28. nov.
- Rakičan** (živ.) 26. mάρca, v tork pred Risáli, 2. jul., 16. aug. i 8. oktobra.
- Selo** (kram.) prvo nedelo po Srpnoj Mariji i na Miklošovo.
- Sv. Benedek** (kram.) pred Pepelnicov, po postni kvatraj, po Cvetnoj nedeli, po jesenski kvatraj i pred koledí vsigdar v ponedek.
- Sv. Sebeštjan** (kram.) 20. jan., 2 nedela po Vüzmi, 15. jun., 21. dec.
- Turnišče** (živ. i kram.) v četrtek pred Cvetnov nedelov, drúgi ponedek po Vüzmi, četrtek pred Risáli, 12. junija, četrtek pred Velkov mešov, drúgi dén po máloj meši. 4. oktobra i vsáki četrtek svinjsko senje. Če spádne velko senje na četrtek, te je svinjsko senje eden dén sledí.

SREZ LJUTOMER

Ljutomer živinsko senje: 14. jan., 8. apr., 10. jun., 8. jul., 12. augusta, 12. nov.; kram. i živ. senje: 11. febr., 11. mάρca, 13. mája (tudi konjsko), 16. sept., 17. dec.; samo konjsko i živ. senje 14. okt.

Cven 7. septembra

Gornja Radgona 3. februára, 25. mája, 10. augusta, 15. novembra.

Sv. Križ pond. po tihoj nedeli, 3. mája, 26. julija, 6. novembra.

Mála Nedelja četrtek pred nedelov Sv. Trojstva, 21. oktobra.

Veržej 6. mája, 29. septembra, 30. novembra.

Sv. Duš 24. augusta, 13. decembra.

Negova 8. septembra.

Sv. Peter 17. januára, (29. junija), 30. junija, 21. septembra.

MESTO I SREZ PTUJ

Ptuj živinsko senje: za konje i rogáto živino vsáki prvi i tretji tork v mejseci, za druge vsáko srejdo: tržni dén je vsáki péték; letno krá-marsko senje se vrši: 23. aprila, 5. augusta, 25. novembra.

Sv. Andraž v Slov. Gor. 13. junija, 30. novembra.

Ptujska Gora 18. mάρca, veliki tork, v soboto pred križ. nedelov ali pa v soboto po Vúzmi, 2. julija, 14. augusta.

Sv. Lovrenc na Dr. polji 12. mάρca, 27. jun., 10. aug. i 29. sept.

Sv. Lovrenc v Slov. gor. v srejdo pred vnébohodom, 23. julija i v soboto pred rožnovenskov nedelov.

Sv. Bolfenk 30. junija, 2. septembra.

Sv. Vrban 25. mája, 25. julija.

Breg pri Ptuj drugi pond. v máji, 6. junija, drugi pond. v juliji, 26. augusta, drugi pond. v septembri.

Ormož Cvetni péték, pond. po Jakobovom (25. jul.), na Martinovo (11. nov.), vsáki prvi pond. v mejseci jan., febr., mάρca, mája, junija, jul., sept., okt., dec. Či spádne na ednoga tej pondelkov svétek, se vrši senje na drugi pondelek. Svinjsko senje vsáki tork v tedni.

Sv. Tomaž 21. jun., 29. aug., 28. okt., 3. decembra.

MEDJIMURJE

Čakovec Cvetni pondelek, 29. jun., 13. aug., 3. okt., 25. nov.

Draškovec sredo po Jürjavom, 7. i 16. aug., 11. nov.

Kotoriba 9. mάρca, 27. junija, 30. septembra i 30. novembra.

Nedeljišče 15. junija i pondelek po augusta nedeli.

Prelog Risálski tork i pondelek po Jakobovom.

Razkriž 19. mája, 24. junija, 10. augusta, sredo po Beloj nedeli.

Mursko Središče 1. mája, 20. aug. i 26. okt.

Štrigova 19. mάρca, 22. julija, 30. sept. i 4. dec.

Sv. Helena pri Čakovci 18. augusta i 22. septembra.

Sv. Rok pri Čakovci na Rokovo i Mihalovo.

Tivar obleke in Astra čevlji oblečejo celo Vašo družino od glave do pete!

Stalna in velika zaloga vseh vrst letnih in zimskih oblek, spomladanskih in zimskih plaščev za deco in odrasle, za moške in ženske, **iz cajgov in štofov**. V veliki izbiri so stalno na zalogi svetovno znani pravi garantirano nepremočljivi „**TIVAR HUBERTUSI**“. — Tam se dobi tudi vse vrste kratko in pleteno blago, kak kape, srajce, nogavice za moške in ženske, fino žensko svilen o in pamučno perilo, moški in ženski puloveri (štrikani kaputi, deke (Koce). Bogata in velika izbira v priznato trpežnih, lepih in modnih **ČEVLJIH ZNAMKE »ASTRA«** za deco in odrasle. — Prepričajte se o solidni postrežbi in nizkih cenah sami z ogledom blaga brezobvezno za nakup, kajti

Tovarniške niske cene imajo le Tivar obleke kar si zapomnite tudi za Astra čevlje!

Tivar obleke in Astra čevlji

MURSKA SOBOTA, Lendavska c. 2/a (prek od pošte.)

MESTO I SREZ MARIBOR, levi dravski breg

Maribor vsaki drugi in 4 tork v mejseci senje za živino; či je v tork svétek, se vrši živinsko senje dén prvle. Vsáki péték svinjsko senje; či je v péték svétek, se vrši svinjsko senje dén prvle. Vsáko sredo ino soboto tržni dén.

Sv. Lenart v Slov. goricah 20. jan., ponedek po belo j nedeli, 19. mája, 24. junija, 2. augusta, 4. oktobra i 6. novembra.

Marija snežna na Veliki kram. 20. mája, živ. i kram. 6. aug.

Sv. Trojica v Slov. goricah 10. márcá, po Sv. Trojstvi, 28. augusta, ponedek po trétjoj kvaterno j nedeli.

SREZ MARIBOR, desni dravski breg

Fram 21. julija, 21. septembra.

Poljane pond. po kvat. nedeli v posti, pond. po Cvetnoj nedeli, pond. 13. mája, soboto 22. junija, 10. julija, 29. augusta, 12. okt. i 15. nov.

Slov. Bistrica 24. febr., Veliki péték, 4. mája, 4. junija, 25. julija, 14. septembra, 28. kot i 21. nov.

Spodnja Poljskava 2. febr., 10. márcá, 30. junija, ponedek po 3. aug. i 9. septembra.

Studenci pri Poljčanah 25. januarja, štri pond. po Vüzmi i 13. dec.

Preračunjavanje kubične vsebine okrogloga lesa

(P = premer v cm. K = ključa število.)

P	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
K	28	38	50	64	78	95	113	133	154	177	201	227
P	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29
K	254	284	314	346	380	415	452	491	531	573	616	661
P	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	41
K	707	755	804	855	908	962	1018	1075	1134	1195	1257	1320
P	42	43	44	45	46	47	48	49	50	51	52	53
K	1385	1452	1521	1590	1662	1735	1810	1886	1964	2043	2174	2206
P	54	55	56	57	58	59	60	61	62	63	64	65
K	2290	2376	2463	2552	2642	2734	2827	2923	3019	3117	3217	3318
P	66	67	68	69	70	71	72	73	74	75	76	77
K	3421	3526	3632	3739	3849	3959	4072	4185	4301	4418	4537	4657
P	78	79	80	81	82	83	84	85	86	87	88	89
K	4778	4902	5027	5153	5281	5411	5542	5675	5809	5945	6085	6221
P	90	91	92	93	94	95	96	97	98	99	100	101
K	6362	6504	6648	6793	6940	7088	7238	7390	7543	7698	7854	8012

Razlaga: Gornja številka v vsakem predelčki je premer (P) [poprek v sredini merjena širokost] okrogloga lesa v centimetri. Spodnja številka je toni odgovarjajoči ključ (K). — $V = \frac{DxK}{10.000}$, to se pravi dolžost (D) debela v metri se pomnoži z kubična vsebina se najde na podlagi sledččega pravila onim številom (ključom), ki odgovarja premeru debelščini i dobleni znesek se deli z 10.000 — PRIMER: dugost debelščine je 8 metrov, premer meri 47 cm, poišče se te v tabeli število (ključ), ki odgovarja 47 t. j. 1735 kubična vsebina je te $8x1735=13.880$, — $12.880 \div 10.000=1,388 m^3$.

Lukno
za moške obleke

Poučvatno glatki čarni, sivi i zeljeni fárbi šir. 70	22	Moderno drobno črtá- sto temnese fárbe	65
Bogše pou- vunatno za športobleke	28	Kamgarn v gladkoj čar- noj i sivi fárbi	74
Trpežno drovno vzor- často priúo- lene fárbe	48	Kamgarn sivo vzorčast	98

Sternceki
CELJE 312

TRGOVSKI DOM!

Prosíte

včasi veliki ilustrirani

cenik
i
vzorce

štero dobite

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
vömíni ali se pa nazáj
dájo pejnzi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

ASCHER B. IN SIN

MUSKA SOBOTA
GLAVNI TRG

GRÜNTANA LETA 1855
TELEGRÁF: ASCHER
TELEFON ŠTEVILKA 15

Kolonska špecerijska i vsefelé
mela, zrnja velka trgovina.

»HERCEG BOSNE«

orsackoga sekulacijskoga društva krajinsko zavüpníštvo.

Od D. 59.- više, enoredne

Od
Din
120.-

ZAKAJ SO

**SREČNEJŠI TISTI
LÜDJË, ŠTERIZNAJO
I GRATI!**

Zakaj so ešče deca bole
inteligentni, šteri igrajo?
Záto, ár veder i dúševno
začóvolen človek leži
prebrodi živlejske tež-
koče, bistrejše misli, hitrej
zapopádne i ka pri svo-
jem lastivnom igranji
dosta toga pozábi, ka
drúgim dela brigo.

Na krasni, lepo zvenéči
glasbeni ínštrumenti sve-
tovno znáne fabrike glas-
bil Meinel & Herold so se
návéčili igrati nešteti od-
rasli i deca, celo stári
lúdjë brez učitelja, s po-
močjov enostávní vučni
písem. Knigíca „Kak po-
stánem dober muzi-
kant“ dá firma vsákomi
sploj šenki. Samo glas-
bilo dobíte pri firmi
Meinel & Herold jáko jal,
ár tú kúpite zdráven iz
fabrike ali fab. skladišča.

Mandoline od Din 90.-

Od Din
2.580.—

Prek 30.000 urádno
potrjeni zahválni písem.

Ka vsi hváljjo,
zadóvolí túdi Vás.

Klavir harm. od Din 790, gosli od D. 65, trompete od D. 570, gitare od D. 128.

Tamburice od Din 60.—

Popuno garancíjo

Vam dá tvrška za vsákí ín-
štrument, šteroga dobíte

8 dni na probo

Lehko se túdi vó mént.

Sploj brezpláčno

dobíte lejpi ilústr. ceník od firme

Meinel & Herold

d. s. o. j., zal. tov. glasbil in harm.

Maribor, št. 242.

Ustne harm. od D. 7.50

Návéčja očítníra híra glasbil v Jugoslávíji - Prede šéti keni críkí - Defavíjéé edíčni muzikantov i znáni igre khórníšov!

Celji

dobro ročno delo

Ženski nisiki,
čaren boks

70

Ženski visiki
čaren boks

93

Moški visiki
čaren boks

93

Moški gor-
ski, močno
kovani

137

Snežke naj-
novejši fazon

79

Domači punčuli
lederni podplat
ledr. obšiti

34

Stermecki

CELJE 312

TRGOVSKI DOM!

Prosíte

včasí veliki ilustrirani

cenik

i

vzorce

manufakturnega blaga,
štero dobíte

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
vömíni ali se pa nazáj
dájó pejnezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

Nájstaréša i nájfaléša trgovina je

Kardoš Jožefa v M. Soboti

Aleksandrova c.

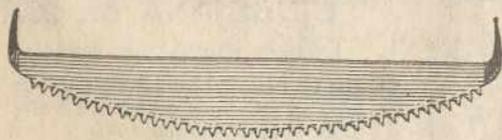
Prék od Dobrajove oštarije.

Dobí se vu velikoj meri na prebéranje vsefélé železno blágo po nájfalejšoj céní, kakti: traverze, beton in palično železo, stavbeno in pohištvéno okávávanje, vsakšéféle nájfinéše orodje (škér) za obrtnike, žage, pile, sekire i. t. d.

**Nájböggše Turske in švédské kosé,
srpe, kosne klepáče i kamne.**

Vse gospodársko orodje, plúge, reporeznice, sečkare, preše i vsefélé kotle, šparhete i peči, nájfinejše fárbe, lake, firnajs, terpentín, mašinski oli i mást, koks za kováče, glažojne za okna i. t. d. — Vse po niskoj cejni.

Što ščé pénéze prišparati, more pri tv. Kardoš kúpiti.

Kr. prodája smodníkov
i vsé lovski potrebščin.

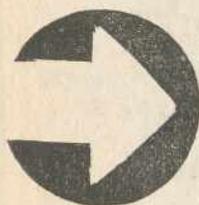
OTVORITVENO NAZNANILO!

Dovoljujem si cenj. občinstvu naznaniti, da sem

s 15. julljem 1937 otvoril

TRGOVINO Z MEŠANIM BLAGOM

V MURSKI SOBOTI, KOLODVORSKA 1.

Na zalogi bom imel vedno najnovejše manufakturno, pleteno, kratko in sveže špicerijsko blago ter bom v stanju cenjenim odjemalcem postreči s solidno postrežbo in najnižjimi cenami. V pričakovanju, da me počastite z Vašim cenj. obiskom, se priporočam in beležim z odličnim spoštovanjem

HAHN ŠAMUEL, trg. z mešanim blagom Murska Sobota

Kolodvorska ul. 1. — (Nasproti Prekmurske Tiskarne)

Oglašüvanje v kalendariaj

zvršava najbögše stári špeciálni
stručni

BLOCKNER-0V

kalendárski oddelek v koncernu
Interrekiam d. d. Zagreb,
Masarykova 28.

Tel. 21-65. Pošt pred. I-85.

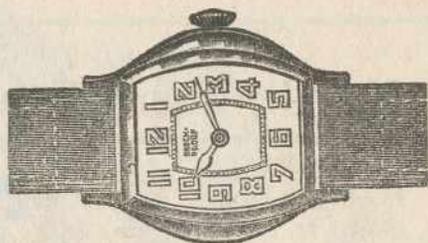
Predlogi i stroški brezpláčni

BREZALKOHOLNA RESTAVRÁCIJA

Remény Marko v M. Soboti

na Glávnom trgi

se vsákomi priporoča. - Vsáki dén
friška, topla i mrzla jestvina i brez-
alkoholna pitvina. - V mesnici mam
vsáki dén friško mesó.

Zahtevajte

brezpláčno i prósto
od poštarine

veliki ilustrirani cénik za vöre, zláto i
srebrno rôbo od svetsko poznáne firme

H. SUTTNER

LJUBLJANA br. 93.

Lastivna fabrika vör v Švájci.

Čüditi te se niskim cénam! Žepne vöre
že od Din 38 dale; Vekerce že od Din
44 dale i vöre za na rokó začeníš od
Din 98.—.

Z pismenov garancijov!

Trajice

in losne tovarne

Iz oksforda,
močne,
dobro izdelane

18

Iz taringa,
trpežno,
sport vzorci

34

Iz flanela,
bogši lepši
vzorci i farb

26

Iz finoga
paplina
modni vzorci

35

Iz frenža,
trpežne,
modne farbe

30

Iz kariraste
flanel, sport
vzorci, žive
farbe

40

Stermecki

CELJE 312

FABRIKA RUBLA!

Prositate

včasih veliki ilustrirani

cenik

i

vzorci

manufakturnega blaga,
štero dobite

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
vömini ali se pa nazáj
dájó pejnezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

Prva Prekmur-
ska strokovna
radio delavnica

ŽELEZNINO

Velika izbira
Nisike cene!

radio-aparate, živalne stroje, bicikle i. t. d.
dobite najfalejše pri

NEMEC JANEZ, M. SOBOTA

POLEG EVANG. CÉRKVI.

V domovini ročni harmonik,

v nemškem Klingenthalu, že prek 40 let stoji velika svet-ska fabrika muzikalni instrumentov Meinel i Herold, štera prinas ma oddavno podružnico. Njénje harmonike od navádne i bogše sorte notri do najbogših zgotovleni kromatični umetniški instrumentov, se na celom sveti za najbogše računajo i cene so jáko nísike, ár pri njej se kúpi **narávnoč z fabrike** ali z fabričnoga skladišča.

Dve vелеvažnivi novosti v gradbi harmonik. 1. Vse naše kromatične piano (klavir) harmonike so opremlene z novimi glasi, šteri so **brúšeni po dužini**. (Dozdaj so se brúšili poprek.) To je novi z patentom zavarvani način izdelavanja glasov. Tej glasi se nemrejo potreti so jáko

zvočni i zvúnredno lehkó odgovárjajo i po strokovnoj obsodbi so tej štrikrat bole zdržlivi od navádni čelični glásov. — Vse naše štiri- i petvrstne krom. harmonike so opremlene z novov

melodijskov jeklenov klavijaturov (notrašnost prijemalke, štera je naš lastni patent). Velka prednost jeklene klavijature obstoji v tom, ka je pritisk tipk v vseh vrstah vednaki i zvúnredno lehek. Pri drúgh harmonikah z lesenov klavijaturov je pritisk tipk v prvoj vrsti lehek i v nadalnih vrstah vsikdar bole žmeten, ka jáko ovira pri igránji. — Velko prebéranje najdete v velkom cení, vu šterom so vso najinteresantnejša nova dela za najti na poli izdelanja moderni ročni harmonik. Cenik vam brezpláčno pošle firma

Meinel & Herold, skl. tvornice glasbenih instrumentov **Maribor št. 242.**

Kupujte najboljše in najcenejše! - To so PERO čevlji in SOKO obleke

Oboje dobite v najlepših fazonah in največji izbiri pri tt.

Joško Brumen, M. Sobota

Cerkvena cesta. - Poleg sodnije.

Trkanine

na razno perilo
zastore itd.

Molino
nebeljeno
plátno

4.50

PLATNO za
prté, preveč
močno

19

PLATNO za
detinsko perilo
trpéce

6

Nanking za
perje dobro
neprodorno

19

ŠIFON dobra
méhka vrsta

10

FERUNGE iz
deloga karit.
kongres plátna

8

Stermeki

CELJE 312

TRGOVSKI DOM!

Prosíte

včasi veliki ilustrirani

cenik

i

vzorce

štéro dobite

šenki!

Ka neodgovárja se lejko
vömíni ali se pa nazáj
dájo pejnezi.

VELIKA ZBÉRA!

NISIKE CEJNE!

FRANC ŠEBÖK

splošno mizarstvo

M. SOBOTA CVETNA UL. 6

Sprejme vsakovrstno pohištvéno in stavbeno delo po
najnižišoj cejni. Pohištvo zgotávla že od 3500 Din naprej.

Prvle kak bi gder indrik zafrémali proste cenik i bodete zadovolni!!

Méhko fàrbana, šperana in funérana dela!

Na veliko!

Na málo!

Manufakturna in modna trgovina

BRATA ŠIFTAR & HAHN - M. SOBOTA

(poleg evangeličanske cèrkvi.)

Dobi se vsakovrstno, samo fino manu-
fakturno blágo po nájnižišoj cejni.

Solidna postrežba!

HERSAN ČAJ

ZDRAVJE

s pomočjov vračilni lastnosti trav po nujanji »HERSAN-teja«, mesečne posebni trav po predpisi Doktora R. W. Pearsona, glavnoga vrača v Bengaliji (Angl. Indija).

Z dugolètnim vospobanjem se je dognála vrèdnos »HERSAN čaja« i tó z nezdojnim uspehom pri obetežanji: ovápnjenje žil, beteg krvnoga tekája,

žeske bolezni, bolečine pri menstruácii (vózmèna mèsečnoga pránja), migreni, reumatizmi, bolezni bubrega, bolezni jeter, smètanj v želódcu, zaprètji, gilti, črèvni betegaj, haemorroidi, splošno i prenágglom odebelènji i pròti žgaravici. — »HERSAN čaj« se dobi vu vsakoj apoteki. Návučno knjižico i vzorec Vam pošle k-šenki:

„RADIOŠAN“

Zagreb, Dukljaninova ul. 1.

Reg-Sp. br. 14.001—35.

Josip Močnik

kamnoseški mojster

Murska Sobota

Zahtevajte veliki cènik!

Dobra budilka z ednim zvoncom Din 45.—

Ista prima kvalitete z 5 let jamstvom Din 60.—

Budilka z 2 zvonca prima 5 let jamst. Din 76.—

Chrom Rosk. anker ura slična Din 46.—

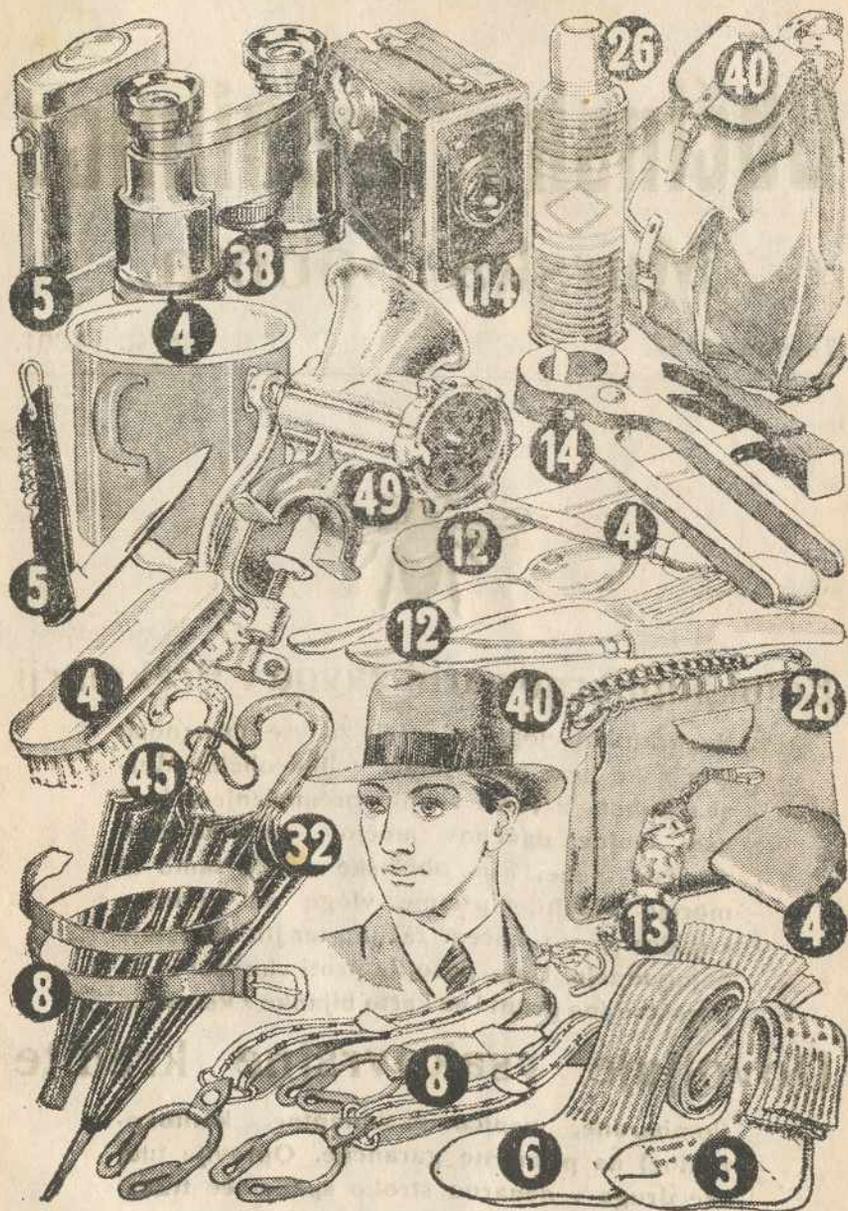
Ista v bôgši izdelavi 3 let jamstva Din 60.—

Fina tenka ura z relief številkami, 3 letno jamstvo Din 5.—

Ista ura prima kval. z 5 let jamst. Din 180.—

ANT. KIFFMANN
specijalist za bôgše ure
Maribor št. 21.

IZVLEČ Z NÁJNOVEJŠEGA ILUSTRIRANOGA CENIKA!

Zaprosite včasik cenik i vzorce,
štere dobite k-šenki!

Ogromna prebéra! Nizke cene!

Sternecki

CELJE br. 312

Občinska hranilnica Murska Sobota.

Telefon št. 34.

Ček. rač. št. 14.891.

Edini pupilarno varni zavod v Prekmurji

Za hranilne vloge in sploh za vse obveznosti Občinske hranilnice jamči velika občina Murska Sobota z vsem svojim premoženjem in z vso svojov davčnov močjov, zato se tudi arvinski penezi in občinske fonde samo tu morejo vložiti. Sprejme vloge na hranilne knjižice in v tekočem računu ter jih obrestuje najugodneje. Daja posojila proti vknjižbi in na poroštvo (na grünt i na karto bijanko z kežešmi).

Dovoljuje vsakovrstne kredite

(lombardne, menično-ekskomptne, kontokorrentne) na primerne garancije. Opravlja tudi vse druge v denarno stroko spadajoče transakcije najkulantneje.

Naznanilo.

Naznánjam cenj. občinstvi, da sem povečao

krojaško delavnico

za žensko i moško konfekcijo. Delavnico sem si preuredo po svoji mogućnosti, da bode odgovárjala në samo modernim izdelkam, nego tudi nizkim cênam. — Po svoji dugolétni praksi sem vpelao dobro znáno

damsko konfekcijo.

V zàlogi uam veliko izbéro gotovi dâmski i deklîški kaputov po najnovêšoj izbéri. Na želo napravim tudi po meri i po izbráni si modelaj po najnižji cêni.

Cenjenomi občinstvi se priporoča:

KUKEL KAROL,
krojač

Murska Sobota — Cerkvena ul. 3.
(Nasproti sodišča)

ŠIFTAR LUDVIK TVORNICA PERILA

MURSKA SOBOTA

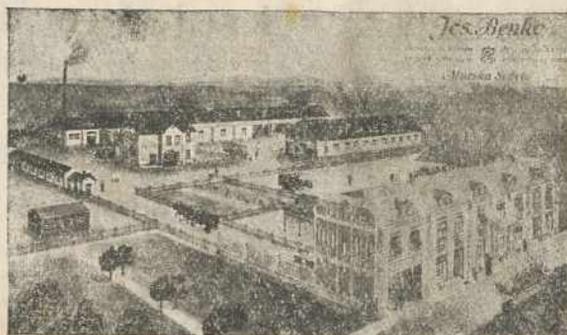
Brzjaví: «Perilo Šiftar». — Telefon številka 43.

*

Prodája na málo pri

BRATA ŠIFTAR & HAHN - M. SOBOTA

NÁJMODERNEJŠA FABRIKA MESNÁTI IZDEL-
KOV, HLADILNICA IN FABRIKA ZA LÉD

JOS. BENKO

MURSKA SOBOTA

DELAJO SE VSÁKEVRSTNE KLOBÁSI, SALÁMI
(ZIMSKI IN LETNI) KAK TUDI VSEFELE
PREKAJENO MESO

EXPORT GOVENSKE ŽIVINE,
SVINJ, TELET IN MESA

*

DOBI SE MÁST I. VRSTE TUDI NA MÁLO.
NÁJNÍŽIŠA CENA IN NÁJBOGŠA KVALITETA.

ZA DELAVCE OCVÉRKE, PREKAJENE
SVINJSKE NOGÉ PO NISIKOJ CENI.

Stalna tabla časa, kda nam živina skoti.

Plodjenja dokonček			Plodjenja dokonček			Plodjenja dokonček			Plodjenja dokonček		
Plodjenja začetek	Konji	Krave	Svinje	Plodjenja začetek	Konji	Krave	Svinje	Plodjenja začetek	Konji	Krave	Svinje
5 9	6 10	12 16	27 5	9 13	9 13	13 17	29 2	10 18	11 15	17 21	31 4
13 17	14 18	20 24	1 Maj.	17 21	17 21	21 25	6 10	18 26	19 23	25 29	8 12
17 21	18 22	24 28	9 9	21 25	21 25	1 Marc	10 14	26 28	27 31	3 Jul.	16 20
25 29	26 30	1 Nov	17 17	29 29	29 29	5 5	18 18	30 30	30 30	7 7	20 24
29 29	30 30	5 9	21 21	2 2	2 2	9 9	22 22	4 Okt	4 Sept.	11 11	24 28
2 Febr.	6 6	12 12	25 25	6 6	6 6	13 13	26 26	12 12	8 8	15 15	1 Febr.
6 6	11 11	17 17	29 29	10 10	11 11	17 17	30 30	14 14	16 16	19 19	5 5
10 10	15 15	21 21	2 Juni	14 14	15 15	21 21	4 Okt	20 20	20 20	27 27	9 9
14 14	19 19	25 25	6 6	18 18	19 19	25 25	8 8	24 24	24 24	31 31	13 13
18 18	23 23	28 28	10 10	22 22	22 22	29 29	12 12	28 28	28 28	4 Aug.	17 17
22 22	27 27	3 Dec	14 14	26 26	27 27	2 April.	14 14	1 Nov.	1 Nov.	8 8	21 21
26 26	31 31	7 7	18 18	30 30	31 31	6 6	20 20	5 5	5 5	12 12	25 25
2 Marc	4 Febr.	11 11	22 22	4 Jul.	4 Jun	10 10	24 24	9 9	9 9	16 16	1 Marc
6 6	8 8	15 15	26 26	8 8	8 8	14 14	28 28	13 13	13 13	20 20	5 5
10 10	12 12	18 18	30 30	12 12	12 12	18 18	1 Nov	17 17	17 17	24 24	9 9
14 14	16 16	23 23	4 Juli	16 16	16 16	21 21	5 5	21 21	21 21	28 28	13 13
18 18	20 20	27 27	8 8	20 20	20 20	26 26	9 9	25 25	25 25	1 Sept.	17 17
22 22	24 24	31 31	12 12	24 24	24 24	30 30	13 13	29 29	29 29	5 5	21 21
26 26	28 28	4 Jan	16 16	28 28	28 28	4 Maj.	17 17	3 Dec.	3 Dec.	9 9	27 27
30 30	4 Marc.	8 8	20 20	1 Aug.	2 Jul.	8 8	21 21	7 7	7 7	13 13	29 29
3 April	8 8	12 12	24 24	5 5	6 6	12 12	25 25	11 11	11 11	17 17	2 April
7 7	12 12	16 16	28 28	9 9	10 10	16 16	29 29	15 15	15 15	21 21	6 6
11 11	16 16	20 20	1 Aug	13 13	14 14	20 20	7 7	19 19	19 19	25 25	10 10
15 15	20 20	24 24	5 5	17 17	18 18	24 24	11 11	23 23	23 23	29 29	14 14
19 19	24 24	28 28	9 9	22 22	22 22	29 29	15 15	31 31	27 27	3 Okt.	18 18
23 23	28 28	1 Febr.	13 13	25 25	26 26	1 Jan	19 19	2 2	27 27	7 7	22 22
27 27	28 28	5 5	14 14	29 29	30 30	5 9	23 23	3 Aug.	31 31		
1 Maj.	1 April.		21 21	2 Sept.	3 Aug.	9 9	23 23				

H A H N | Z I D O R

TRGOVINA S PAPIRJEM, ŠOLSKIMI
IN PISARNIŠKIMI POTREBŠČINAMI
MURSKA SOBOTA.

✱

Velika záloga vsákeféle evang. molitveni
kníg, Starešinstvo in zvažinstvo, vsako-
vrstnih trgovskih, urádnih i drúgi knig.

Za občéne se dobijo vsakovrstne tiskovine.

Za veselice: konfeti serpentín i karte za
šaljivo pošto.

✱

PREKMURSKA TISKARNA

Štampa vsákeféle tiskovine, kakti: pla-
kate, letake, vabila, visitke, pisemski
papír, račúne, osmrtnice i. t. d. i. t. d.

✱

SOLIDNA POSTREŽBA! — NISIKE CENE!